

FISA PROIECTULUI

1. Denumirea lucrării : **PLAN URBANISTIC GENERAL
COMUNA HERECLEAN - judetul Salaj**
2. Proiect nr./Faza : **309/14.11.2008; Plan Urbanistic General**
3. Beneficiar : **PRIMARIA COMUNEI HERECLEAN**
4. Intocmit : **S.C. ART PROIECT S.R.L.
mun. Zalau, str. Parcului nr. 4, jud. Salaj
Tel/fax. 0260/662004**
5. Contine : **Piese scrise
Piese desenate**

LISTA SI SEMNATURILE PROIECTANTILOR

Nr. crt.	Numele si prenumele	Calitatea	Partea din proiect pentru care raspunde	Semnat.
1.	Nejur Mircea	arhitect membru al Registrului Urbanistilor din Romania	reglementari urbanistice	
2.	Nejur Doina	arhitect membru al Registrului Urbanistilor din Romania	reglementari urbanistice	
3.	Savu Ovidiu	inginer	studiu topografic	
4.	Bereczky Elisabeta	inginer geolog	studiu geologic	
5.	Prodan Vasile	inginer	reglementari edilitare	
6.	Bogoly Adalbert	s. inginer	reglementari edilitare	
7.	Penea Ionel	profesor	studiu arhivistic	
8.	Muzeul Judetean de Istorie Salaj	istorici, arheologi	studiu istoric	
9.	Nejur V. Minodora	arhitect stagiar	avize si acorduri	

Zalau, oct. 2009

BORDEROU GENERAL

A. PIESE SCRISE

1. FISA PROIECTULUI
2. BORDEROU GENERAL
3. MEMORIU GENERAL
4. ANEXA NR. 1 - LOCALITATEA HERECLEAN
BILANT TERITORIAL PE CATEGORII DE FOLOSINTA PENTRU
TERENURILE DIN INTRAVILAN - EXISTENT
5. ANEXA NR. 2 - LOCALITATEA BADON
BILANT TERITORIAL PE CATEGORII DE FOLOSINTA PENTRU
TERENURILE DIN INTRAVILAN - EXISTENT
6. ANEXA NR. 3 - LOCALITATEA BOCSITA
BILANT TERITORIAL PE CATEGORII DE FOLOSINTA PENTRU
TERENURILE DIN INTRAVILAN - EXISTENT
7. ANEXA NR. 4 - LOCALITATEA DIOSOD
BILANT TERITORIAL PE CATEGORII DE FOLOSINTA PENTRU
TERENURILE DIN INTRAVILAN - EXISTENT
8. ANEXA NR. 5 - LOCALITATEA GURUSLAU
BILANT TERITORIAL PE CATEGORII DE FOLOSINTA PENTRU
TERENURILE DIN INTRAVILAN - EXISTENT
9. ANEXA NR. 6 - LOCALITATEA PANIC
BILANT TERITORIAL PE CATEGORII DE FOLOSINTA PENTRU
TERENURILE DIN INTRAVILAN - EXISTENT
10. ANEXA NR. 7 - LOCALITATEA HERECLEAN
BILANT TERITORIAL PE CATEGORII DE FOLOSINTA PENTRU
TERENURILE DIN INTRAVILAN
BILANT AL TERITORIULUI INTRAVILAN PROPUS PE TRUPURI
11. ANEXA NR. 8 - LOCALITATEA BADON
BILANT TERITORIAL PE CATEGORII DE FOLOSINTA PENTRU
TERENURILE DIN INTRAVILAN
BILANT AL TERITORIULUI INTRAVILAN PROPUS PE TRUPURI
12. ANEXA NR. 9 - LOCALITATEA BOCSITA
BILANT TERITORIAL PE CATEGORII DE FOLOSINTA PENTRU
TERENURILE DIN INTRAVILAN
BILANT AL TERITORIULUI INTRAVILAN PROPUS PE TRUPURI
13. ANEXA NR.10 - LOCALITATEA DIOSOD
BILANT TERITORIAL PE CATEGORII DE FOLOSINTA PENTRU

- TERENURILE DIN INTRAVILAN
BILANT AL TERITORIULUI INTRAVILAN PROPUȘ PE TRUPURI
14. ANEXA NR.11 - LOCALITATEA GURUSLAU
BILANT TERITORIAL PE CATEGORII DE FOLOSINTA PENTRU
TERENURILE DIN INTRAVILAN
BILANT AL TERITORIULUI INTRAVILAN PROPUȘ PE TRUPURI
15. ANEXA NR.12 - LOCALITATEA PANIC
BILANT TERITORIAL PE CATEGORII DE FOLOSINTA PENTRU
TERENURILE DIN INTRAVILAN
BILANT AL TERITORIULUI INTRAVILAN PROPUȘ PE TRUPURI
16. ANEXA NR.13 - BILANT TERITORIAL AL FOLOSINTEI SUPRAFETELOR DIN
TERITORIUL ADMINISTRATIV PROPUȘ
17. ANEXA NR.14 - PRINCIPALELE ZONE DE PROTECTIE
18. REGULAMENT LOCAL DE URBANISM

B. BORDEROU PIESE DESENATE

1. U01 INCADRAREA IN TERITORIUL ADMINISTRATIV
2. U02 SITUATIA EXISTENTA SI PRIORITATI - LOCALITATEA HERECLEAN
3. U03 SITUATIA EXISTENTA SI PRIORITATI - LOCALITATEA BADON
4. U04 SITUATIA EXISTENTA SI PRIORITATI - LOCALITATEA BOCSITA
5. U05 SITUATIA EXISTENTA SI PRIORITATI - LOCALITATEA DIOSOD
6. U06 SITUATIA EXISTENTA SI PRIORITATI – LOCALITATEA GURUSLAU
7. U07 SITUATIA EXISTENTA SI PRIORITATI – LOCALITATEA PANIC
8. U08 REGLEMENTARI URBANISTICE - LOCALITATEA HERECLEAN
9. U09 REGLEMENTARI URBANISTICE - LOCALITATEA BADON
10. U10 REGLEMENTARI URBANISTICE - LOCALITATEA BOCSITA
11. U11 REGLEMENTARI URBANISTICE – LOCALITATEA DIOSOD
12. U12 REGLEMENTARI URBANISTICE – LOCALITATEA GURUSLAU
13. U13 REGLEMENTARI URBANISTICE – LOCALITATEA PANIC
14. U14 PROPRIETATEA ASUPRA TERENURILOR - LOCALITATEA HERECLEAN
15. U15 PROPRIETATEA ASUPRA TERENURILOR - LOCALITATEA BADON
16. U16 PROPRIETATEA ASUPRA TERENURILOR - LOCALITATEA BOCSITA
17. U17 PROPRIETATEA ASUPRA TERENURILOR – LOCALITATEA DIOSOD
18. U18 PROPRIETATEA ASUPRA TERENURILOR – LOCALITATEA GURUSLAU
19. U19 PROPRIETATEA ASUPRA TERENURILOR – LOCALITATEA PANIC
20. U20 UNITATI TERITORIALE DE REFERINTA - LOCALITATEA HERECLEAN
21. U21 UNITATI TERITORIALE DE REFERINTA - LOCALITATEA BADON
22. U22 UNITATI TERITORIALE DE REFERINTA - LOCALITATEA BOCSITA
23. U23 UNITATI TERITORIALE DE REFERINTA - LOCALITATEA DIOSOD
24. U24 UNITATI TERITORIALE DE REFERINTA - LOCALITATEA GURUSLAU
25. U25 UNITATI TERITORIALE DE REFERINTA – LOCALITATEA PANIC
26. AC01 REGLEMENTARI EDILITARE - RETELE DE APA SI CANALIZARE -
LOCALITATEA HERECLEAN
27. AC02 REGLEMENTARI EDILITARE - RETELE DE APA SI CANALIZARE -
LOCALITATEA BADON
28. AC03 REGLEMENTARI EDILITARE - RETELE DE APA SI CANALIZARE -
LOCALITATEA BOCSITA
29. AC04 REGLEMENTARI EDILITARE - RETELE DE APA SI CANALIZARE -
LOCALITATEA DIOSOD
30. AC05 REGLEMENTARI EDILITARE - RETELE DE APA SI CANALIZARE -
LOCALITATEA GURUSLAU
31. AC06 REGLEMENTARI EDILITARE - RETELE DE APA SI CANALIZARE -
LOCALITATEA PANIC

- 32. EL01 REGLEMENTARI EDILITARE - RETELE DE ENERGIE ELECTRICA SI TELEFONIE - LOCALITATEA HERECLEAN
- 33. EL02 REGLEMENTARI EDILITARE - RETELE DE ENERGIE ELECTRICA SI TELEFONIE - LOCALITATEA BADON
- 34. EL03 REGLEMENTARI EDILITARE - RETELE DE ENERGIE ELECTRICA SI TELEFONIE - LOCALITATEA BOCSITA
- 35. EL04 REGLEMENTARI EDILITARE - RETELE DE ENERGIE ELECTRICA SI TELEFONIE - LOCALITATEA DIOSOD
- 36. EL05 REGLEMENTARI EDILITARE - RETELE DE ENERGIE ELECTRICA SI TELEFONIE - LOCALITATEA GURUSLAU
- 37. EL06 REGLEMENTARI EDILITARE - RETELE DE ENERGIE ELECTRICA SI TELEFONIE - LOCALITATEA PANIC
- 38. GN01 REGLEMENTARI EDILITARE - RETELE DE ALIMENTARE CU GAZE NATURALE - LOCALITATEA HERECLEAN
- 39. GN02 REGLEMENTARI EDILITARE - RETELE DE ALIMENTARE CU GAZE NATURALE - LOCALITATEA BADON
- 40. GN03 REGLEMENTARI EDILITARE - RETELE DE ALIMENTARE CU GAZE NATURALE - LOCALITATEA BOCSITA
- 41. GN04 REGLEMENTARI EDILITARE - RETELE DE ALIMENTARE CU GAZE NATURALE - LOCALITATEA DIOSOD
- 42. GN05 REGLEMENTARI EDILITARE - RETELE DE ALIMENTARE CU GAZE NATURALE - LOCALITATEA GURUSLAU
- 43. GN06 REGLEMENTARI EDILITARE - RETELE DE ALIMENTARE CU GAZE NATURALE - LOCALITATEA PANIC

C. STUDII

- 1. STUDIUL GEOTEHNIC
- 2. STUDIUL TOPOGRAFIC
- 3. STUDIUL DE FUNDAMENTARE PENTRU DEFINIREA, INSTITUIREA SI DELIMITAREA ZONELOR PROTEJATE CARE CUPRIND PATRIMONIU ISTORIC SI STUDIUL ARHIVISTIC
- 4. STUDIUL STATISTIC

MEMORIU GENERAL

1. INTRODUCERE

1.1 Date de recunoastere a documentatiei

Denumirea lucrării:

PLAN URBANISTIC GENERAL AL COMUNEI HERECLEAN

Beneficiar:

PRIMĂRIA COMUNEI HERECLEAN

Proiectant general:

S.C. ART PROIECT S.R.L. ZALĂU, str. Parcului nr. 4

Subproiectanti, colaboratori:

- **S.C. “GLOBAL TOPO” S.R.L. ZALAU**
- **geolog Bereczky Elisabeta**
- **ing. Prodan Vasile**
- **sing. Bogoly Adalbert**
- **Muzeul Judetean de Istorie si Arta Salaj**
- **prof. Penea Ionel**

Data elaborării: 2008- noiembrie 2009

1.2 Obiectul PUG

Solicitari ale temei-program

Planul Urbanistic General al comunei Hereclean a fost intocmit in perioada 1997-1998 si aprobat prin Hotarirea Consiliului Local Nr.25/1999. Datorita faptului ca potrivit legislatiei de urbanism valabilitatea acestui tip de documentatii este de 5-10 ani a aparut si pentru aceasta comuna, necesitatea intocmirii unei noi documentatii de acest tip.

Potrivit metodologiei, aceasta se va baza pe un suport topografic nou, realizat pe baza zborurilor aeriene intocmite in ultimii ani, de catre Agentia Nationala de Cadastru si Publicitate Imobiliara - Bucuresti. Noul plan urbanistic general va trebui deasemenea sa reactualizeze baza de date a comunei tinand cont de directiile de dezvoltare ale acesteia in context judetean si regional. Se va tine cont de pozitia de tip “metropolitan” a comunei in propunerile formulate, de necesitatea modernizarii si infiintarii de noi retele tehnico-

edilitare si de transport si de armonizarea nevoilor de extindere a localitatilor cu vasta problematica de protectie a mediului, de protectie a resurselor naturale cat si a celor construite.

Revigorarea potentialului economic si punerea in valoare a platformelor industriale existente cu reale posibilitati de extindere constituie un alt domeniu important. Se vor analiza in egala masura si domeniile sociale si culturale ale comunei sub aspectul mentinerii si amplificarii importantei comunei Hereclean in contextul retelei de localitati, in stransa corelare cu legislatia in vigoare.

Se va urmari utilizarea cat mai rationala si echilibrata a terenurilor necesare functiunilor urbanistice. Este necesara precizarea zonelor cu riscuri naturale (alunecari de teren, inundatii, neomogenitati geologice, reducerea vulnerabilitatii fondului construit existent etc.).

Se vor evidenta fondul construit valoros si monumentele istorice de care comuna dispune din plin cit si modul de valorificare si punere in valoare ale acestora in folosul comunitatii.

Cresterea calitatii vietii cu accent pe locuire si calitatea serviciilor cat si fundamentarea unor investitii de utilitate publica vor constitui prioritati in elaborarea PUG.

Aceasta documentatie tehnica va constitui un suport reglementar pentru eliberarea Certificatelor de urbanism, a avizelor si autorizatiilor de construire de pe raza comunei si va urmari corelarea intereselor colective cu cele individuale in ocuparea spatiilor.

1.3 Surse documentare

Bibliografie:

Gh. Chende –Roman, *Dicționar etimologic al localităților din jud. Sălaj*. Zalău, 2006

Ioan Pătruț, *Onomastică românească*, București 1980

Szilágysági magyarok, Editura Kriterion, Buc. 1999

Mór, Petri - *Szilágy vármegye monographiája*

www.startblatt.net, *Bruder Grimm Etymologisches Wörterbuch*

Șematismele..., *Diocezei Gherla, (Făgăraș) 1896, 1900, 1910*

Strategia dezvoltării economice, sociale și de mediu a com. Hereclean, 2008-2013

Viorica Breban, *Monografia Școlii din comuna Hereclean* (Manuscris)

Pr. Silviu-Ioan Boha, *Monografia localității Hereclean, ...* (Manuscris)

Pr. Daniel Tarba, *Schiță monografică a satului Badon*, (Manuscris)

Recensământul...Transilvania 1849; 1910

Documente și info. Net, CJS, Hereclean, publ. și articole

E. Lako, *Repertoriul topografic al epocii pietrei și al perioadei de trsnziție spre epoca bronzului în județul Sălaj, în AMP, V, 1981.*

E. Lako, *Repertoriul topografic al epocii bronzului și Hallstattului timpuriu în județul Sălaj, în AMP, VII, 1983.*

H. Pop, *The Repertoire of discoveries from the Roman Age beyond the limes on the territory of Sălaj county (2-4 centuries A. D.) în Romani și Barbari la Frontierele Daciei, Zalău 1997, p. 457-466*

Al. V. Matei, I. Stanciu, *Vestigii din epoca romană (sec. II-IV P. Chr) în spațiul*

Nord-Vestic al României, Editura Porolissum, Zalău-Cluj-Napoca, 2000.

Al. V. Matei, D. Băcueț Crișan, A. Cârstea, Hereclean „Dâmbul IAZ-ului”, în CCA , campania 2004, Mangalia 2005, p. 174-175

Al. V. Matei, D. Băcueț Crișan, A. Cârstea, Hereclean „La Toduț”, în CCA, campania 2004, Mangalia 2005, p. 176-177.

D. Băcueț Crișan, *Așezările din secolele VII-IX de pe cursul superior și mijlociu al râurilor Barcău și Crasna, Editura Mega, Cluj Napoca ,2007.*

Lista studiilor si proiectelor elaborate anterior PUG

- Plan de Amenajare a Teritoriului National - Sectiunea I - Retele de Transport (aprobat cu Legea nr. 363/2006)
- Plan de Amenajare a Teritoriului National - Sectiunea II - Apa (aprobat prin Legea nr.171/1997)
- Plan de Amenajare a Teritoriului National - Sectiunea IV - Reteaua de localitati (aprobat prin Legea nr. 351/2001 - republicata)
- Plan de Amenajare a Teritoriului National - Sectiunea V - Zone de risc natural (aprobat prin Legea nr. 375/2001)
- Plan de dezvoltare judetean 2007 - 2013 - elaborat de Consiliul Judetean Salaj
- Ortofotoplanuri - baza cartografica digitala a teritoriului comunei Hereclean realizata de Agentia Nationala de Cadastru si Publicitate Imobiliara - Bucuresti
- Plan Urbanistic General al comunei Hereclean - proiect nr. 3000/1997 intocmit de S.C. PROCONSAL S.A. Zalau.
- Monografiile judetului Salaj:
- Localitatile judetului Salaj -1971- de ing. Ion Popa si colaboratorii
- Judetul Salaj - de T. Morariu si N. Sorocovschi - Editura Academiei RSR
- Schita monografica a Salajului intocmita de Dr. Dionisie Stoica si Ioan P. Lazar - Editura Simleu Silvaniei 1908

Lista studiilor de fundamentare intocmite concomitent cu PUG

- Studiu hidrologic si geotehnic al comunei
- Studiul de fundamentare pentru definirea, instituirea si delimitarea zonelor protejate care cuprind patrimoniu arheologic pe teritoriul comunei Hereclean intocmit de Muzeul Judetean de Istorie si Arta – Zalau
- Studiul arhivistic

Date statistice furnizate de Comisia Nationala de Statistica, surse judetene sau Locale

- Date statistice - Recensamantul populatiei si al locuintelor 2002
- Date statistice - Recensamantul general agricol 2002
- Fisa statistica a localitatilor - 2007
- Situația fondului funciar agricol la data de 01.01.2009 - furnizata de Oficiul de Cadastru si Publicitate Imobiliara - Salaj

Suportul topografic al PUG

Ortofotoplanurile - baza topografica digitala a teritoriului comunei Hereclean au fost furnizate de catre Directia Fondul National Geodezic din cadrul Agentiei Nationale de Cadastru si Publicitate Imobiliara – Bucuresti prin Oficiul Judetean de Cadastru si Publicitate Imobiliara Salaj, de la care au fost achizitionate si hartile tip Gauss scara 1:5000 si 1:25000 care au fost reambulata prin deplasarea la fata locului a unor echipe de proiectanti din partea elaboratorului lucrarii. Au fost parcurse toate strazile din cele sase localitati rurale, deplasarea facandu-se si la constructiile izolate din extravilanul acestora.

2. STADIUL ACTUAL AL DEZVOLTARII

2.1 Evolutie si scurt istoric

Comuna Hereclean se întinde pe o suprafață de peste 71 kmp. și se situează la aproximativ 10 km. nord de municipiul Zălau, chiar în apropierea ramificației DN 1F/E 81, ce duce spre Satu Mare, și DN 1H, ce se îndreaptă spre Vest, la Șimleu-Silvaniei și Oradea. Satul Hereclean este așezat pe două culmi care se întâlnesc înspre centrul satului și coboara spre Valea Guruslăului. Partea de peste „**Podul Văii**” Zălăului și calea ferată a cunoscut o dezvoltare ulterioară vechiului sat și este locul unde se găsesc primăria, școala, dispensarul medical, farmacia cit și multe din noile construcții de locuințe.

Unitatii administrative **Hereclean** îi aparțin satele **Hereclean, Badon, Bocșița, Dioșod, Guruslău și Panic**, amplasate în Depresiunea Văii Zălăului și a componentei Sălajului, într-o zonă colinară a cărei altitudine nu depășește 650 m, brăzdată de văi, ce fragmentează zona în interfluvii relativ scurte. Aceasta conferă așezărilor o frumusețe aparte, datorită pantelor domoale, a pădurilor de fag, stejar, tei și carpeni învecinate, dar mai ales plăcerea sătenilor de a vedea în jurul gospodăriilor lor pomi fructiferi, viță de vie și flori.

Așezările ce constituie comuna confirmă existența lor de secole, aici, în comună, unde urmele materiale arheologice sunt relevante, unde vechile tradiții, portul, obiceiurile și limba fac dovada îngemănării culturii locale.

Dezvoltarea urbană, concretizată în construcții de case noi, moderne sau în renovarea celor existente, se datorează în primul rând sentimentelor purtate locurilor natale, prin frumusețea și liniștea oferită multora, la sfârșit de săptămână pentru odihnă și recreere.

Primarul comunei este D-l Dobrai Francisc, viceprimar este Pusok Jozsef iar secretar, Otilia Șandor.

Satele componente se află la distanțe mici fata de centrul comunei, toate drumurile de acces sunt asfaltate iar parcurgerea lor nu necesită mult timp. La cea mai mare distanță, 14 Km., se află satul Bocșița

HERECLEAN

În anul **2002**, Herecleanul număra **442 locuitori**, 199 bărbați și 243 femei. Împreună cu satele componente populația era de 3762 locuitori. Pe etnii, situația era următoarea: 1431 români (Hereclean, Badon, Bocșița și o parte din Guruslău și Panic) 2301 maghiari (Dioșod, Guruslău și Panic), 30 țigani. Pe confesiuni, populația se departaja în jurul următoarelor valori: 2064 reformați, 1379 ortodocși, 42 greco-catolici, 11 romano-catolici, 200 bapțiști, 32 penticostali, 8 adventiști, și 24 alte religii.

Documentar, Herecleanul a fost **atestat** din anul **1415**, dar a fost constituit înainte de această dată, datorită migrațiilor din nord, dar și a mutărilor din zonele învecinate, pentru apropierea de apă și accesul la un drum mai bun. În alte documente apare: 1429 Haraklyan, 1549 Haroklan, 1622 Haraklán, (Petri), 1733 Hereclanul, (c.K) 1850 Harekyan, 1854 Haraklyan și Hereclean (Bul). În 1415 localitatea aparținea de Comitatul Solnoc, în 1429 de Solnocul Exterior, din 1495 de Solnocul de Mijloc.

Multe întemeieri de sate își datorează numele după antroponimele auzite de stăpânii locurilor de la localnici și denumite de ei în limba maghiară. Documentul din 1415 dovedește acest lucru. În 13 noiembrie 1415 pentru proprietatea "Haraklyan din Solnoc" are loc un proces între Kusalyi (Jakcsi) Gyorgy și Odi Janos. Procesul a fost amânat de palatin.

În acest document este înscris pentru prima dată numele satului; „**Haraklyan**”.

În 15 iulie 1429 în proprietatea "Herecleanului din Solnocul Exterior" au fost înregistrați: fiii lui **Haraklyani Ștefan**: Ioan, Andrei, Luca și Vasile și alți locuitori. La 2 martie 1458 soția lui Dobai Sandor Mihaly pune ipotecă pe proprietatea Hereclean..., mai precis pe curtea boierească a acestei proprietăți în favoarea lui Nagydobai Gogan Balazs. În 1495, face parte din Comitatul Solnocul de Mijloc, iar proprietar este Tokes Nicolae (care devine proprietarul terenului lui Sălăjean Petru) .(Petri III,502)

Documentul de judecată din 1415 și numeroase alte înscrisuri amintesc de proprietatea lui **Haraklyan** și a altora din aceeași familie, care pentru o mai ușoară pronunție l-au asemănat la final cu „**lány**”- **fată**, dacă această formă e apropiată de „**-lyan**” și „**-leany**” am avea una din componentele denumirii. Prima parte a numelui are tema **Har**, „**charī**” din slava veche, la care se raportează formele **Hara**, **Harea**, **Haria**, ca și **Harag** și **Haraga**, de unde consoana sonoră „**g**” pronunțată adesea cu perechea ei surdă „**K**” și scrisă chiar așa, mai târziu, a rezultat **Harak**. Prin alăturare cu „**lyan**”, „**lany**” se obține **Haraglyan** > **Haraklyan**. Rezultatul unei asemenea contopiri ar putea însemna „**Fata lui Harag**” Dacă apelativul maghiar „**harag –haragos**” cu sensul cunoscut de: **mânie, supărare, furie**, care au în limba română pe **Haralambie** și a fost apropiat de unguri ca apelativ, atunci a devenit de fapt o poreclă cu înțelesul de **Mâniosul sau Supăratul**. Prin urmare prima parte a numelui satului este un antroponim.(Gh. C. Roman; Dic. Etim.Sălaj,179)

În conscrierea cea mai veche de dare, din Solnocul de Mijloc, în Hereclean erau înscrisi **Haraklanyi Mihai** cu 7 frt 2 kr și (Haraklanyi?) Gheorghe cu 8 frt. 3kr

La jumătatea secolului al XVI-lea, se consemna o proprietate liberă, se plătea dijma după 8 porți ale iobagilor lui Haraklany Miklos. Existau 11 săraci și 5 oameni liberi. La numele proprietarilor înregistrați pe mai bine de un secol, mai ales în actele de judecată, privind schimburile de proprietăți, moștenirile și înstrăinările, dar și în lupta pentru terenurile coroanei s-au adăugat în afara familiilor băștinașe majoritare Haraklany și noii

veniți. Unii aveau mari posesii în alte părți. Interesul pentru pământurile bune a dus la multe deposedări, defrișări noi de pădure, iobagii și jelerii deveniseră insuficienți. Unul din numeroasele documente este relevant în acest sens.

În anul 1546, după moartea cumnatului său Gheorghe Barza, Nicolae Herecleneanul o dă în judecată pe sora sa pentru partea de pământ “Kesaraÿarofelwd”, ce aparținea de Hereclean și “care era așa de arbustos și nestârpit, pe care l-au stârpit și l-au rezervat lor” Litigiul se complică la intervenția lui (Pokatheleki) Kondea Lazar, care susține că terenul aparține de Waja. (Oaia –Crișeni). Conflictul a fost “lăsat pe seama Conventului mănăstiresc clujean, care să acrediteze un om și împreună cu comisarul regal să facă dreptate pe baza declarațiilor sub jurământ a vecinilor și iobagilor”. Din Hereclean au fost desemnați oameni reprezentând puterea regală în vederea soluționării cauzei. Ei erau așadar, un mare sfat al locului: Hadadi More Janos, Bonyei Matyas, Csalmasi Gergely, Kadar Ferencz, Lelei Kaplyon Lorincz și Petru Orban.

Familia Hereclenean avea în 1543 proprietăți în trei localități : Hereclean, Ortelec și Crișeni. Acest lucru este confirmat de urbarii și conscripțiile (sesiilor) pentru impozite.

“În Bătălia de la Guruslău, din 3 august 1601, tabăra lui Bathory era așezată în imediata apropiere a vechii vetre a satului; pe “Coastă”, un loc golaș, care avea pe atunci un pâlc de copaci. De atunci se păstrează toponimul „**Hatfanfa**” de la „**Hatvanfa**”, care înseamnă șaizeci de copaci sau șaizeci de lemne. „Pe Coastă” era și tabăra lui Ieremia Movilă, alături de turci și tătari și nemeșii lui Stefan Csaky”. Aliniamentul oastei lui Mihai Viteazu și al Generalului Basta se situa pe terenul Guruslăului. Cei șaizeci de copaci vor deveni spânzurători pentru cei care au trădat pe imperiali în favoarea lui Sigismund, fapt ce a intrat în legendă. În urma bătăliei, satele din jurul Guruslăului până departe, au avut mult de suferit prin incendii, ucideri și prădări.

Perturbările petrecute în sec. al XVII-lea datorate epidemiilor de ciumă, foamete, jafurile mercenarilor războinici au avut ca rezultat scăderea și strămutarea populației, pustiirea localităților, fapte ce s-au petrecut și pe teritoriul comunei Hereclean, (Bocșița). În consecință au crescut sarcinile jobăgești, alături de dijmă și censul în bani au apărut daturile în natură, creșterea numărului de zile de lucru pe domeniu ș.a.

Prin scrisoarea principelui Apafi Mihaly, datată 6 aug. 1679, acesta îi întărește lui Seredi Benedek dreptul de a pune vama în satul lui, Hereclean. A dispus că atât negustorii cât și călătorii să plătească în acel loc vamă, precum s-au mai plătit și la alte vămi. Punctul de întâlnire pentru trecerea spre târgurile de la Zălau ale negustorilor, care veneau de la Șimleu și Șarmășag era Herecleanul, iar plata obligatorie a vămii de aici favoriza nu numai pe vămuitori ci și satul.

Neavând urmași, proprietatea lui Nicolae Hereclenean, ajunsă în stăpânirea regelui Leopold I, a fost donată de acesta, în anul 1701, baronului Seredi Peter. Localitatea, multă vreme pustie, a început să fie populată puțin înainte de 1715, când numărul locuitorilor era de 63; 45 maghiari și 18 români, în 1720 existau deja 243 locuitori din care 126 maghiari și 117 români. Pământul arabil era în 1715, de 57 de câble vienez, în 1720 de 304 de câble (1 kobol vienez = 6,821 mp.); 32 de livezi, iar în 1720 teren de 100 de săpători. În 1895 existau 111 gospodari, iar suprafața măsura 1656 holde cadastrale (1 ha = 1738 holde cad.), din care teren arabil 948, livezi 481, pășuni 124, grădini 35, necultivabil 68.

Conscrierile din acei ani de impozitare amintesc că după nume locuitorii erau maghiari, dar după “vorbă” (limbă), majoritatea erau români. În anul 1733 existau 44 familii de români a căror preot purta numele de **Ignat**.

Recensământul fiscal din 1777 arata că fiecărei familii îi revenea 1-3 iugăre de teren arabil și de 1-6 care de fân. Existau 46 familii de iobagi și 32 de jeleri. Nu erau persoane lipsite de pământ și nici migratori. Impunerea pe terenul agricol în categoria a IV-a era următoarea : 78 familii impuse pentru terenul agricol de 106 iugăre, fânețe 165 de care, 105 boi, 84 vaci, 32 viței, 185 porci, 2 stupi. Nu existau oi și capre și teren de vie. Familiile nobiliare și marii proprietari nu erau impuși.

Peste 20 de ani, la 1797, înregistrările în vederea realizării proiectelor militare, cuprind marii proprietari de pământ de la Hereclean; Contele Andras Karoly, contele Kendefi Rakhel, groful Bethlen Gergelyné.

Belea Mihai, Szabadaszollosi Istvan și Gyorgy (Sabadâs Ștefan și Gheorghe), Halmagi Josef (Halmaghi Iosif), Bene Antal, Ladanyi Samuel, Fejervari Ianos (Feier Ioan), groful Teleki Laszlo, groful Toldi Sigismund, Porztoi Adam. Apoi Popa Ioan, preotul român, cantorul Pop Simion, Morar Roman și Morar Dumitru dețineau terenuri mai puțin întinse.

Recensământul din **1850** consemna următoarele date privind localitățile actualei comune Hereclean:

LOCALI-TATEA	HERE-CLEAN	BADON	BOC-ȘIȚA	DIO-ȘOD	GURUS-LĂU	PANIC	TOTAL COM.
OBIECTIVE							
Case	82	73	55	210	115	92	627
Locuințe	86	77	56	205	119	96	639
Populație prezentă	477	453	316	952	635	448	3281
Bărbați	248	228	161	478	316	221	1652
Femei	229	275	155	474	319	227	1679
Români	448	453	277	16	235	82	1511
Maghiari	29		39	923	398	359	1748
Germani							
Țigani					2		2
Evrei				9		7	16
Ortodocși							
Greco catolici	448	453	277	16	235	82	1458
Romano catolici			7				7
Reformați	29		32	927	400	359	1747
Evrei				9		7	16
Cai	15	4	30	50		28	127
Bovine	244	111	223	200	145	267	1190

În **1847** numărul **locuitorilor** era de **584**; 5 romano-catolici, 372 greco-catolici, 7 reformati, iar în **1890** populația număra 578 de suflete și 105 case, din care 553 greco-catolici, 6 romano-catolici, 12 reformați și 7 izraeliți. Este știut faptul că greco-catolicii nu puteau fi decât români. Se menționează totuși, că după limbă, numai 25 ar fi români.

Greco-catolicii aveau deja o biserică de lemn, iar **registru** lor de **stare civilă** începea din **1824**. **Școala** primară elementară s-a construit în **1897**, însă Șematismul Diocezei greco-catolice din Gherla, menționează existența la **1852** a unei școli din lemn cu o singură sală de clasă, frecventată de **58 elevi**, care aveau ca învățător pe **Irimia Tahisiu**. Au urmat mai târziu dascălii **Căpraru, Teglaș, Marian Petru** din Badon în timpul căruia se repară clădirea veche; apoi după 1918 i se adaugă două încăperi pentru locuința dascălului. În **1919** se construiește **noul local de școală** cu piatră de la Poptelec, cu pereți de cărămidă și acoperiș de țiglă. Clădirea va deveni mai târziu cămin cultural. Valoarea estimativă a averii comunitatii in 1900 era de 3741 Coroane și 24 florini din care impozitul direct era de 2261 K 36 f.

Multe și interesante sunt denumirile unor locuri păstrate de localnici din vechime: “Corni, Valea de Jos, Coaste, Răturile Satului, Cuca, Golișel, Tog, Ciocușoaia, Peri, Tonei, Hatfanfa” și multe altele.

Recesămîntul din **1910** oferă date complete privind starea economică și socială, sporul populației oferind posibilitatea comparației cu ceilalți ani.

Localitatea		BADON	BOCȘIȚA	DIO-ȘOD	GURUS-LĂU	PANIC	HERE-CLEAN	TOTAL COM.
Suprafață (jug.=0,57ha)		988	1068	2303	3097	2197	1704	11357
Case		127	65	354	174	108	110	938
Populația prezentă		571	345	1759	804	482	546	4507
Militari		1		4				5
L I M B A	Română	569	312	18	277	84	513	1773
	Maghiară	3	33	1743	527	395	31	2732
	Germană			3				3
	Slov/Rut Alta							3
Ortodocși			3				2	5
Greco-catolici		569	308	20	280	85	512	1774
Rom-catolici				9	1	10	2	22
Reformați			18	1710	517	377	22	2644
Evrei		3	16	24	6	10	8	67

Scriu/citesc	124	71	1100	341	298	170	1114	
Știu ungurește	40	176	1756	722	478	107	3288	
Bărbați	284	169	874	402	253	259	2241	
Femei	288	176	889	402	229	287	2271	
C A SE D I N	Piatră		4	2	23	15	3	47
	Pământ	18	1	54	51	11	15	150
	Chirpici	37	8	91	6	14	10	168
	Lemn (altele)	72	52	207	94	48	82	559
A C OP ER IȘ	Țiglă	20	9	91	39	35	16	210
	Șindrilă	15	11	14	10	19	21	90
	Trestie (paie)	92	45	249	125	54	73	638

Din datele statistice se poate constata creșterea economică, condiții de viață mai bune, gospodăria țărănească dispune de mai multe unelte, animale și atelaje, apar case noi, care nu mai sunt învelite cu paie, ci cu șindrilă și unele chiar cu țiglă. Sporul populației cunoaște un trend pozitiv, cu toate că exista fluctuația locuitorilor și mortalitatea infantilă mare, datorate lipsei de medicamente, de medici și igienei încă precare. Copiii frecventeză școala mult mai regulat și numărul neștiutorilor de carte pe raza comunei scade la o pătrime. Herecleanul, înainte de război, era, așadar, spre deosebire de altele o comună prosperă.

La actul istoric al Unirii de la 1918, au participat din Hereclean **Crețu Ștefan (a Horjii)** și preotul **Leontin Filip**, care a fost unul dintre membrii Consiliului Național Român din Zălau și l-a însoțit pe Gheorge Pop de Băsești la Alba Iulia.

În 1940 populația Herecleanului era de 604 locuitori, din care 572 români și 32 maghiari. „În timpul dictatului, mulți locuitori au fost duși în lagăre de muncă forțată sau în război, alții s-au refugiat. Acest lucru dovedește scăderea bruscă a locuitorilor”.

„Când au intrat trupele hortiste în sat ... o baterie de tunuri a fost instalată pe dealul **Ciocusoia** și alta pe dealul **Zoc** (deasupra satului). Locuitorii au fost încercuiți și trimiși acasă”. După cum mărturisea **Stanciu Gligor**: „Tot satul a fost oprit să iasă cu vitele la pășune. Comandantul ungar a înconjurat satul cu trupe și artilerie, dorind să-l distrugă împreună cu toți locuitorii. Întrând în casa profesorului **Pocol Alexandru**, după ce l-au bătut, au văzut o fotografie cu preotul îmbrăcat în haine de ofițer austro-ungar (maior), de când fusese preot militar în armata austro-ungară, din Primul Război Mondial. El vorbea bine germana și maghiara. Un slujitor din Panic, ungar, pe nume Dyran, fuge la pastorul reformat **Varga**, din Guruslău, cerându-i ajutor. Acesta a sosit repede la Hereclean și a oprit masacrul, argumentând că oamenii sunt pașnici și prietenia cu preotul român se datorează faptului că acesta l-a salvat odată de la moarte. După

aceea, trupele se retrag.”

„Această întâmplare a fost confirmată de către mulți cetățeni de vază ai satului ; Crețu Gheorghe – 80 de ani, Breban Ioan – 87 de ani, Anton Alexa și Anton Florian., Toți locuitorii povestesc despre prietenia dintre cei doi preoți.” Amintirea a rămas foarte puternică de-a lungul anilor și are în consecință conlucrarea și buna înțelegere în toată comuna.

Multe alte jertfe a costat comuna în al doilea Război Mondial, numele eroilor rămâne încrustat pe monumentele închinat lor și în amintirea cetățenilor. În Carnetul de front al căpitanului **Dumitru Cristoian** sunt consemnate zilele eliberării Herecleanului și Dioșodului, 17-18 octombrie 1944.

Până în anul 1945, Herecleanul și Panicul au aparținut de Primăria Aghireș și apoi de Dioșod. Între 1950 și 1962 Herecleanul aparținea de Crișeni. Datorită unui concurs de împrejurări și la inițiativa lui Crețu Gheorghe, devenit președintele CAP (Cooperativa Agricolă de Producție) **s-a constituit în anul 1963 comuna Hereclean.** Prin despărțirea satului de Crișeni, a primit Panicul de la Agrij, Badonul de la Borla și împreună cu Guruslăul și Dioșodul au format noua comună. Construcția actualii biserici ortodoxe a fost terminată în anul 1967, iar a bisericii greco-catolice, în anul 2008.

Apropierea de Zălau a fost dintotdeauna o binefacere pentru că a absorbit forța de muncă din comună, care a contribuit la dezvoltarea acesteia; electrificarea, edificarea și reabilitarea localurilor de școli, dispensarul, blocurile de locuințe, sediile administrative și culturale ale comunei. Înălțarea monumentului de la Guruslău, în amintirea victorioasei Bătălii din 3 august 1601, a lui Mihai Viteazu, alături de generalul Basta împotriva lui Sigismund Bathory a imprimat pentru secole evenimentul istoric. Monumentul executat de sculptorul sălăjean **Victor Gaga** și inaugurat în anul 1976 marchează locul bătăliei devenind un renumit punct de atracție pentru vizitatori. De atunci în fiecare an comuna este coorganizatoare a manifestărilor închinat victoriei lui Mihai Viteazu de la Guruslău. Școala generală din Hereclean îi poartă numele, iar în fața ei se află bustul voievodului executat de profesorul de arte plastice **Ștefan Șepși** din Zălau.

După evenimentele din decembrie 1989, „locuitorii comunei buni creștini, onești, harnici și așezați” au simțit suflul nou al rânduielilor și au pornit la schimbarea înfățișării satelor lor, mai ales prin construcții cu o nouă arhitectură, confortabile, salubre, frumoase și bine așezate. De asemenea, bisericile noi din Hereclean, Badon, Bocșița, cele din Dioșod și Guruslău sporesc valoarea și frumusețea acestor locuri. Este semnificativ faptul că locuitorii se adună împreună și participă la toate manifestările memorabile ale comunei. Ei sunt mândri că pe aceste meleaguri s-a născut eruditul cercetător și lingvist **Vasile Breban**, autorul Dicționarului limbii române contemporane. Pentru punerea în valoare a frumuseților naturale, a monumentelor istorice și de artă (Biserica de lemn din Bocșița) s-au făcut investiții care să apropie comuna de cerințele UE prin reabilitarea drumurilor, introducerea parțială a apei potabile, modernizarea și dotarea școlilor, îmbunătățirea iluminatului, încălzirea, legături de internet și cablu pentru televiziune aproape în toată comuna.

Denumiri de locuri: Toduț, Goliș, Delniță, Dumbavă, Rât, Ogor, Zoc ș.a.

În Proiectul integrat de dezvoltare, al Primăriei se pune accentul pe aducerea apei

în satele aparținătoare; Panic, Guruslău, Dioșod și Bocșița și realizarea unui sistem de canalizare cu stație de epurare. S-au executat pînă în 2009 lucrări de aproape 800.000 lei. Problema finanțării face să întârzie o parte din lucrări. Incercarea de a găsi surse de apă potabilă prin foraj la mare adâncime, din anul 2008, a produs o mare surpriză „căutătorilor”. Ajunși la aproape 300 de metri, din adâncuri a țâșnit apă sărată, cu un tablou de elemente cu relevante calități, numai bune pentru tratamentul diferitelor afecțiuni. Investiția într-un ștrand și a băilor, chiar într-un parteneriat public-privat al primăriei ar putea crește numărul vizitatorilor și al turiștilor. **Restaurarea bisericuței de lemn, monument istoric de la Bocșița**, care necesită atenția administrației locale, în colaborare cu Direcția județeană pentru Cultura și Culte a județului, ar atrage în mod sigur turiștii, care ar putea admira natura locurilor, ospitalitatea și măiestria gastronomică bogată a acestor locuri. Lăsată pradă intemperiilor vremii monumentul are șanse puține să supraviețuiască .

Herecleanul dispune de 20 de magazine de desfacere cu amănuntul, de un dispensar medical cu doi medici și șase asistenți, de un dispensar veterinar cu doi medici și patru asistenți, un sector forestier cu un pădurar, primărie și bibliotecă, un post de poliție și jandarmerie, o școală cu clasele I-VIII și grădinița de copii, toate bine întreținute și modernizate. A cescut numărul proprietarilor de autoturisme, de mașini agricole și tractoare, localnicii reluând obiceiul de a desface pe piață legume și fructe proaspete. Din anul 1997 există centrală telefonică digitală și multe altele.

Economia de piață și-a pus amprenta asupra caracteristicilor pieței muncii în comună, determinând modificări semnificative de volum și structură privind forța de muncă. Elementul determinant l-a reprezentat apariția agenților economici pe raza comunei. Profilul acestora este producția agricolă și industrială: prelucrarea lemnului; mobilă și tapițerie, confecții metalice, transporturi, producție avicolă și servicii.

Principalii agenți economici sunt: SC Eurocard, Eurosimec, Interform, Oncos, Flavoia, Tempo Pam, Marecomp, Metalex ș.a.

Administrația locală a comunei a elaborat Planul Strategic de Dezvoltare identificând toate problemele care trebuie rezolvate solicitând implicarea cetățenilor la folosirea rațională a resurselor existente, la antrenarea celor potențiale în vederea realizării lucrărilor de modernizare a comunei prin întreținerea și modernizarea căilor de acces, finalizarea rețelelor de apă potabilă și canalizare ca și cea de gaze, un sistem de colectare a deșeurilor, groapa ecologică.

Mediatizarea agresivă a localității, a potențialului ei economic, agricol și turistic prin întreținerea și restaurarea monumentelor, bisericilor, exploatarea cadrului natural ca funcție de recreere și odihnă va avea ca rezultat creșterea bazei materiale și a resurselor economice, ce vor permite rezolvarea multor probleme de asistență socială, de educație, de îmbunătățire a condițiilor de viață a locuitorilor.

BADON

Satul Badon se află la 2 km de centrul satului Hereclean pe DN 1F și prin dezvoltarea urbană a satului cât și a centrului comunei acestea sunt acum foarte apropiate. Săpăturile arheologice au scos la iveală urmele vechii așezări încă din epoca neolitică pe “Dealul Viilor”.

Satul avea la **recensământul** din anul **2002**, **660** de locuitori; 346 bărbați și 314

femei.

Documentele care amintesc numele de **Baldun** încep cu anul **1323** și aparțin în mare parte Capitlului de la Oradea. Numele a suferit puține modificări de-a lungul timpului: **Baldon** până în **1596**, apoi **Badok** (Veress, Doc. V.:28) și din **1850** **Badon** (Bul. 83) În diferite perioade i-au fost adăugate componente în limba maghiară ca : nagy-mare, kiss-mic, puszta-întins, pustiu, felső-de sus, acestea aparținând mai mult de autoritatea administrativă maghiară.

Descoperirile arheologice fac dovada așezărilor de pe colinele din stânga Văii Zălaului din vremuri imemorabile, menționate în manuscrisele vechi: “Nove” și “Doaste”, locuitorii păstrând aceste nume de hotar sub forma de **Nove, Coaste, Pietriș** ș.a.

Referindu-se la toponimul **Balda**, cercetătorul clujean Ion Pătruț îl derivă de la tema românească, foarte productivă, **Bal-**, ca nume de familie cunoscut: **Bal, Balu, Bala, Balea** ca și derivatele: Balaci, Balica, Balboc. Forma **Bald**, ca și **Gald (Galda)** au în componentă sufixul toponimic maghiar “d” (Pătruț,1980:34) Dispariția lui “L” spre sfârșitul sec. al XVI-lea ține de tendința unei mai ușoare pronunțări, care a dus la forma **Badok**, o etimologie populară formată pe sol românesc., care se apropia de denumirea în limba maghiară “**bádog – tinichea, tablă**” Așadar numele satului provine de la antroponimul **Bal-Balu**, pronunțat mai târziu în maghiară **Baldon- Baldun**, după cum apare și într-un alt document de la **1344**.

Numele familiei fostului moșier Balduni (Gutch) Guch, de mai târziu, poartă de fapt determinativul după numele satului și nu invers. Populația românească , ortodoxă, atâta câtă a fost, nu este menționată în documente. Starea de iobagi a românilor, cu excepția celor care s-au maghiarizat pentru a-și păstra averea, nu apărea în documente decât foarte rar.

Stabilirea hotarului între comitatele Solnocul de Mijloc și Crasna a fost multă vreme obiectul disputelor concretizate la inregistrarea terenurilor în vederea asigurării legale a stăpânirii. **In sec. XIII și XIV Badonul aparținea de Solnoc**, mai târziu (**1525**) înregistrările se vor face la Crasna, ceea ce însemna trecerea apartenenței la **Capitulul Oradiei**.

În urma multor schimburi de proprietăți, donații și vânzări parte din pământurile Badonului ajung să lărgească hotarul Hereclenului, altă parte sunt predate conventului mănăstiresc din Cluj la 1365. Satul va aparține mai târziu lui Szarvadi Miklos și parțial lui L. Banffi Boldizsar.

În **1715** și **1720** nu era consemnată aici nici-o gospodarie, datorită pustiirilor, iar în anul **1733**, existau 9 familii de români iobagi și preotul **Irimie**. Populația avea să crească în anii următori la **216**, în **1750** și **552** de suflete în **1847**.

Construcția școlii începe în anul **1871** și a durat un an. Era opera unui zidar- Ioan Mureșan, care pe o fundație de piatră a clădit-o din cărămidă nearsă. Preotul **Ilie Fortișiu** cu abnegație și râvnă s-a ocupat de strângerea sumelor necesare de la enoriași și a instituit “pedepse pentru părinții neglijenți de a-și da pruncii la școală”. Altă sursă de bani pentru școală au constituit-o veniturile obținute din vânzarea produselor recoltate de pe terenurile bisericii. Începând cu anul 1879, preot va fi **Simeon Filip**, învățător și cantor **Mateiu Mureșanu**, după care va urma **Antoni Cosma** din Lompirt.

În **1890**, se consemnau în Badon 103 case. Populația era după limbă; **493** români; după religie, 489 greco-catolici și 4 izraeliti. În 1895 numărul gospodariilor era de 117, iar suprafața terenului de 1000 (holde cadastrale), din care pământ arabil 631, pășuni 156, livezi 145, grădini 18, vii (paragina) 10 și necultivat 40. Valoarea estimativă a averii

comunității, în 1900, era de 5368 Koroane și 86 Fl., iar impozitul direct era de 2091 Kr. și 26 fl.

Biserica veche se presupune a fi datată din anii **1726-1728**. Era o construcție din piatră, sub formă de navă, a cărei dimensiuni nu depășeau 15 m lungime și 6m lățime. Era “joasă” ca înălțime și a stat mărturie peste vremuri de răstrijte și opresiune venite când de la Apus, când de la Răsărit. Devenind neîncăpătoare și șubredă chiar cu toate reparațiile care i s-au adus, de-a lungul timpului, Consiliul Parohial a hotărât, în anul **2006**, edificarea unei **noi biserici** pe vechiul amplasament, a căror lucrări sunt terminate. Biserica oferă celor peste 200 de familii din sat condiții mai bune de rugăciune și păstrare a tradițiilor românești.

Denumiri de locuri: Mal, Față, Dos, Buna, Zaptalău, Jip, Dumbravă ș.a.

Badonul este localitatea, care se modernizează pe zi ce trece, locuitorii, mai puțini la număr în ultima vreme, prin muncă și abnegație își întrețin edificiile, monumentele celor căzuți în războaie, se simt tot mai mult legați de trecutul și istoria acestor locuri, păstrând neșterse numele, dascălilor și preoților care le-au întărit cunoașterea și credința.

BOCȘIȚA

Sat așezat pe valea cu același nume la 14 km (DC 7) de centrul comunei, într-o zonă pitorească plină de livezi, în apropierea pădurii, unde drumurile se ramifică peste deal, la Nord spre Deleni și la Sud-Est spre Doba sate componente ale comunei Dobrin, în apropiere de Valea Sălajului.

Numărul **locuitorilor**, la ultimul recensământ se ridică la **146**, din care 66 bărbați și 80 femei (2002). Este **atestat** din anul **1349** în același document ca și Bocșa; Villa Baxa, (Doc.Rom.C.481), Also Baxa, Bakcha 1450, Pusztá Baksa 1635, (Petri III: 66), Boksitza 1850, **Magyar-Baksa 1854**, Bocșița (Bul.86), Bocșița 1900.

Se observă că de la 1450 Bocșa este consemnată Bakcha, iar -ch- se pronunța –s- = Bocsa.

Bocșița apare ca **Also-Baxa, Bakcha**, adică **Bocșa de Jos**. După cum e situată, numele se justifică pentru că mergând spre nord-est de Bocșa, drumul coboară de pe dealul Dioșodului spre **Valea Bocșiței**. Determinanții întâlniți în documente după 1601, adică după prăpădul ce a urmat pe vechiul loc al satului, și bejenia localnicilor și până la reșezarea lor, la cca 2 km de fostul sat, să se fi numit: **puzta “pustă, deșert, pustiu” și kis, “mic”** și nicidecum nu se datorează faptului că acolo nu s-a aflat nici-o localitate. (Petri amintește de **Puzta Baxa la 1635**, III: 66) Vârșnicii știu și acum unde a fost vechea așezare.. Sigur că **Kis – Mic** este un determinant corect pentru că a fost și a rămas un sat mic, pe când determinantul “magyar” nu are cum să se justifice, localitatea fiind dintotdeauna românească. Se știe că multe alte localități românești aveau un asemenea determinant cu toate că nu erau maghiare: Cosniciul de Jos – Magyar-Kaznicz, Magyarkevesd, și Olahkevesd ș.a. Grafia maghiară (după 1850) a consemnat așa cum s-a auzit numele în românește, ca și multe alte nume, “**Boksitza**”. În română sufixul –**iță** are sens diminutival, adică “**mic – micuț**”, tocmai ca să o deosebească de Bocșa, un sat cu mult mai mare.

Toponimul Bocșița are la bază antroponimul omofon, Bocșa, cuvânt format de la tema **Boc-** cu o evoluție ușor de înțeles- **Boca, Bocu, Bocsa, Bocșa** (Pătruț 1980:25)

Părerile sunt împărțite, doar că tema Boc este de origine slavă, în rusă înseamnă “coastă” și este înrudit cu germanul **Bok – Bock** – capră; scaunul pe care șade vizitiul, dar e și un scaun al fierarilor pentru că ei “**bocănesc**” pe ceva tare, de unde în limba română **boc, boc** ca și **cioc, cioc**, sunt interjecții onomatopice, pentru că imită zgomotul ciocanului, iar cel care îl folosea ciocănind, a primit numele ca atare, Boca dar și Cioca. În toată țara sunt asemenea toponime: Boca (GJ), Boceni (MH), Bociu (CJ), Bocnița (IS), Bocșa (CS, SJ, VL), Bocșa Mare și Bocșa Mică (HD) Bocșa Română (CS), dar și Cioca-Boca (IS), Ciocani, Ciocănari și Ciocănești etc

Aproape toate antroponimele și derivatele lor se găsesc preponderent în Transilvania, (I. Iordan, DNFR:68) Boc, Bocșa, Bocșea, Bocșan, Bocșițan etc.

Bocșița aparține de Comitatul Solnocul de Mijloc, iar partea de hotar cu numele “Locul satului” comunitatea era formată din urmașii familiei Vasile Dull (Dolu), pe care în 1601 a pustiit-o Basta. În acel loc și astăzi se pot observa urmele fostei biserici numită Clopotnița. Multă vreme locul purta numele de Bocșa Pustie. Astăzi locul este denumit “**Pusta Bătrână**”

Printre bătrânii copaci drumurile duc în hotarul Mineului și al Dobei Mici. Terenurile din Valea Bocșiței din jumătatea estică, aparțineau proprietarilor din Dioșod (D. 1349). Proprietățile s-au succedat, au fost vândute, unele donate și ajung în cele din urmă în stăpânirea baronului Wesselenyi Ferencz, mai ales pentru pădurile cu arbori înalți ce purtau numele de **Cete (Csete)**

Numele s-a transmis și asupra unor familii (Szilagyi Marton). După datele inscrierilor mai vechi un platou a fost numit **Dealul Cetății (Vardomb)** din hotarul **Văii Pomilor** (Mocirla). Aici s-au găsit urmele unei așezări vechi, ce constau din obiecte casnice, bucăți de țiglă, de cărămidă precum și locuri întărite în vederea apărării cetății.

În 1635 proprietar în Bocșa-Pustie era soția lui Nicolae Hereclenean și mai târziu se instalase aici și pretorul Solnocului de Mijloc, Petru Dul (1669). Recuperarea avutului și terenurilor în urma pustiirilor a durat mult timp, în lipsa documentelor dar mai ales a martorilor, care să fie acceptați.

Înregistrările din 1797, în vederea proiectelor militare au cuprins următorii proprietari: Farkas Jozsef, mare proprietar, iar mai mici: **Vasile Dul** și **Lajos**, pentru propriile terenuri și locuințe și nobili plătitori de impozite: preotul **Popa Ioan**, și **Nagy Andras** preot reformat.

După pustiire, biserica reformată nu s-a mai refăcut, școala aparținea de Dioșod, și **registru stării civile începând cu anul 1750** era ținut tot la Dioșod. Biserica Greco-Catolică construită din lemn la începutul secolului al XVIII-lea, avea preot și dascăl, care aveau în grijă educarea școlărilor. Localul școlii era din lemn, avea o sală de clasă și o încăpere mai mică pentru dascăl, frecventau în toate clasele un număr de 30 de copii. Mulți ani, datorită numărului mic de elevi, aceștia erau nevoiți să naveteze la școala din Dioșod.

Datele privind locuitorii înainte de 1847 lipsesc, pentru că satul s-a refăcut cu greu după 1600. În **1890** erau **284 locuitori**; după limba 40 maghiari, 244 romani; după religie un romano-catolic, 241 greco-catolici, 38 reformati, 4 izraeliti și 57 de case.

În 1895 numărul gospodăriilor era de 63. Suprafața era de 1070 de hld. Cad., din care pamant arabil 654, pasuni 191, fânețe 126, grădini 18, păduri 4, vii (paragina) 2, necultivat 75.

Valoarea estimativă a averii comunității în 1900 era de 1622 K 56 fil., impozitul direct era de 1525 K 50 fil.

Denumiri: **Încârligat, Luminiș, Vârful-Urcușului, Tufa de Nuci, Picior, Pustiu, Broscărie, Locul Satului, Desiș, Poiana Lungă, Poiana lui Daniel, Dealul cu Iarba, Varful Coțofanei. Fântâni: Fântâna-Bodon și Scaun Puturos.**

Cadrul natural deosebit creat de mica depresiune a Văii Bocșitei oferă un spațiu extrem de atrăgător pentru turism potențat și prin existența celor două biserici; cea veche, monument istoric care necesită urgentă restaurare și reabilitarea spațiului înconjurător și biserica ortodoxă nouă, frumos realizată la interior, a cărei catapeteasmă și pictură sunt frumoase și îngrijit lucrate.

DIOȘOD

La nord de Hereclean, după 2 km parcurși pe DN1F, apoi pe DJ110 A spre Guruslău și urcând pe DC 7 panta domoală a dealului Dioșodului, la cca 9 Km de centrul comunei, se află această așezare plină de livezi, având case frumoase și bine îngrijite de oameni gospodari, care țin la prestigiul satului lor.

În anul **2002**, Dioșodul număra **1007 locuitori**, din care 492 bărbați și 515 femei. Populația este preponderent maghiară. Dioșodul este atestat documentar din **1345 poss. Od.** 1349 Odi. (Doc.Rom.,C.,b:244,481,687), 1424 Ad, Adfalu, 1441 Aad, Dios-Ad, 1539 Dyosad, 1641 Dioszad (Petri III:294), 1850 Gyosad, (st.Tr.), **1854 Diosád, Diosad** (Bul.86) 1900 Diosád, 1930 Dioșod.

Toponimul Dioșod, este un nume de origine greacă preluat de latini sub forma de Adrianos. Era foarte răspândit, și ajunge prin filieră slavă la români, **Adrian**. Remarcăm aceeași temă **ad- adr**. Sufixe mai vechi **a, ea, iu, anu,iu** etc. explică marea productivitate a limbii române. Formele care au circulat la noi Ad- Adrian, Od-Odriu, apoi Ud-Udrea, prin scurtare au aceste hipocoristice care stau la baza toponimului Dioșod.

Prima atestare amintește de o proprietate personală : **poss** (lat. **possesio**-“proprietate, avere”) a lui **Od (Odriiu)**, și Falu = “sat” Dios este forma de genitiv a lui Zeus, considerat de latini, nume ale cerului sau ale luminii. Dius= “ceresc, luminos” (Ionescu, 1975:108) Maghiarii l-au preluat de la populația autohtonă și cum numai învățații în școlile latinești scriau documentele și cronicile numai în latină a fost scris în documente în formele evolutive de mai sus și s-a păstrat până peste veacuri **Diosad**. (Gh.Chende Roman,Dic.Et.Sj.:143)

Antroponimul Adrian este frecvent și azi cu femininul Adriana, care reproduce formele latine de Hadrian, ca și formele de mai târziu “Adria , Atrium, Marea Adriatică, etc. În acest antroponim își are originea numele cunoscutului poet maghiar **Ady Endre**.

Anul 1345 este semnificativ în cazul de față, deoarece atunci s-a format Comitatul Solnoc, în 1427, Solnocul interior și în 1430 Solnocul de Mijloc, apoi la 1435, în cadrul comitatului nou format se împart terenurile și localitățile astfel că moșiile **Od** și **Mocsola** se împart între fiii familiei **Adi Iona** și **Guthi**. În stabilirea celor trei repere de graniță aflăm de satul **Od**, de **Mocsolya (Mocirla**, vechea denumire a satului **Valea Pomilor)** și **Coșei**. În anii 1349 și 1355, după un proces între familiile moșierilor amintite mai sus, se remarcă câteva semne de hotar doar pentru semnificația lor lingvistică clară: **Sărmaș, Valea Bocșei, Valea Sălajului**. Se amintește de “*un vârful de munte, unde apa cade zgomotos din cauza vârtejului...apoi jos ca punct de hotar s-a*

numit izvorul clocotitor” Descrierea amintește și de o bisericuță de lemn cu numele de **Sf. Mihail**, care ar fi fost folosită de ambele sate. Intre anii 1370 și 1582 au loc numeroase procese și plângeri de nemulțumire cu privire la împărțirea pământurilor la Conventul mănăstiresc din Cluj, acestea încheindu-se când Wesselenyi Ferencz primește drept recompensă, de la regele polonez Ioan, Hododul împreună cu satele. Menționăm că **din 1564 Dioșodul aparținea de Hodod (Varos)**, de asemenea când Tokoli (1677) ajunge în sat, apar și emigranții maghiari stabiliți la Șimleu.

Biserica catolică a dăinuit până la reformă, ea a fost **reparată și mărită înainte de 1700**.

Trecerea la reformă a fost un proces de durată și nu fără rezistență din partea comunității nereformate. Românii mai puțini la număr, frecventau inițial biserica ortodoxă și apoi greco-catolică, condiția lor de iobagi și jeleri n-a putut fi schimbată decât prin părăsirea credinței și maghiarizare.

Așezată pe o culme a dealului, **construcția noii biserici reformate a început la 1869 și s-a terminat în 1873**. Este o biserică impunătoare, una dintre construcțiile deosebite de acest gen, cu multe obiecte de cult valoroase, unele donații chiar din 1756, potir și căni frumos meșteșugite.

Documentele menționează un șir întreg de preoți care au slujit aici și care s-au bucurat de respectul și atenția credincioșilor și datorită muncii lor de păstrare a tradițiilor și obiceiurilor locului. Unii din ei au avut și funcții judecătorești de grad local, cum a fost Pap Ferencz (1749- 1792), alții, la începuturi, au fost trimiși aici de la Oradea (1629) **Ovari Miklos** și apoi **Kecskemeti Gaspar**. Muți dintre ei sunt înmormântați aici, iar localnicii îi prăznuiesc și le poartă amintire.

Invățământul primar a urmat și aici aceeași dezvoltare, cu toată incertitudinea datării existenței vechii școli; biserica a organizat **invățământul confesional** în jurul anului **1800**. Documentele bisericești vorbesc de procurarea manualelor, a bibliilor și a cărților de citit care se plăteau în vin. Pe vremea protopopului **Szabo Pal** sunt amintiți învățătorii **Veres Lajos** și **Szilagyi Lajos**. Decretul regal din 1900 privind școlile de stat a intrat în vigoare **în 1905 când se deschide școala primară** și aici. Primul director a fost **Török Lajos** însoțit de patru învățători.

Școala a găzduit către sfârșitul anului 1918, 120 de militari secui, care au rămas aici până în aprilie 1919, la sosirea armatei române. Ei au adus multe pagube școlii. În aplicarea legilor administrative românești, școala se întrerupe pentru un an 1924/1925, ca apoi să se reia în 1926 sub conducerea lui **Vass Sandor**. În perioada interbelică funcționează în paralel și școala confesională. În **1943** numărul locuitorilor depășea **2000**, natalitatea era în plină creștere și prin urmare în anii 1950 – 1960 școala funcționa cu clase paralele. În ultimele decenii populația școlară a scăzut mult; dacă în anii 1999 mai erau 95 de elevi, învățătorii și profesorii făceau naveta din Zălau și satele învecinate, acum școala funcționează numai cu clasele I –IV.

Conscrierile privind locuitorii și sarcinile de dare de după anul 1720, chiar dacă unele date se contrazic, surprind prin dezvoltarea pe care o cunoaște satul pe plan social și economic. În anul **1720** existau **11 gospodării**, din care 10 maghiare și una românească, un nobil, 7 iobagi și 3 răzeși. Conform recensământului din timpul Pragmaticii Sancțiuni existau 99 de suflete, 90 maghiari și 9 romani.

În **1847** numărul **locuitorilor** era de **922**, din care romano-catolici 6, greco-catolici 32, reformati 883, izraeliti 1. În **1890** erau **1494 locuitori** :1453 maghiari, 36 romani, 5 de alte nationalitati, iar pe confesii; 7 romano-catolici, 37 greco-catolici, 1400 reformati, 50

izraeliti și 296 de case. Pământul arabil în anul 1720 era de 158 de câble, livada de 50 coase, vie de 28 de săpători. În anul **1895 numărul gospodăriilor** era de **321**. Suprafața terenului de 2300 de holde (cadastrale ; 1 kh=5755 m²), din care 1728 pământ arabil, 331 livezi, vii, 54 în paragină, 2 saditi, 42 cu grădini, 11 cu pasuni, 132 cu pamant nearabil.

În 1900 averea activă a comunității se ridică la valoarea estimativă de 8609 K 92fil, iar impozitul direct al statului la 4566 K 62 fil.

Spre deosebire de multe alte locuri la Dioșod se cunosc multe din îndeletnicirile neagricole : comerțul local cu produse agricole și unelte. Existau morari, cârciumari, măcelari, pantofari și fierari, iar ca orice localitate dezvoltată aici existau un medic de circumscripție și jandarmeria.

Denumiri de străzi : Felszeg, Bisericii, Fogado, Cimitirului, Alszeg, Mare, Kandia, Zorilor, Araturii, Deak și Lokek, ulicioara Varsag. Dintre numele drumurilor am reținut « Drumul sărat » care ducea spre Doba Mare, pentru că făcea parte din drumul sării către depozitul de la Șimleu – Silvaniei.

Numele locurilor și împrejurimilor au nu numai importanță lingvistică , ci fac referire la trecutul istoric și evenimentelor petrecute aici : **Pământul din margine, Scaunul de sare, Vârful Comorii, Valea Gus, Agyagos, Lokert, Poiana de Jos, Nyil, Obor, Pădurea Cața, Chelița Rokalik, Valea Kereszteskut, Mal, Vârful Mare cu vie pustiită, Poiana Veress, Poiana de Sus, Cimitirul de Jos, Vie pustiită, Fântâna Rece, Ejmal, Groapa, Fuzkut, Baia de Fier, Vârful Mare cu vie pustiită Atal și Felszegi.** Denumirea de **Dollo** vine de la faptul că mai de mult, aici se adapau vitele la amiază. Lacul **Pajkas** era teren mlăștinos, iar locul numit **Inelul Ozon** are de asemenea drama lui.

Fântâni: Hoszem, Fântâna Mică și Mare ; la hotar : de pe dealul Scaunul de Sare, la Valea Bocșa și pe dealul Fântâna Rece, în Baia de Fier, Fântâna Cocoșului, Fântâna Poienii Deg, Kincshelyen Fântâna Fuz, și Kertes în zona mărginașă cu același nume. Adâncimea ultimei fântâni e doar de doi stânjeni, deoarece din cauza pânzei freatică nu s-a putut săpa mai adânc. În vremurile de secetă mare aici s-a asigurat adăparea tuturor vitelor din Dioșod și din Guruslău. În afara de acestea au mai fost săpate una, în 1864, la **Godorkoz**, iar alta în 1870, la **Poiana cu Fân**. Despre fântâna din apropierea Fântânii Reci, se spune că atunci când Basta a pustiit Guruslăul, aici s-ar fi aruncat clopotele comunității din fața dușmanilor și de atunci apa ar conține fier.

Dioșod , un sat, o frumoasă poveste de viață, plină de istorie și evenimente trăite de localnici, depănate în anii de liniște, la clacă, în cântece și legende vechi despre sacrificii și eroi, dar și despre iubire și dragoste de aceste locuri încântătoare , a căror ființe nu vor îmbătrâni niciodată.

GURUSLĂU

Situat la nord de Hereclean pe DJ 110A, la 2 km de intersecția cu DN1F, drum ce ocolește dealul înalt cu același nume, unde s-a desfășurat bătălia din 1601, satul Guruslău se află pe coama joasă nord-estică a dealului, întinzându-se în mare parte de-a lungul drumului ce șerpuiește spre Coșei și Dioșod. Locul acesta a fost ales de populația puțină care a mai rămas, după pustiirea lui Basta din 1601, a vechiului sat, din partea de hotar a Borlei, numită Puszta. Așezarea era deci dincolo de dealul Guruslăului spre Borla, pe partea dreaptă a drumului.

În 2002, avea **610 locuitori**, 298 bărbați și 312 femei.

Satul este **atestat** din **1441 Gorosla** (Banffi I :640), 1472 *Két Magyar Gorozlo*, 1473 *Boaslo*, « *Goroslo* », 1601 *Gorozlon – Goroslo*, (Veress, Doc. VI :410), 1762 *Magyar Goroszló* (c.B), **1854 Nagy Goroszlo, Guruslău** (Bul.85), 1930 *Guruslău*.

« Toponimul **Goroșy** apare la N. Drăganu (1933 :399), iar Gustav Kisch (1929 :97) îl consideră pe **Groși** ca sinonim al lui « **Bușteni** » și îl explică prin « **Butuc** » I.Iordan (1963 :317) acceptă explicația, deoarece **gros** înseamnă « butuc » Expresia « **a băga la gros** » înseamnă a vâri la pușcărie, adică a-i pune arestatului butucul la picioare. Îndemnul la această explicație vine și de la faptul că la defrișarea marilor păduri de aici, copacii, buștenii, butucii **groși** erau trași cu calul. (« **lo** » în maghiară înseamnă « cal ») Locul unde butucii groși se trag cu calul. (Gh. Chende Roman, Dic. Et.Sj.177)

Este o presupunere, credem mai repede că « **lo** » este un sufix, care în românește a dat « **ău** » datorate lui « **o** » final. Ex. Tihău, Barcău, Mărgău, Sanislău, Buzău ș.a. Mai observăm că la 1472 apare « **két** », adică două așezări, înainte de defrișarea pădurii, care le despărțea. Este aproape sigur că una din ele se înfiripa pe actualul loc cu puțin înainte de 1472. La 1475 apare determinativul de « **falva** » sat, foarte important pentru considerentul istoric al dezvoltării satului.

Guruslăul aparținea la acea vreme de Comitatul Crasna (Șimleu), iar « ridicarea semnelor de hotar » a constituit multă vreme prilej de nemulțumire și ceartă, care ajungeau în fața instanțelor, începând cu anii 1445 și până prin 1650. Procesele referitoare la aceste terenuri transferate, moștenite, puse în gaj sau vândute cuprindeau tot satul, care ajungeau de la un proprietar la altul. Disputa a început între Capitlul din Oradea, episcop fiind Peterdi Janos, care ar fi ocupat ilegal proprietățile lui Banffi Janos și alții, între care și fiii lui Kusalyi. Abia în « 1468 fiii lui L. Banffi Istvan: Laszlo, Janos, Gyorgy, Andras si Mihaly primesc inapoi de la regele **Matei (Corvin n.n.)** proprietatea din Guruslau, comitatul Crasnei... »

În jurul anului 1475 apare în conscrierile de dări **Gorozlofalwa**, care ar corespunde cu Guruslăul de azi, unde iobagii episcopului figurează cu un impozit de 3 frt.

In 1553 (in Gorozloo din comitatul Crasna) iobagii lui Bathori Andras din Șimleu au plătit impozit după 18 porți. În același timp au mai fost înregistrați în comunitate încă o proprietate, 22 săraci, 12 servitori și 28 de case noi. In 1576 familia Banffi primește ca donație a zecea parte din proprietățile Guruslăului.

In 1601, Generalul Basta pustiește comunitatea de pe vechea așezare începând cu atacul bisericii chiar în timpul slujbei, omorând oamenii, luând în robie pe alții. Pe primul deal inspre est de la locul bătăliei i-a ucis pe soldații căzuți prizonieri și a aliniat 60 de spânzurători pentru trădători, de aceea partea aceasta de hotar locuitorii și azi o numesc «Șaizeci de Copaci». În cele din urmă locuitorii, câți au mai rămas, s-au mutat pe noul amplasament. Pe coasta dealului s-au găsit urme materiale rămase după bătălie.

In anul 1928 pe Dealul Măcieșului, (Csipkesdomb), a fost ridicat un monument, înalt de zece metri, în amintirea victoriei armatelor lui Mihai Viteazu și Generalului Basta, în bătălia de la 3 august 1601 împotriva lui Sigismund Barhoryi. După ocuparea Ardealului, trupele hortiste l-au dinamitat și aruncat în aer, în anul 1941. Un alt monument a fost inaugurat în 1976 în locul celui distrus, lucrare a sculptorului sălăjean Victor Gaga.

In noul sat, s-a construit în anul 1630 biserica din lemn pe o fundație de piatră. Nici nu s-a restabilit bine satul dupa pustiire că în migrarea lor, tătarii devastează satul și-

i iau prizonieri pe locuitori printre care și pe preotul **Beregszaszi Pal**, care a fost eliberat din robie, în 1696 la **Löcsén** (Medzev, Metzenseiffen – Slovacia) Faptele și întâmplările sunt amintite în *“Istoria plansului amarnic in hohote”*: **De cinci zile hoinareau prin Țara Salajului, / Dar pentru prima dată Guruslăul l-au lasat pe butuci** (n.n.) Denumirile locurilor s-au păstrat până astăzi: Csorgódomb și Tatárlyuk

Nici în vremea « Răscoalei Curuților » satul n-a avut o soartă mai bună, când în 1708 mulți au părăsit satul ascunzându-se în mici colibe pe dealurile din apropiere. Pustiirile au produs mari pagube și au frânat dezvoltarea acestor locuri. S-a procedat la repopularea lor, prin acordarea unor terenuri, locuri de casă din partea proprietarilor, fapt pentru care românii din vecinătăți s-au așezat aici.

Din însemnările administratorului lui Bathori A. Miklos din anii 1630, privind agricultura, aflăm că fânețele aveau o întindere de 40 de coase, « iar la cotitura de sus spre Zălau erau semănați 100 de obroci de grâu . (1 obroc mic = 22l) Hotarul e un loc mare și potrivit pentru vite”. Și viile erau destul de întinse iar locul de vamă era pe vale.

În **1847** numărul **locuitorilor** era de **719** și anume: 363 greco-catolici și 356 reformati . În **1890** cei **680 de locuitori** se recunoșteau după limba ca : 480 maghiari, 8 germani, 191 romani; după confesie 478 reformati, 193 greco-catolici, un unitarian, 8 izraeliti. Existau 124 de case. 225 de gospodării erau înregistrate la 1895. Suprafața hotarului era de 3060 de holde cadastrale , din care pământ arabil 1253, pășuni 659, fânețe 449, păduri 294, vii 112, necultivat 262. Valoarea estimată a averii comunității, în 1900, era de 7820 K , impozitul direct era de 3754 K 46 f.

În 1808 au fost înregistrați cu pământuri la Guruslau, groful Banffi, baronul Banffi, Szenas, Fodor, Cosoruș, Kallai, Beczkai scutiți de impozit și Antal, Ardai, Flora și Kis plătitori de impozit, în total 17. Aceștia aveau un teren locuibil, 64,5 antiqua (teren moștenit din vechime) și 29 nova, (mosie iobageasca). Cele mai intinse moșii iobagești le-a avut baronul Banffi Janos (25 antiqua si 13 nova); apoi au urmat grofii Banffi Gyorgy (14 antiqua, 10 nova), Szenas Karoly (10 antiqua, 2 nova) s.a.

Vechea biserică reformată, din 1630, era construită din piatră cu îmbinări din lemn, ceea ce dovedește dibăcia meșterilor constructori și atestă perioada în care se construia cât și planul construcțiilor, care erau asemănătoare, începând cu sec. al XVI-lea.

Satul avea **din 1773 o școală a bisericii**. Proprietarii de atunci Banffy Ferenc si Banffy Mihaly au pus temelial unei noi școli,(care a fost dărâmată în 1972) iar în locul ei s-a construit magazinul cooperativei și o clădire nouă. Tot atunci s-a stabilit și salariul rectorului, pentru care fiecare gospodar era dator cu o jumătate de obroc de grâu, o jumătate de găleată de vin, de la înmormântare, pentru cântece câte patru groși (bănuți), pentru învățarea unui copil, patru groși pe an, un obroc de porumb, o căruță de lemne și un pui, pentru învățarea catehismului câte opt groși, un obroc de porumb, șase căruțe de lemne și un pui. În afară de acestea parohia însăși plătea anual o căblă de grâu și o jumătate de obroc de porumb.

Școala de stat a fost înființată în 1895, a funcționat în paralel cu școala confesională. Aici au învățat copiii de alte confesiuni precum și copiii din familii reformate sarace. Aceștia au fost copiii pastorilor, paznicilor, zilierilor, care nu puteau plăti bisericii taxa școlară.

Pe vremea preotului reformat **Kondor Andras** (1793-1831) a fost construita biserica de azi, iar pe o plăcuță din **1829** sunt amintite multe date despre biserică: construcția zidului de 6 metri înălțime, clopotnița care a fost înlocuită cu un turn de 25 m., acoperișul și alte reparații și renovări aduse de-a lungul anilor tavanului, balustradelor, porticurilor

de la intrare ș.a. Clopotele turnate la Sibiu de firma Schieb; cel mare de 120 kg. și mic de 80 kg. au dispărut în primul război mondial, iar în al doilea război, la venirea rușilor, a dispărut arhiva și multe din obiectele de cult ale bisericii. Preotul actual Gall Miklos slujeste din 1993.

Până în 1676 Biserica reformată din Guruslău a avut același preot împreună cu Borla, care era filie a Guruslăului. În 17 martie, la sinodul din Zălau, Borla s-a desprins și a avut propriul preot. Guruslăul a găzduit și el de mai multe ori acest sinod parțial, cum a fost cel din 9 mai 1708 și din 5 iulie 1775, când Szatmari N. Istvan a fost ales ca protopop.

Dintre cele mai vechi obiecte de preț din biserică amintim o cană de cositor cu capac, pe care scrie în germană: “Spre mărirea lui Dumnezeu ... *din partea lui Johannes Ecctess Anno 1702* . Din 1732 s-a mai păstrat o față de masă, o farfurie de cupru cu 6 imagini în relief în forma de cruce, cu numele realizatorilor și anul 1750, un potir din 1792 și alte donații din partea credincioșilor, ca fețe de masă frumos brodate și înscrisurate cu texte de laudă și preamărire a Celui de Sus.

Există și o biserică de lemn Greco- Catolică, mutată în sat de pe dealul Szar (Dealul Codâu), având în vedere numărul românilor semnalati aici de documente, (cca 280 de suflete), iar ca datare trebuie că era tot atât de veche ca cea din Bocșița. Localul școlii confesionale era construit din lemn și avea două încăperi. Învățător era cantorul Alex. Savu. **Biserica actuală datează din 1911**, a fost întreținută și învelită cu tablă, era filie a bisericii din Badon de unde venea la slujbă și preotul. În prezent mai sunt 37 de familii de români, respectiv 95 de credincioși și sunt afiliați bisericii din Badon.

În primul deceniu al secolului trecut au apărut și primii baptiști în comunitate. În timpul primului război mondial și după, tot mai mulți săteni au îmbrățișat această credință. După al doilea război mondial era necesară construirea unei case de rugăciune, (capele), terminată în 1953. În prezent cultul are 126 de adepți, iar biserica lor a fost renovată și lărgită în 1977 și 1995.

Școala, alături de cadrele didactice îl amintesc mereu pe primul director, învățătorul **Dobai Laszlo**, dar și pe învățătorii și cantorii ce veneau de la Badon, **Mateiu Mureșanu**, apoi **Antoni Cosma**, 1879 « docente » **Vasiliu Pop**. În 1880 era învățător **Ioan Hosu**, când se stabilesc examenele pentru 1 iunie și începutul anului școlar la 1 septembrie, an ce va dura 10 luni.

După 1919 în școlile de stat limba de predare era româna, iar școlile confesionale și-au continuat existența până în 1948. Din 1926 a fost numit director Gheorghe Gâlgău, care a funcționat cu întreruperi până în 1971.

Transformarea școlilor confesionale în școli de stat din 1948, a separat secțiile română și maghiară. Școala maghiară era condusă de inv. **Vida Gyorgy** iar cea română condusă de Gâlgău Izabella a funcționat până în anul 1976.

Efectivele de elevi au permis desfășurarea învățământului de șapte și opt clase în perioada 1960 – 1977, timp în care limba de predare era când româna când maghiara, dar după scăderea efectivelor, școala a rămas să-și continue activitatea numai cu clasele I-IV.

Pentru continuarea studiilor în clasele gimnaziale în limba maghiară sau română, elevii sunt transportați cu microbuzul la școlile din Hereclean, Dioșod sau chiar la Zălau.

Nume de dealuri cu vii: Harmadi, Parcela, Struguri Kaco, Dealul cu Trandafiri, Dealul Curgator, Dealul Nou, Via cu Șanțuri. **Alte nume de hotare:** Vals, Digul Lacului, Parcela Unică, Șaizeci de Copaci, Fântâna Nod, Terenul Mic, Poiana din

Față, Pustiu, Fântâna Badon. Dincolo de calea ferată și de șosea locurile poartă nume de mare rezonanță: **“Ceriul Tatălui”, “Spic de ovăz”, Fâșia Mică” și “Dealul Szar”.**

Apa potabilă provine din “Izvorul Curgător” din nordul dealului cu același nume. Apa a fost adusă până în sat. Un alt izvor este “Curgătorul Mic”.

Sistemul cooperatist impus înainte vreme a produs multe schimbări în hotarul satului, organizând și separând pășunile, viile cca 40 de ha, livezile, în dauna celor parcelate înainte, hotarul fiind unit cu cel al Herecleanului. Datorită situației economice create, mai bine de 100 de tineri au părăsit satul îmbrățișând diferite profesii la oraș, în fabrici pentru un trai mai bun. Aceste schimbări au avut ca urmare căderea unor îndeletniciri sătești, cum a fost țesutul costumelor, ștergarelor, cusutul baticurilor și altele. S-au păstrat doar obiceiurile și cântecele legate de marile sărbători de peste an și cele de la nunți sau înmormântări. Faptul este caracteristic aproape peste tot în mediul rural. Vechiul cămin cultural adăpostește azi alte manifestări aduse de valuri venite de pe alte meleaguri, ce nu au nimic comun cu tradițiile și minunatele obiceiuri ale acestor locuri.

Schimbările produse după 1989 au stopat oarecum migrația tinerilor, care au început să-și schimbe condițiile de viață construind case noi, moderne, să dezvolte baza materială în vederea practicării agriculturii, a creșterii animalelor, a cultivării viței de vie și pomilor fructiferi.

PANIC

Satul Panic se află la cca 3 Km de centrul comunei pe DC 74, ce se intersectează cu DN 1F și se îndreaptă pe valea cu același nume către Recea Mică, fiind cea mai apropiată localitate de Zălau. Așezat de o parte și de alta a văii Panicului (Erek), pe dealurile domoale acoperite de păduri de foioase și de pășuni, satul dispune pe povârnișuri de terenuri fertile, ogoare cu cereale, livezi și vii. Renumită este pădurea « stejeriș », de 2,2 ha. cu izvoare și poieni atrăgător de frumoase, care este ocrotită ca Monument al naturii și deci o bună țintă turistică, care trebuie valorificată.

Panicul se află înscris în Repertoriul Arheologic al țării, întrucât în mai multe puncte de cercetare s-au descoperit urme de locuințe, morminte, elemente ale vechilor clădiri ale așezării pe aceste locuri. Locuințele cu materialele din perioada bronzului timpuriu, ca și materialele din sec. II-III.p Ch., Hallstatt –epoca romană au dus cercetătorii la concluzia că ne aflăm de fapt în fața unui complex Daco-roman –în așezarea dacilor liberi de la Panic. Descoperirile materiale din diferite epoci fac dovada continuității populației pe aceste meleaguri.

După Dioșod, Panicul este satul cel mai populat al comunei, numărând în anul **2002, 897 locuitori**, din care 471 bărbați și 426 femei.

Atestarea documentară pornește de la **1383** cu denumirea de **Panyit** care a îmbrăcat forme asemănătoare ca : 1545 *Panyth*, 1549 *Panit*, *Panyk*, 1570 *Panyith* (Petri IV : 199) și din 1854 *Panith* și *Panic*.

În ciuda aparențelor numele este foarte cunoscut și răspândit și este un antroponim care se leagă de numele **Panait**. La origine stă cuvântul grec **panagiótes**, pronunțat mai târziu **panaiótis « sfințenie »**, cuvântul fiind un derivat de la **panagia** – « preasfânta » și se referă, evident, la Fecioara Maria, înlocuindu-i numele. Este format din **Pan-** « pe de-a-ntregul, complet » și (h)**agios**, (h)**agia** – sfânt. (Ionescu 1975 :228)

« Numele circulă la noi în toate formele : **Panaiot**, **Panaite**, **Panaitiu**, dar și

hipocoristicele **Pani, Panica, Panin, Paniș, Panița**. Si în toponime întâlnim : **Panaitoaia** (BT), **Panic** (SJ), **Paniova** (TM) » (Gh. Chende-Roman : Dic.Etm Sălaj.221)

Panic este așadar un nume de persoană. In Registrul Scaunului de judecată din Oradea fiul lui **Panyit**, Leonard dovedește sub jurământ, că pământul numit “Cizer” l-a mostenit, doar că Dorsog (din satul Dorsok) l-a acuzat pe Gyorgy, fiul lui Panyit, “de prepotenta” (influență) ceea ce s-a și dovedit a fi adevărat. Astfel s-a pornit o investigație la **1383** pe moșia lui **Panyit** asupra nedreptății comise. Aceasta fiind documentul de atestare a localității.

Se consemnează că aparținea când de Crasna, când de Solnocul de Mijloc, între anii 1545 și 1549 ținea de Comitatul Satu Mare, în 1564 aparținea de orașul Hodod, iar din anul 1876, Panicul a revenit județului Sălaj.

Istoria Panicului urmează îndeaproape pe aceea a posesiilor familiei **Csaholyi** între anii 1429 și 1611. Inscrierile Capitlului de la Oradea ca și ale Conventului mănăstiresc din Cluj îi amintesc din familie alături de alții și pe Ioan, Laszlo, Peter, Andrei, Hedwiga cu patru surori, Lucia, Imre și Panyit.

În 1549 iobagii lui Korosi Ferencz au fost impozitați după 8 porți, ai văduvei Bornemissza Boldizsar după 6, iar ai lui Pekri Miklos după 2 porți. În afară de aceste 16 porți au mai fost înregistrate încă două proprietăți, 12 săraci și 4 case noi. Familia Csaholyi o găsim la 1549 unicul proprietar al Panicului din Solnocul de Mijloc .(Cealaltă parte aparținea de Comitatul Crasna, n.n.)

În 1715 au fost impozitate 8 gospodării: 5 iobagi și 3 taxaliști (contribuabili), respectiv, 6 maghiari, 2 români, iar în 1720 au fost impuși 8 nobili (nemeși), 13 iobagi, 9 jeleri, 1 contribuabil, în total 31 gospodării, respectiv 26 maghiari, 5 români. Populația era în **1715 de 72 locuitori**, 54 maghiari, 18 români, iar în **1720** din totalul de **279 locuitori**, 234 erau maghiari și 45 români. Terenurile cultivate erau de 48 de câble, 11 fânețe și 11 de vie, iar în 1720: holde de 345 de câble, fânețe pentru 114 cosași și vie de 30 de săpători.

În **1847 numărul locuitorilor era de 294**; 10 romano-catolici, 64 greco-catolici, și 220 reformați. În **1890 erau 508 locuitori**, 402 maghiari, 106 români, pe confesii erau: 2 romano-catolici, 106 greco-catolici, 398 reformați și 2 izraeliți. Numărul caselor: 107.

În 1895 numărul gospodăriilor era de 107, iar suprafața de teren de 2195 hol.cad., din care arabil 875, păduri 683, poieni 292, fânețe 179, grădini 37, vii (în paragină) 1, necultivat 127.

Valoarea estimativă a averii comunității la impunere, în 1900 era de 11569 K. 58 f, din care impozitul direct era de 2263 K. 82 f. (Petri: IV, 200)

Parohia reformată din Panic a luat ființă la **1621**, când procesul de trecere la credința reformată era în toi, reformatorul Dreckskei Demeter acționând sub protecția prefectului Crasnei și Solnocului de Mijloc, Dragffy Gaspar. La cerera localnicilor și a aprobării senatului din Zălau, a fost trimis aici un preot și dascăl. Credincioșii au pornit de îndată la construirea parohiei și școlii. **Biserica** a fost construită din piatră și din cărămidă, probabil în jurul anilor **1780**, pe terenul donat de familia Sebes. Construcția nu are un stil arhitectonic deosebit. Zidurile sunt drepte, simple și pereții fără decorațiuni. Ferestrele de tip hexagonal sunt fixate în rame de plumb. Era acoperită cu șindrilă și mai apoi (1923) cu tablă, sfințită atunci de episcopul Nagy Karoly. În urma unui incendiu **turnul** a căzut, a fost **reconstruit și sfințit la 1872**. Clopotul cel mare 110 kg. a fost turnat la București de meșterul Rășcanu în 1961. Orga a fost cumpărată în 1894 de la Biserica luterană din Hodod cu 270 forinti austrieci. Biserica ocrotește alături de

amintirea celor căzuți în primul război mondial și mormântul binefăcătorilor ei; Juliana, soția lui Sebes Antal, Secretarius de Zălau și Dioșod .

Biserica a fost reinnoita de mai multe ori prin propriile puteri, prin munca și donatiile credincioșilor. A fost lărgită strana pentru orgă, s-au făcut multe lucrări de reparații și zugrăveli interioare și exterioare în timpul preoților Kopeczi Karoly și Biro Zoltan. Demn de laudă a fost și preotul **Bogdan Janos** pentru construcția casei parohiale și reînnoirea bisericii 1983 și ridicării turnului actual 1992. În 1995 preotul **Szilagy Zoltan** începe pe seama credincioșilor înnoirea în întregime a interiorului bisericii prin schimbarea băncilor și lărgirea stranei.

Dintre cele mai vechi obiecte de preț enumerăm un potir de argint din 1637, cu numele donatorului, a bisericii și amintirea voievodului Rakoczi, o farfurie de argint din 1695 și alte două potire din 1821 și 1944. Cele mai vechi fețe de masă sunt cele din 1738 și 1755.

Pentru preot, rectorul școlii și paracliser, satul a hotărât o seamă de dări pentru fiecare în parte, în funcție de situația fiecărei familii. Ele constau în grâu, clăi sau snopi, găleți de vin, parcele de teren arabil sau anumite sume de bani. Se muncea câteva zile la cosit, la pădure iar femeile ofereau din tors trei coturi de țesătură. Alături de preot și stăpânii își luau dijma cam în aceleași coordonate, doar zilele de lucru erau mai numeroase peste an. La rândul lor și aceștia aveau obligații față de biserică.

Intrucât Oaia și Crișeniul aparțineau de Panic și creștinii de aici aveau aproape aceleași datorii. Preotul slujea duminica și în sărbători, cu program în cele trei locuri. Primul preot a fost **Ácosi János**. Din pleiada de preoți care s-au perindat aici, mulți s-au remarcat în acțiuni socio-culturale, în păstrarea tradițiilor, participând activ la viața sătenilor și la dezvoltarea satului. Apropierea de Zălau a făcut din Panic o parohie foarte atractivă. Din 1994 slujește preotul **Szilágyi Zoltán**

Dintr-o însemnare eparhială de la începutul sec. al XVIII-lea reiese că “deoarece Vaja (satul Oaia) s-a prăpădit și Crișeniul are mai puțini enoriași,” la cererea lui Seredi Istvan, filia Crișenilor a fost despărțită de Panic și alipită la Gârcei. Preotul din Panic rămânând în parohie, câteva din obligațiile sătenilor au compensat pe cele pierdute cu această ocazie. Alte dări nu s-au schimbat. La botez se dădea câte o găină și o pâine, la nuntă, nimic. Mortului dacă i se “amâna înmormântarea pe miercuri sau vineri, predica era gratis”. În alte zile, dacă acesta se dorea, costa un forint. **Registrele stării civile încep din 1784.**

Biserica ortodoxă din sat a fost ridicată în anul **1955** și în anul 1992 avea 145 de credincioși. După al doilea război a apărut în sat **cultul baptist** a cărui **casă de rugăciune** a fost terminată în anul **1980**. Pe atunci existau 36 de bapțiști.

În **1920** numărul **locuitorilor** era de **504**, din care 390 maghiari, 94 români, 6 evrei și 14 alte naționalități. Suprafața terenului era de 2193 de hl. cad. iar la recensământul din **1992** erau **905 locuitori**, din care 759 maghiari, 126 români și 20 de țigani. Pe confesiuni satul cuprindea: 709 reformați, 145 ortodocși, 36 bapțiști, 5 romano-catolici, 2 greco-catolici și 7 adventiști. Existau 1233 clădiri, 245 de case și 266 gospodării.

În prima jumătate a sec. al XX-lea până în 1937, cea mai mare parte din sat era în stăpânirea lui Sebes Laszlo și a lui Goger Laszlo, iar pătura săracă le lucra pământul. Moșia lui Goger Laszlo o moștenise Katona Bela până în 1937, când statul și-a stabilit proprietățile din Panic și i-a luat-o. Curtea boierească a lui Goger precum și parcul dimprejur au fost dărâmate în 1958, o parte din materialele ce au mai rămas neîmprăștiate s-au folosit la construcția bisericii ortodoxe.

Proprietatea lui Sebes Laszlo a fost împărțită săracilor din sat. Proprietarul a murit umilit și părăsit în 1959. Conducerea comunistă din sat i-au ars biblioteca bogată și valoroasă.

Clădirea familiei Sebes mai există și azi, acolo învățau până nu de mult, în condiții vitrege elevii claselor I-IV. Aici era și căminul cultural și magazinul sătesc.

Documente cu privire la **istoria școlii** sunt din anul **1621**. Dintr-o convenție din 1747, aflăm condițiile de angajare a preotului și a rectorului. Clădirea școlii și locuința rectorului au fost pustiite de tătari în 1658 și satul, a fost devastat, majoritatea locuitorilor au fost duși în silnicie. Tot atunci au fost nimicite și orașele Zălau și Șimleu.

După construirea noii școli a fost rector în 1821, Ferenczy Zsigmond, pe care l-a urmat până în 1874 Gal Jonathan. In anul școlar **1895/96**, pe terenul donat de familia Sebes s-a construit **școala confesională**, cu o sală de clasă și locuința cu două camere a învățătorului. In această clădire a funcționat școala până aproape în anul **2004**.

În 1919 statul român i-a luat, printr-un ordin, locuința expropriatului Deak Istvan și o declară școală de stat, limba de predare a devenit cea română și în consecință a început și învățământul confesional reformat.

Cu ocazia reformei învățământului din 1948, școala confesională a fost desființată, existând numai cea de stat. . Au functionat separat secții cu clasele I-IV română și maghiară până în 1959, când s-au unit. In localul școlii române s-a înființat grădinița de copii.

In **1960** sub conducerea directorului învățător Kulcsar Sandor **începe învățământul cu clasele V-VII**. În anul școlar 1973/74 numărul elevilor era de 166, și le predau 13 cadre didactice. În anul școlar 1983/84 erau 54 copii la grădiniță, 132 elevi, iar în 1995/96 din 109 elevi, 4 erau la secția româna (clasele I-IV) și 105 la secția maghiară. Grădinița cu 51 copii, avea două educatoare. La școală erau 11 profesori și învățători, din fiecare categorie doar doi erau cu diplomă. Mare parte dintre copiii din Panic, își continuau studiile la Zălau.

Întrucât nici înainte și nici după 1989 factorii responsabili privind învățământul nu au găsit sursele de finanțare a unei construcții pe măsura efectivelor de elevi din sat, cu toate că știau în ce condiții se desfășura învățământul aici, fostul director Nagy Miklos pregătind o schiță a noii școli cu opt săli de clasă, a luptat pentru obținerea fondurilor, însă fără rezultat.

În cele din urmă soluția a venit din exterior, realizarea obiectivului a fost susținută material de fundații din Ungaria care, ajută comunitățile pe planul dezvoltării școlare: “Apaszei”, “Illyes”și “Proffesione” Construcția **noului local de școală** a început în anul **1998** și s-a terminat în anul **2004**.

Școala este proprietatea bisericii reformate, inclusiv terenul de 0,15 ha. În anul 2004 parohia a predat imobilul Primăriei Hereclean, contract care s-a reziliat în 2008, când a fost predată Inspectoratului Școlar județean pentru a beneficia de personalitate juridică, intrucât Școala gimnazială din Panic are în subordine și școala din Dioșod; grădinița și scoala cu clasele I – IV.

În anul școlar 2008-2009 sunt înscriși 96 de elevi în clasele V – VIII, cu predare în limba maghiară și o clasă de elevi I –IV, cu predare simultană în limba română. Directorul școlii este profesoara de fizică **Maté Monika**.

Prima asociatie agricolă s-a înființat în 1957 iar în **1961** a avut loc **colectivizarea forțată**, după care gospodăria s-a unit cu cea din Hereclean. In anii de după colectivizare tinerii au învățat diferite meserii, și-au găsit un mod de viață mai bun în fabricile din

Zalău, dar n-au migrat în masă din sat. În timpul liber munceau în agricultură.

Industrializarea orașului Zalău a adus modificări în agricultura satului, dezvoltându-se grădinăritul și zootehnia. În anul 1980 s-a construit ferma de pui și de porci. Tot atunci s-a turnat drumul de beton pentru facilitarea transportului de marfă.

După 1989 investitorii au găsit aici pentru apropierea de Zalău locuri propice de dezvoltare. Pe lângă firmele amintite la Panic se găsesc firmele: Vadas Jozsef, Triviac Impex, Rolex Impex, Loremar, "Crama Eva", A.F. Czecei Balazs ș.a.

Oamenii Panicului sunt ambițioși, în practicarea agriculturii individuale, au luptat cu greutățile și au reușit în ultimii ani să dezvolte cultivarea plantelor și creșterea animalelor. Ei dispun de tractoare și mașini agricole pentru a lucra la timp și cu succes pământul. Chiar dacă mulți fac naveta la serviciu în Zalău, ei nu-și părăsesc vatra satului pentru că pot trăi aici mai bine decât în oraș. E locul părinților lor, al tradițiilor, al prietenilor comunității de care sunt legați. Așa au investit în case noi, cu etaj și băi moderne, ce le oferă confort și liniște.

« Costumul popular din Panic a pierdut mult din bogăția de odinioară de forme, materiale și culori. Din veșmintele tradiționale tocmai cele bărbățești s-au pierdut, laibărul negru din postav, decorat cu nasturi de metal, strâmțari (ițari) negri și cămașa albă, largă, cizme și pălărie. Femeile mai întotdeauna purtau fuste cu cute în mai multe rânduri; tinerele, de culoare rosie, vârstnicele, albastre și bătrânele, negre, de cele mai multe ori cu bluză cu mâneci bufante, cu laibăr roșu sau negru, cu curea la brâu. Deasupra laibărului își legau batic de cașmir verde, roșu sau vișiniu.

Capul și-l acopereau cu batic colorat și erau încălțate cu cizme negre de piele. Costumul popular îl mai poartă doar membrii grupelor de dansuri populare cu ocazia unor spectacole deosebite. Tradițiile populare prind viață doar la nunți, botezuri și înmormântări. »

(« Szilágysági magyarok » Buc.1999 :532)

Locuri de hotar: Bükk-kert, Garda, Csorgó-melleke, Alma-kut, Cser, Tó-ret, Via Kuka, Poiana Lacului, Groapa Bene, Ozolat.

Pădurile: Pădurea bisericii, Pădurea Majarka, Partea Banffy, Partea Foszto, Guthi-Tabla ș.a. **Apele:** Csorgo , Cer, Varde, Szodoba Rotunda, Majarka, Văile Ereke și Bartus,

Străzile: Alszeg, Felszeg, Strada Mica, Selymek și Kandia.

(« Szilágysági magyarok » Buc.1999 :531-532)

Situația fondului funciar al comunei la 1 ianuarie 2009 înregistrează următoarele valori: 7163 ha total teritoriu administrativ, 5677 ha teren agricol, adică 79,255% din total iar 3138 ha teren arabil (43,809%).

Alte folosințe ale terenului administrativ sunt după cum urmează: 22,337% pasuni (1600 ha), 7,902% fanete (566 ha), 1,927% livezi (138 ha), 13,095% păduri (938 ha), 2,276% drumuri (163 ha), 3,114% curți construcții (223 ha) și 1,745 % neproductiv (125 ha).

În ceea ce privește problemele de sănătate, pentru comuna Hereclean, actualmente sunt aprobate două posturi de medic, ocupate de doi medici (Cabinet asociat dr. Catuna & Margin) ajutați de două asistente medicale. Dispensarul medical se găsește în reședința de comună. Localitățile aparținătoare sunt deservite prin rotație prin deplasarea medicilor

si a asistentelor in fiecare din aceste sate.

Satele Diosod si Panic cu numar mare de locuitori dispun si ele de un puncte sanitare si spatii disponibile pentru puncte farmaceutice. O zi pe saptamana unul din cei doi medici se deplaseaza in sate pentru acordarea asistentei medicale locuitorilor.

Locuitorii satelor comunei Hereclean avand statut "metropolitan" beneficiaza la nevoie si de serviciile urmatoarelor furnizori de servicii medicale:

1. **Spitalul Judetean de Urgenta** – unitate sanitara publica cu paturi care are structura functionala:
 - sectii de specialitate – 843 paturi si 12 statii de dializa
 - ambulatoriu de specialitate – specialitati clinice
- specialitati paracliniceSpitalul isi desfasoara activitatea in 4 locatii distincte.
2. **Serviciul Judetean de Ambulanta Zalau** – unitate sanitara publica
3. **SC SALVOSAN SRL Zalau** - unitate sanitara privata cu urmatoarele domenii de activitate:
 - sectii de specialitate – 30 paturi
 - ambulatoriu pentru – specialitati clinice
- specialitati paraclinice inclusiv CT si RMN
 - ingrijiri la domiciliu
4. **Fundatia ACASA** – unitate sanitara in parteneriat public – privat cu urmatoarele domenii de activitate:
 - asistenta medicala de recuperare – adulti - 90 paturi
- copii - 30 paturi
 - ambulatoriu clinic de specialitate
 - ingrijiri la domiciliu
5. **SC MEDISERV SRL Zalau** – unitate sanitara privata – furnizeaza servicii medicale paraclinice
6. **SC BIOLAB SRL Zalau** – unitate sanitara privata – furnizeaza servicii medicale paraclinice
7. **Asistenta medicala stomatologica** se desfasoara prin 20 cabinete private in relatie cu CAS Salaj.
8. **Asistenta medicala ambulatoriu de specialitate clinica** se desfasoara prin 12 cabinete private in relatie cu CAS Salaj.
9. **Asistenta cu medicamente prin farmacii cu circuit deschis** se desfasoara prin 23 farmacii.
10. **Asistenta medicala primara** se desfasoara prin 28 cabinete medicale private in relatie cu CAS Salaj.

Proprietarii spatiilor cu destinatie medicala din asistenta medicala primara amintite sunt consiliile locale. In municipiul Zalau o parte sunt spatii private ale

medicilor de familie care functioneaza in acele spatii cealalte sunt proprietatea Consiliului municipal Zalau. Pentru cealalte domenii de activitate cu exceptia Spitalului Judetean de Urgenta Zalau si a Dispensarului policlinic stomatologic Zalau care sunt in proprietatea Consiliului Judetean, toate cealalte sunt in proprietate privata.

Toate spatiile cu destinatie medicala, indiferent de proprietar, indeplinesc conditiile de autorizare si evaluare care le permit reprezentantilor legali sa stabileasca relatie contractuala cu CAS Salaj.

In cadrul invatamantului prescolar anul scolar 2008 – 2009 in satele Panic si Guruslau functioneaza gradinite constituite din cate doua grupe de copii avand cate doua educatoare. Numarul de copii inscrisi la aceste gradinite este de 34 si respectiv 23 de copii. Gradinitile din satele Hereclean, Badon si Diosod au doar cate o grupa de copii (20, 14 si respectiv 18 copii) si cate o educatoare pentru fiecare grupa.

Scoli generale (clasele I – VIII) se gasesc in satele Hereclean, Guruslau si Panic.

Numarul de copii inscrisi in aceste scoli este de 19 (cl. I – IV) + 36 (cl. V – VIII) pentru Hereclean, 29 + 30 pentru Guruslau si 41 + 56 pentru satul Panic.

Satele Badon si Diosod au invatamant doar clasele I – IV.

In Badon sunt 8 elevi care invata intr-o singura clasa iar in Diosod sunt 2 clase si 25 elevi. In satul Bocsita, datorita scaderii drastice a populatiei nu functioneaza unitatile de invatamant.

Totalul cadrelor didactice din comuna este de 35, cel al salariatilor fiind de 45 persoane.

Sintetizand cele expuse anterior in invatamantul prescolar sunt inscrisi 109 copii adica un procent de 2,89% din populatia totala, in cel general 353 elevi adica 9,38% din total populatie .

In domeniul cultelor remarcam prezenta bisericilor reformata, ortodoxa, baptista, greco-catolica, penticostala, romano-catolica, etc..

Situatia populatiei dupa religie la **Recensamantul Populatiei si al Locuintelor 2002** este urmatoarea:

Localitatea	Total pop.	Orto-doxa	Romano-catolica	Greco-catolica	Refor-mata	Evan-ghelica luterana	Baptista	Penti-costala	Adven-tist de ziua 7	Alta religie	Fa rel
Hereclean	442	408	0	20	7	0	0	6	0	1	0
Badon	660	612	0	4	20	0	0	24	0	0	0
Bocsita	146	125	0	12	3	0	3	0	0	3	0
Diosod	1007	3	2	4	958	1	18	2	0	19	0
Guruslau	610	75	0	1	397	0	137	0	0	0	0
Panic	897	156	9	1	679	0	42	0	8	1	0
TOTAL comuna	3762	1379	11	42	2064	1	200	32	8	24	0

Comuna Hereclean totalizeaza un numar de 1382 gospodarii ceea ce conduce la o medie de 2,72 locuitori/gospodarie fata de 2,9 cat este media pe judet. Numarul locuintelor potrivit evidentelor din registrul agricol aferente anului 2009 sunt urmatoarele:

Hereclean-201, Badon-296, Bocsita-66, Diosod-495, Guruslau-284 si Panic-385.

Populatia comunei la 1 iulie 2007 era de 3596 locuitori, cu 166 locuitori mai putin decit datele de recensamint. La 1 iulie 2008, Herecleanul totaliza 3608 locuitori (din care 1784 barbati si 1824 femei), adica 1,4879% din populatia judetului si 2,5178% din populatia rurala a judetului de la acea data.

Actualmente locuitorii comunei detin aproximativ 800 autoturisme ceea ce conduce la un indice foarte bun de motorizare de 1 autoturism la aprox. 5 locuitori, indice de motorizare de trei ori mai bun decit mediile inregistrate la nivelul altor comune.

La acestea se adauga un total de 50 scutere si mopede si remarcam faptul ca nu sunt inregistrate carute ca in alte comune, datorita caracterului "urban" al localitatilor.

Judetul Salaj in ierarhia nationala, se situeaza pe locul 7 ca suprafata locuibila pe o persoana. Media judeteana a acestui indicator este de 15,30 mp/persoana cu 2,7 mp mai mult fata de recensamantul anului 1992 iar cea aferenta mediului rural din Salaj este de 16,42 mp/locuitor. Daca la acea data in com. Hereclean se inregistrau 15,51 mp/persoana, in anul 2007 comuna Hereclean inregistra deja o medie de 17,50 suprafata locuibila/persoana, mult peste indicele mediu judetean.

Intre cele 2 recensaminte ale populatiei si locuintelor situatia locativa a comunei s-a imbunatatit, foarte multe noi locuinte 91, aparand doar in intervalul 2007-2009.

Din totalul locuintelor, la data recensamintului, doar 11,94% beneficiau de alimentare cu apa curenta, 11,62% aveau canalizare in sistem local, 95,66% aveau alimentare cu energie electrica, 83,72% beneficiau de bucatarii iar 13,13% aveau bai amenajate. Si aceasta situatie s-a imbunatatit in mod radical in ultimii ani, cind pe fondul exploziei imobiliare a anilor 2005-2008, regimul metropolitan al comunei si-a spus cuvintul.

Trebuie remarcata si prezenta comunitatii rrome cu preponderenta in loc. Panic. Potrivit datelor sintetizate la nivel judetean, cresterea populatiei intre ultimele recensaminte in aceste comunitati a inregistrat valori semnificative +36,4%, cu diferente mari intre mediul rural +41,5% fata de +23,2% in mediul urban. Spre deosebire de situatia la nivel judetean, pe teritoriul com. Hereclean se inregistreaza un regres in ultimii ani. Potrivit datelor furnizate de Agentia Nationala pentru Egalitate de Sanse intre Femei si Barbati- Compartimentul teritorial Salaj, actualmente pe teritoriul comunei se gasesc 30 persoane de etnie rroma, iar la nivelul anului 2002 erau 52 persoane reunite in 7 familii(peste 7 loc/familie).

Principala ocupatie a acestora este legata de colectarea deseurilor metalice.

2.2 Elemente ale cadrului natural

Elemente geomorfologice

Din punct de vedere geomorfologic comuna Hereclean se găsește în partea vestică a Depresiunii Zalăului.

Limita de est a Depresiunii Zalăului este dată de Culmea Meseșului, iar la nord, de interfluviul care desparte bazinul hidrografic al Zalăului de cel al râului Sălaj. La vest, limita este dată de culmea deluroasă care leagă măgurile Șimleului și Chilioarei.

În spațiul respectiv, Zalăul (cursul principal de apă) și-a sculptat un bazin ramificat cu precădere la poala Munților Meseș, unde s-a dezvoltat municipiul Zalău.

Aval de municipiu se deschide un culoar larg, orientat nord-vest – sud-est, în general asimetric. La vărsarea pâraielor Miții, Rece, Badonului și Guruslăului în râul Zalău, apar lărgiri ale culoarului, marcate de așezări omenești mai mari cum este Herecleanul. Versantul nordic al depresiunii reprezintă o râpă de împingere abruptă. Valea largă a Zalăului, pe alocuri cu sărături și suprafețe mlăștioase, contrastează cu versanții.

Pe măsura depărtării de munte, unde altitudinea reliefului se menține la 400 – 500 m, înălțimile scad treptat, încât la Bocșa ating doar 200 m.

Localitățile comunei sunt situate în luncă și la contactul acesteia cu dealurile:

- *Hereclean*: pe malul drept al pârâului Zalău, la contact cu Dealul Morii, preponderent în partea superioară a versantului acestuia;
- *Guruslău, Bocșița și Panic*: se întind în văile cu același nume, în lunca și pe versanții acestora, sub forma unor microdepresiuni.
- *Dioșod*: în partea superioară a versantului estic al Dealului Viilor;
- *Badon*: pe malul stâng al pârâului Zalău, în zona de luncă, pe versant și pe terasa superioară.

Panta terenului este în funcție de poziția ocupată, astfel în zonele de luncă și terasă terenul este plan, aproape orizontal, iar în zonele străzilor de pe versanți se prezintă în pantă, uneori foarte accentuată, cu suprafață caracteristică învălurită.

Geologia regiunii

Din punct de vedere geologic regiunea aparține Bazinului Zalăului, golf neogen în a cărui alcătuire geologică participă pe de o parte, formațiunile de bordură și fundament, alcătuite din șisturi cristaline și depozite permo-triasice și cretace (care apar numai pe bordura Bazinului în petice izolate), iar pe de altă parte sedimentele de umplutură ale bazinului, reprezentate prin paleocen și eocen (la bordura estică) care prezintă al treilea ciclu de sedimentare marină după o foarte îndelungată perioadă de exondare.

Ciclul cel mai important de sedimentare este cel neogen, care a început în tortonianul inferior, odată cu reactivarea liniilor de falie, care au produs o intensificare ale procesului de scufundare și a activității vulcanice în regiune. Depozite tortoniene nu apar pe raza comunei. Spre sfârșitul tortonianului, la începutul sarmațianului, începe o regresie.

Ultimul ciclu de sedimentare este reprezentat prin depozite lacustre ale pannonianului (din ponțian până în levantin), care la început au dat naștere depozitelor marnoase, iar spre sfârșitul perioadei s-au depus pietrișurile de piemont.

Peste aceste roci, care formează „roca de bază” din punct de vedere geotehnic, s-au depus în cuaternar aluviunile pârâului Zalău și depozitele conurilor de dejecție ale torenților care coboară din dealuri.

În zonele de luncă și terasa de luncă depozitele aluvionare au grosimi mari și conțin foarte frecvent lentile de mâl, sau de nisip și praf cu grad de îndesare mic. Aceste strate apar la adâncimi foarte variabile (uneori la suprafață, alteori la adâncimi de peste

3m).

În zonele de versanți, datorită pantei foarte mari sau altor cauze, pot apare alunecări.

Alternanța de roci permeabile (nisipuri și pietrișuri), cu roci impermeabile (argile, marne) și tectonica în anticlinale și sinclinale oferă posibilitatea formării orizonturilor acvifere arteziene.

Gradul de seismicitate

Caracteristicile geofizice ale terenului de pe amplasament, conform normativului P100/2006 sunt:

-valoarea de vârf ale accelerației terenului pentru proiectare $a_g = 0,08g$, cu interval mediu de recurență a cutremurului $IMR = 100$ ani

-perioada de control (colț) a spectrului de răspuns $T_c = 0,7s$ pentru componentele orizontale ale mișcării seismice, corespunzând conform echivalenței după coeficientul seismic cu gradul VI al intensității cutremurelor, scara MSK (SR -11100-93).

Adâncimea de îngheț

Adâncimea de îngheț, conform STAS 6054 – 77 în raza comunei Hereclean este de 80cm.

Clima

Clima regiunii este caracterizată printr-un climat transcarpatic, continental, care este influențat evident de relief (topoclimate de adăpostire ori expoziție favorabilă).

Temperatura aerului:

- media anuală: $+8 +9$ °C
- variația medie lunară -3 °C $+18$ °C = 21 °C

Precipitații atmosferice:

- media multianuală = $700 - 800$ mm
- maxima în 24 ore = 70 mm

Faptul că cea mai mare parte a precipitațiilor cade în perioada de primăvară, scurgerea de primăvară este predominantă: $40 - 45$ % din scurgerea anuală, față de cea din timpul verii (20%) și din timpul toamnei ($5 - 10\%$).

Hidrografia regiunii

Cursul principal de apă în zona studiată este pârâul Zalău, care primește afluenți de stânga: pârâul Panic (care vine dinspre localitatea cu același nume), valea Rece, valea Badonului și Sârmașului, iar afluentul din dreapta pârâul Guruslău, care vine dinspre localitatea Guruslău.

Prin localitatea Bocșița curge valea Bocșiței, afluent al Sălajului, iar prin Dioșod vale Dișodului, afluent al Pârâului Mare.

Pârâurile sunt însoțite de lunci relativ întinse (sute de metri), parte mlăștinoase și dezvoltate asimetric, mai mult pe malul stâng. Formațiunile fiind predominant

monoclinale, versanții sunt asimetrici, versantul drept mai abrupt, afectat de ravene și torenți, iar malul stâng mai domol.

Apa subterană

Zona de luncă

Apa subterană apare sub formă de pânză acviferă în depozitele aluvionare în lungul luncilor, găsiindu-se la adâncimi variabile între $-1,00 - 3,00$ m sub cota terenului natural. Aceste diferențe se datorează neuniformității depozitelor din punct de vedere litologic, formate din alternanțe de roci permeabile și impermeabile.

Zona de versanți

Configurația morfologică și litologică a versanților (lentile de nisip și praf, diaclazarea, sau depozitele grosiere din conurile de dejecție a torenților) permit infiltrarea și circulația apelor în teren, dar nu se formează o pânză freatică continuă, astfel nivelul apei în aceste zone este foarte variabil: $-2,00 - 5,00$ m, sau lipsește.

Din punct de vedere chimic apa subterană prezintă agresivitate foarte variabilă: carbonică, sulfatică sau acidă, de la agresivitate slabă până la foarte intensă. Acest fapt impune luarea unor măsuri pentru a preveni agresivitatea conform NE 012-99.

Fenomene de instabilitate ale versanților din comuna Hereclean

Versanții din comuna Hereclean au structură și caracteristici litologice diferite și pantă diferită.

În urma mișcărilor epirogenetice, suprafața inițială a complexului argilos-marnos, supraconsolidat, a fost erodat prin sistemul hidrografic, ajungându-se la nivelul actual. Pe toată suprafața acestui relief s-a format un deluviu din alterarea în loc, sau prin spălare pe versant, cu grosime mai mare în bază și mai subțire în partea superioară a versantului. Îngroșarea stratului alterat în partea inferioară a versantului se datorează mișcărilor de formare a reliefului, care duce la o acumulare a deluviului la partea inferioară a taluzelor.

Aceste mișcări au un caracter lent și cu activități diferite în funcție de intensitatea eroziunii bazale.

Eroziunea a condus la o descărcare în regiunea văilor de până la 200 m. Astfel în masa de argilă supraconsolidată, raportul dintre efortul vertical și cel orizontal a scăzut foarte mult, cel orizontal a rămas constant, în timp ce efortul vertical a scăzut la valori foarte mici, deci starea de eforturi în masiv este caracterizat printr-un efort deviator foarte mare. Aproape de suprafața terenului efortul deviator depășește rezistența la forfecare și se produc fenomene de curgere lentă.

În localitatea **Hereclean** zona construită nu este și nu a fost afectată de fenomene de instabilitate recente sau vechi, dar în zona de versant există fenomene de curgere lentă (suprafața vălurită a grădinilor și a livezilor, copaci înclinați, etc), care se vede și pe unele construcții fisurate, cu fundații slabe.

În partea sud-estică a localității, pe valea Rece, pe DN 1H, în dreptul abatorului de ovine există o alunecare activă datorită eroziunii bazale exercitată de vale. Aici sunt necesare lucrări de susținere de mal.

În localitatea **Badon** nu se observă fenomene de instabilitate recente sau vechi, stabilizate. În zonele cu pantă accentuată, în urma unor lucrări de săpături mari, este

posibilă declanșarea unor alunecări.

Localitatea **Dioșod** fiind așezată în partea superioară a versantului Dealului Viilor, toată suprafața localității a fost afectată de fenomene de instabilitate vechi. Totodată, datorită pantei mari, apar fenomene de curgere lentă (cu suprafața vălurită a grădinilor și a livezilor, copaci înclinați, etc), care se observă și pe unele construcții vechi, fisurate.

Datorită acestui fapt, pentru eliberarea autorizațiilor pentru construcții noi, sunt necesare studii geotehnice.

În localitatea **Guruslău** – așezată într-un microbazin sunt prezente fenomene de curgere lentă, case fisurate, suprafața învălurită a grădinilor, copaci înclinați.

În localitățile **Panic și Bocșița** așezate în microbazine de-a lungul văilor cu același nume, casele sunt așezate pe maluri, pe un teren în pantă ușoară, la baza versantului. La capătul grădinilor panta crește vertiginos și apar aceleași fenomene de curgere lentă (teren cu suprafața în valuri, copaci înclinați, etc.), care în urma unor intervenții neadecvate, sau în urma suprasaturării cu apă, pot degenera în alunecări.

În locurile amintite, pentru a preveni declanșarea mișcărilor, sunt necesare luarea unor măsuri speciale, atât în ce privește amenajarea suprafeței terenului (nivelarea, amenajarea de șanțuri de gardă pentru scurgerea apelor de suprafață), cât și constructive (fundații cu centuri armate sus-jos, subsol monolit casetat, realizarea unor stâlpișori, planșee monolite).

Aspecte critice privind construibilitatea, condiționări și disfuncții

Criteriile după care s-au împărțit disfuncțiile sunt: geomorfologice, geotehnice și hidrogeologice.

- Din punct de vedere *geomorfologic* panta mare favorizează alunecările de teren, iar formațiunile deluviale au nivel freatic foarte variat sau sunt lipsite de apă subterană.

- Din punct de vedere *geotehnic* argilele și lentilele de mâl și stratele nisipoase – prăfoase slab consolidate pot genera tasări absolute și diferențiale foarte mari, iar caracterul contractil ale argilelor și grosimea mare a stratului de umpluturi în unele locuri impun măsuri destul de costisitoare.

Alunecările de teren și curgerile lente se datorează unui complex de cauze. Un motiv antropic de alunecări de teren este executarea unor umpluturi (ramblee) fără susținere suficientă și neexecutarea unor șanțuri de gardă, permițând infiltrarea apelor în pământ, sau executarea unor excavații (săpături) cu taluz și front nepermis de mari.

- Din punct de vedere *hidrogeologic* disfuncțiile sunt create de ridicarea nivelului hidrostatic din motive naturale sau antropice. Agresivitatea apelor freatice constituie de asemenea un motiv de disfuncții.

Condiționări

Aspectele arătate condiționează recomandările din zonarea geotehnică și anume: fundarea, POT, CUT, tip de trafic și obligă la studii geotehnice, expertize și studii de stabilitate locale sau generale.

Propuneri de zonificare din punct de vedere al construibilității

Având în vedere că în Anexa 5. și 7. din Legea 575/22.10.2001. privind : „Planul de amenajare a teritoriului național – Secțiunea 5: Zonele de risc natural” comuna

Hereclean apare printre unitățile administrativ-teritoriale afectate de inundații (pe cursuri de ape și pe torenți) și de alunecări de teren (primară și reactivată), este necesară zonificarea teritoriului, fiind necesare anumite măsuri pentru prevenirea lor.

Zonificarea s-a făcut în funcție de necesitatea luării de măsuri și amenajări geotehnice, constructive sau hidrogeologice, impuse de situația existentă și utilizarea viitoare a zonei.

Zone fără riscuri

În cadrul acestei zone se încadrează o parte din lunca pârâurilor Valea Zalău (localitatea Hereclean, Panic și Badon), Valea Bocșiței și Zalău (localitatea Bocșița) și parțial versanții cu pantă redusă.

Această zonă, conform normativului NP 074/2006, se încadrează în general în categoria geotehnică 1, cu risc geotehnic redus.

Condițiile de fundare recomandate în această zonă sunt următoarele:

- adâncimea de fundare este variabilă în funcție de grosimea stratului de sol vegetal și umplutură și de caracterul contractil al stratului de fundare și anume:

$$D_{\min} = -1,00 - 2,00\text{m}$$

față de cota terenului natural.

- În calculul terenului de fundare se va lua presiunea convențională de bază:

$$p_{\text{conv}} = 180 - 300\text{kPa}$$

Se vor respecta prevederile normativului NP 112 – 04 „Normativ privind proiectarea și executarea lucrărilor de fundații la construcții”

Caracteristica principală a terenului de fundare de pe teritoriul comunei Hereclean **este contractilitatea foarte mare**. Se vor respecta prevederile din „Cod de proiectare și execuție pentru construcții fundate pe pământuri cu umflări și contracții mari (PUCM) indicativ NE 0001- 96 „, care înlocuiește P 70 – 79.

În această zonă nu există limitare în ceea ce privește regimul de înălțime, sau de trafic.

Pentru această zonă se impune executarea de studii geotehnice pentru toate construcțiile importante și pentru amplasamente limitrofe cu zonele descrise la punctele precedente.

În perioadele cu precipitații foarte bogate în aceste zone sunt posibile și inundații pe cursuri de apă și pe torenți, conform Legii 575/22.10.2001, privind Planul de amenajare a teritoriului național, anexa 5.

Zone cu riscuri de tasare diferențială

Asemenea probleme sunt puțin caracteristice în zona de luncă din localitatea Hereclean și partea sudică a localității Guruslău (zona grajdurilor).

În lunca pârâurilor sunt zone, unde se găsesc strate nisipoase, prăfoase cu grad de îndesare mic și lentile de mâl. Grosimea acestor strate este mică, precum și adâncimea la care apar acestea este mică, în general pot fi depășite cu adâncimi de fundare relativ mici (1,50 – 2,00m).

Caracteristic acestor zone este și nivelul destul de ridicat al apelor freatice precum și agresivitatea lor.

Pentru construcțiile din această zonă se recomandă studii aprofundate înaintea

începerii proiectării. Nu se impun restricții în ceea ce privește regimul de înălțime a viitoarelor construcții.

Această zonă, conform normativului NP 074/2006, se încadrează în general în categoria geotehnică 2, cu risc geotehnic moderat, sau categoria 3, cu risc geotehnic major.

Condițiile de fundare recomandate sunt următoarele:

Adâncimea de fundare poate varia în funcție de metoda de fundare aleasă și în funcție de grosimea stratului de umplură

În cazul fundării pe radier general sau pe teren îmbunătățit (pe pat de balast cilindrat sau piatră spartă compactată cu maiul greu)

$$D_{\min} = 1,00 - 1,20\text{m}$$

față de cota terenului amenajat. În cazul fundării pe teren îmbunătățit, grosimea minimă a patului de balast sau piatră spartă va fi de 1,00 – 1,50m.

Pentru predimensionarea fundațiilor se va lua presiunea convențională de bază:

$$p_{\text{conv}} = 200 \text{ kPa}$$

Pentru definitivarea capacității portante a terenului îmbunătățit se vor efectua încercări de probă pe placă executate conform STAS 8942/3 – 89 „Determinarea modulului de deformare liniară prin încercări pe teren cu placă”.

Se vor respecta prevederile normativelor: C 251 – 94 „Instrucțiuni tehnice pentru proiectarea, executarea și recepționarea lucrărilor de îmbunătățire a terenurilor slabe de fundare prin metoda îmbunătățirii cu materiale locale de aport, pe cale mecanică” și C 29 – 95 „Normativ privind îmbunătățirea terenurilor de fundare slabe prin procedee mecanice (Caietele I – VI).

Pentru construcțiile foarte importante (și cele industriale) se recomandă fundarea de adâncime, pe piloți, în stratul de bază sau de pietriș cu grad de îndesare mare. În acest caz se vor respecta prescripțiile STAS 2561/3 – 90 ”Teren de fundare. Fundații pe piloți. Prescripții generale de proiectare”, STAS 2561/2 – 81 ”Teren de fundare. Fundații pe piloți. Încercarea în teren a piloților de probă”, STAS 2561/1 – 83 ”Teren de fundare. Piloți. Clasificare și terminologie” și a normativului C 160 – 75 „Normativ privind alcătuirea și executarea piloților pentru fundații”.

Datorită nivelului ridicat al apei subterane, în cazul subsolurilor, în această zonă se vor lua măsuri speciale de

- epuizare a apelor subterane
- hidroizolații.

În perioadele cu precipitații foarte bogate în aceste zone sunt posibile și inundații.

Datorită nivelului ridicat al apei subterane, în această zonă nu se indică subsoluri, dar în cazul executării, se vor lua măsuri speciale de hidroizolații.

În anul 1970 și mai târziu, de mai multe ori, în anii cu precipitații foarte abundente, în zonele joase de pe Valea Zalău, parte din localitatea Hereclean (partea de luncă joasă) și pe afluenți: Panic, Guruslău și Bocșița au fost inundații. Din acest motiv în zonele joase, în apropierea pârâurilor, la eliberarea certificatului de urbanism se va solicita pe lângă studiu geotehnic și **întocmirea de studiu de risc natural** la inundații.

Zone cu riscuri de alunecare

Această zonă cuprinde versanții cu pantă peste $9 - 12^{\circ}$, care prezintă alunecări vechi, sau stabilizate, fenomene de curgere lentă, plastică, cu coeficient de stabilitate mic, pericolul de alunecare fiind iminent în cazul executării unor lucrări sau intervenții neadecvate (excavații sau taluzări mai înalte de 1,50 m, front de săpături mai lung de 10 – 15 m, supraîncărcarea taluzelor, etc.).

Zone cu riscuri de alunecare apar pe toată suprafața localității Dioșod, aproape toată suprafața localităților Hereclean, Badon, Panic și Bocșița (zonele de versant). De obicei localnicii au evitat amplasarea construcțiilor pe terenuri în pantă foarte mare.

Pe versanți apare deluviu argilos provenit din alterarea în loc a argilei marnoase de bază, în zonele cu pantă mare, apare un relief vălurit, în trepte. Prezența oglinzilor de fricțiune în masa de deluviu argilos – prăfos denotă tensiuni, care se descarcă în prezent prin mișcări de curgere lentă. Aceste suprafețe sunt ocupate de obicei de livezi. Străzile de pe versanți sunt pietruite, dar lipsite de obicei de șanțuri de scurgere a apelor pluviale, astfel este favorizată infiltrarea.

Din această cauză construcțiile, amplasate în această zonă, cu structură slabă (fundații din zidărie de piatră, beton simplu, fără centuri în fundație și în suprastructură) au suferit degradări. Pentru remedierea degradărilor au fost luate măsuri improvizate, fără o expertiză sau proiect prealabil și mai ales în funcție de puterea materială a proprietarului.

Construcțiile executate pe baza proiectelor, cu fundații și structură adecvate, la care s-au luat în considerare caracteristicile geotehnice ale terenului, nu prezintă semne de degradare.

Măsuri și recomandări

Această zonă, conform normativului NP 074/2006, se încadrează în categoria geotehnică 3, cu risc geotehnic major.

- adâncimea de fundare este variabilă în funcție de grosimea stratului de sol vegetal și umplutură și de caracterul contractil al stratului de fundare și anume:

$$D_{\min} = -1,50 - 2,00\text{m}$$

față de cota terenului natural.

- În calculul terenului de fundare se va lua presiunea convențională de bază:

$$p_{\text{conv}} = 200 - 300\text{kPa}$$

Caracteristica principală a terenului de fundare de pe teritoriul comunei Hereclean **este contractilitatea foarte mare**. Se vor respecta prevederile din „Cod de proiectare și execuție pentru construcții fundate pe pământuri cu umflări și contracții mari (PUCM) indicativ NE 0001- 96 „.

În aceste zone, pentru a preveni declanșarea alunecărilor, sunt necesare luarea unor măsuri speciale, atât în ce privește amenajarea suprafeței terenului (nivelarea, ziduri de sprijin, amenajarea de șanțuri de gardă pentru scurgerea apelor de suprafață), cât și constructive (fundații cu centuri armate sus-jos, subsol monolit casetat, realizarea unor stâlpișori, planșee monolite), drenarea apei subterane și de infiltrație.

Fiecare amplasament din zonă trebuie studiat în parte, nu se vor elibera certificate de urbanism, decât pe baza studiilor geotehnice și topografice, care vor indica măsurile de consolidare generale și locale (drenarea apelor subterane, susțineri în forță, înălțimea maximă a taluzelor libere, măsurile constructive, plantări de protecție, etc.), pentru fiecare construcție în parte, în funcție de natura și gradul de instabilitate.

Se impune, de asemenea, oprirea infiltrațiilor naturale și antropice, prin realizare sistemului de canalizare .

Loturile neconstruite vor fi dotate cu locuințe de până la P+2.

Se va interzice în zonă traficul greu.

Proprietarii de case din zonă vor fi informați de către serviciul de urbanism și amenajare a teritoriului din cadrul Primăriei, asupra modului de utilizare a terenului (de preferință livezi sau vii, se vor evita culturile irigate), despre obligativitatea întreținerii șanțurilor, a rețelei edilitare din gospodăriile lor (dacă există). De asemenea nu se vor autoriza efectuarea unor săpături sau umpluturi, fără un studiu prealabil.

Zone cu alunecări active

Acest fenomen se găsește doar în partea sud-estică a localității Hereclean la intrare în localitate, pe valea Rece, pe DN 1H , în dreptul abatorului de ovine. Aici există o alunecare, care afectează drumul pe toată lățimea și se datorează eroziunii bazale exercitate de vale.

Drumul se remediază periodic, prin umplerea fisurilor, reîncărcarea rambleului și refacerea covorului asfaltic. Pentru soluționarea fenomenului sunt necesare lucrări definitive de susținere de mal cu zid de sprijin, bazate pe studii și proiecte speciale.

2.3. Relatii in teritoriu

Comuna Hereclean se invecineaza cu 10 unitati teritorial administrative dupa cum urmeaza:

- **NORD**

Comunele Samsud, Cosei si Salatig

- **EST**

Comunele Dobrin si Criseni

- **SUD**

Municipiul Zalau si comunele Mesenii de Jos si Virsolt

- **VEST**

Comunele Pericei si Bocsa

Situata la doar 1,850 km de municipiul Zalau, prin loc. Hereclean si practic adiacenta prin loc. Panic, comuna are o pozitionare deosebit de favorabila din punct de vedere al retelei de localitati beneficiind de un veritabil statut “metropolitan” in cadrul retelei de localitati a judetului Salaj.

Sub aspectul relatiilor rutiere, legatura spre resedinta de comuna din zona municipiului Zalau se stabileste prin intermediul drumului national DN1F iar spre orasul Simleu Silvaniei prin intermediul DN1H. Localitatea Panic se leaga de drumul national prin intermediul DC74, iar legaturile spre localitatile Guruslau, Diosod si Bocsita se realizeaza prin intermediul drumului judetean DJ110A si respectiv a drumului comunal DC7. Este important de mentionat faptul ca si comuna Hereclean va beneficia in mod direct de avantajele realizarii viitoarei autostrazi Bors-Brasov care va dispune de un punct de acces direct chiar pe teritoriul Zalaului, cu posibilitatea realizarii accesului rapid prin intermediul arterei ocolitoare a municipiului la intrarea dinspre Panic.

Cea mai apropiata linie de cale ferata este paralela cu DN1F, traversind localitatile

Hereclean si Badon, unde transportul feroviar marfa si calatori se face pe legatura Zalau-Carei. Halte CF se gasesc in localitatile Hereclean si Guruslau.

In Planul de dezvoltare judetean 2007 - 2013 comuna Hereclean figureaza ca facind parte din Unitatea Teritoriala de Planificare "Zona Meses" alaturi de mun. Zalau si alte 12 comune vecine.

Potrivit Legii nr. 5/2000 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului national - Sectiunea a III-a - zone protejate, pe teritoriul comunei Hereclean sunt nominalizate doua rezervatii naturale pe teritoriul loc. Panic. Acestea ocupa in Anexa nr. 1 la lege pozitiile nr. 2.693 si 2.694 si este vorba despre "Stejarisul Panic" si "Stejarisul de balta Panic" in suprafete de 2,20 ha si respectiv 1,70 ha. Mentionam ca in urma analizelor cadastrale rezulta ca de fapt a doua pozitie apartine de fapt teritoriului administrativ al mun. Zalau si in consecinta "Stejarisul de balta Panic" nu se va mai regasi pe listele aferente com. Hereclean

In conformitate cu LISTA MONUMENTELOR ISTORICE 2004 aprobata prin Ordinul Ministrului Culturii si Cultelor nr. 2314/2004 aparuta in M. Of. nr. 646 bis/16 iulie 2004 comuna Hereclean figureaza in prezent cu 14 pozitii dupa cum urmeaza:

Nr. crt.	Cod LMI 2004	Denumire	Localitate	Adresa	Datare
28	SJ-I-s-B-04847	Situl arheologic de la Badon, punct "La Doaste"	sat BADON com. HERECLEAN	"La Doaste"	sec. II-III p. Chr.
29	SJ-I-m-B-04847.01	Asezare	sat BADON com. HERECLEAN	"La Doaste"	sec. II-III p. Chr. Epoca romana
30	SJ-I-m-B-04847.02	Necropola	sat BADON com. HERECLEAN	"La Doaste"	sec. II-III p. Chr. Epoca romana
31	SJ-I-s-B-04848	Asezare	sat BADON com. HERECLEAN	La 200 m nord de "Dealul lui Mihai"	Neolitic
32	SJ-I-s-B-04849	Asezare	sat BADON com. HERECLEAN	In partea de est a intravilanului, nr. 57	Epoca bronzului
194	SJ-I-s-B-04930	Asezare	sat PANIC com. HERECLEAN	La marginea satului	Neolitic, cultura Tisa
195	SJ-I-s-B-04931	Situl arheologic de la Panic, punct "La Blocuri"	sat PANIC com. HERECLEAN	"La Blocuri"	sec. II-III p. Chr.
196	SJ-I-m-B-04931.01	Asezare	sat PANIC com. HERECLEAN	"La Blocuri"	sec. VI Epoca migratiilor
197	SJ-I-m-B-04931.02	Asezare	sat PANIC com. HERECLEAN	"La Blocuri"	sec. II-III p. Chr. Epoca romana
198	SJ-I-m-B-04931.03	Asezare	sat PANIC com. HERECLEAN	"La Blocuri"	sec. II-III p. Chr. Latene
199	SJ-I-m-B-04931.04	Asezare	sat PANIC com. HERECLEAN	"La Blocuri"	Hallstatt

342	SJ-II-m-B-05022	Biserica de lemn "Sf. Arhangheli Mihail si Gavriil"	sat BOCSITA com. HERECLEAN	9	inc. sec. XVIII
440	SJ-II-m-B-05090	Conacul Sebes, azi camin cult.	sat PANIC com. HERECLEAN	100	1834
515	SJ-III-m-B-05155	Monument comemorativ pe locul luptei lui Mihai Viteazul din august 1601	sat GURUSLAU com. HERECLEAN	-	1976

In urma analizelor cadastrale s-a constatat ca unele pozitii mentionate mai sus in tabel apartin de fapt altor unitati teritorial administrative sau se regasesc doar partial pe teritoriul comunei Hereclean.

In studiul de specialitate realizat de arheologii muzeului judetean de istorie s-au facut precizarile de rigoare. Mentionam ca in realitate asezarea de la pozitia cu nr. 31 din lista, Cod SJ-I-s-B-04848 se regasesc in realitate pe teritoriul com. Bocsita, sat Borla. Tot ceea ce tine de situl "La blocuri", Cod SJ-I-s-B-04931, se regasesc majoritar pe teritoriul mun. Zalau dar partial si pe cel al satului Panic, com. Hereclean. In consecinta in partea de propuneri va lipsi pozitia cu nr. 31. Cod SJ-I-s-B-04848.

Legea nr. 351/2001 privind aprobarea Planului de amenajare a teritoriului national - Sectiunea a IV-a Reteaua de localitati - republicata in iulie 2006 - stipuleaza conditiile minime obligatorii care trebuie sa le indeplineasca localitatile de rang IV resedinta de comuna cat si satele de rang V avand peste 200 de locuitori.

Satul Hereclean indeplineste conditiile din acest punct de vedere mentionam necesitatea amenajarii in satele apartinatoare Badon, Guruslau si Bocsita a unor puncte sanitare.

2.4. Activitati economice

Comuna Hereclean dispune la nivelul resedintei de principalele institutii, servicii si agenti economici specifici mediului rural. In cadrul institutiilor si serviciilor specifice amintim primaria, perceptia rurala, politia, dispensarul uman, dispensarul veterinar, farmacia, biblioteca comunala, oficiul postal, etc.

Aproximativ 80% din activitatile industriale ale judetului se concentreaza pe teritoriul mun. Zalau si al comunelor limitrofe, in principal comunele Hereclean si Criseni.

Potrivit datelor furnizate de Oficiul Registrului Comertului, pe teritoriul comunei se aflau in evidenta in martie 2009 un numar total de 172 firme din care un numar de 122 sunt S.R.L.-uri. Trebuie mentionat faptul ca inca din luna martie din totalul acestor firme, 37 inregistrau deja pierderi iar 27 nu depusesera pentru anul 2007 bilantul economic. In consecinta un procent de peste 37% din aceste firme practic aveau probleme economice. Situatiia economica, la nivelul intregii tari, in lunile urmatoare a suferit din pacate schimbari dramatice, aceasta stare de lucruri resimtindu-se si la nivelul comunei.

Cel mai mare numar de firme asa cum era de asteptat il are la ora actuala, Panicul datorita apropierii de Zalau. In satul Panic regasim un numar de 54 firme (45 cu statut SRL) iar din acestea 11 se ocupa de activitati in comert, 6 de activitati in transporturi si 5 cu servicii de reparatii auto. Aici functioneaza insa si puncte de lucru ale unor firme mari

cum sunt cele care au cumparat spatii ale fostei “Avicola”. Este vorba despre societatile “Oncos” (cu o productie de aprox. 180 000 capete) si “Flavoia” (cu o productie de aprox. 214 000 capete), axate pe cresterea puilor.

Resedinta de comuna Hereclean are inregistrate 45 de firme (34 cu statut SRL). Din acestea 15 sunt axate pe comert, 5 pe sectorul transporturi, 3 in constructii si 2 sunt ateliere de reparatii auto. Ca numar urmeaza Badonul cu 27 de firme (din care 18 au statut SRL), urmat indeaproape de satele Diosod si Guruslau fiecare cu un numar de 21 firme. La Bocsita , localitate cu doar 146 locuitori, se afla inregistrate doar 4 firme si din acelea 2 axate pe domeniul transporturi.

Pe teritoriul comunei desfasoara activitati ca producatori agricoli, un numar de 28 persoane fizice autorizate. Semnalam insa si prezenta firmelor care cultiva legume si flori in solarii si sere ceea ce este un lucru benefic pentru comuna si localitatile vecine, in special resedinta de judet.

In ceea ce priveste utilajele agricole semnalam la nivelul anului 2009, prezenta a 114 tractoare, 24 remorci, 15 semanatori si 3 motocositori, 10 combine, 57 grape mecanice, si 26 vehicule de transport.

In domeniul cresterii animalelor in ultimul timp, alaturi de efectivele care se regasesc in mod curent in gospodariile populatiei, mentionam in mod deosebit prezenta unor fermieri axati pe cresterea ovinelor (..capete), bovinelor (850 capete), porcinelor (2000 capete), cabalinelor (212), a pasarilor (338.300), a albinelor, etc. mentionam ca fata de recensamintul agricol 2002 aceste efective de animale au scazut drastic. Situatia pentru anul 2002 este redada mai jos.

Semnalam si prezenta actuala a 15 distilarii autorizate pentru producerea palincii, o alta activitate cu specific local a judetului nostru prezenta si in cazul de fata.

Ultimele date statistice privind suprafetele cultivate cu principalele culturi sunt doar cele de la Recensamantul General Agricol 2002. Situatia era urmatoarea:

Cultura	Ha
Cereale pentru boabe	1720,14
Plante leguminoase pentru boabe	8,46
Plante industriale	96,81
Cartofi	111,74
Sfecla de zahar	7,64
Radacinoase nutret	11,73
Legume proaspete, pepeni, capsuni	33,5
Plante si flori ornamentale	-
Plante de nutret	289,04
Alte culturi	-

Teren arabil in repaos	388,65
Gradini familiale	66,51
Pasuni si finete naturale	2038,31
Plantatii pomicole	27,50
Vii	74,66

Efectivele de animale inregistrate la acelasi recensamant erau:

Efective de animale - capete-	Exploataii agr. indiv./ Unit. cu pers. juridica
Bovine - total	1236/-
Porcine - total	3576/76
Ovine - total	1873/-
Caprine - total	39/-
Cabaline - total	289/-
Pasari - total	23292/ 173908
Albine- familii	1143/-

2.5. Populatia

Populatia comunei la Recensamantul Populatiei si al Locuintelor din anul 2002 era de 3762 locuitori. Localitatea Hereclean avea 442 locuitori reprezentand 11,76% din populatia comunei iar satele apartinatoare figurau cu urmatoarele valori: Badon-660 loc. (17,54%,), Bocsita cu 146 loc. (3,88%), Diosod cu 1007 locuitori (26,77%), Guruslau-610 loc. (16,21) si Panic cu 897 loc. (23,84).

Situatia privind populatia judetului Salaj si a comunei Hereclean la Recensamantul Populatiei si al Locuintelor din anii 1966, 1977, 1992, 2002 si populatia stabila la 1 iulie 2008 a comunei este data de urmatorul table; se observa ca pierderile de populatie sunt mai mari decit media pe judet:

Data	1977	1992	2002	1 iulie 2008
Total judet -persoane-	264569	266797	248015	242493
% fata de 1977	-	100,84	93,74	91,65
Comuna Hereclean -persoane-	4611	3943	3762	3608
% fata de 1977	-	85,51	81,58	78,24

Potrivit datelor de la recensaminte evolutia populatiei a cunoscut un trend pozitiv pina in anii 1990, dar in intervalul 1992-2002 populatia comunei a scazut, asa dupa cum reiese si din tabelul de mai jos, exceptie facind doar satul Panic a carui evolutie este una pozitiva chiar si in perioada post decembrista:

An recensamint	1850 persoane	1910 persoane	1992 persoane	2002 persoane	2002 fata de 1992 %
Total comuna	3281	4507	3943	3762	95,40
Hereclean	477	546	468	442	94,44
Badon	453	571	660	660	100,0
Bocsita	316	345	157	146	92,99
Diosod	952	1759	1129	1007	89,19
Guruslau	635	804	637	610	95,76
Panic	448	482	892	897	100,56

La 1 iulie 2008 populatia stabila a comunei inregistra valoarea de 3608 locuitori cu 154 locuitori mai putin decat la Recensamantul 2002, adica in 6 ani o scadere la 95,90%.

Remarcam faptul ca aproximativ 5 procente scadea populatia in 10 ani nu in 6 ani cum se intimpla in ultimul timp. Trebuie subliniat si faptul ca la nivel judetean populatia a scazut in 6 ani (acelasi interval) cu un procent mai mic si anume la 97,77%. Deasemenea mentionam ca ponderea populatiei peste 65 ani la 1 iulie 2008 era de 20,30% din total fata de doar 15,42% media judeteana la aceeasi data.

In cadrul comunei Hereclean din totalul populatiei active in virsta de munca(16-62 ani), de 1398 persoane (37,16% din total pop.), la Recensamantul din 2002, 1213 persoane (32,24%) erau ocupate si 185 erau someri (4,9% din total pop.), 512 erau salariati, 10 patroni, lucratori pe cont propriu erau 290, iar 398 erau lucratori familiali in gospodaria proprie .

Principalele directii de orientare a fortei de munca se cer dirijate in continuare spre sectoarele industriale existente si cu potential de dezvoltare amintite anterior. In sectorul agricol, cel avicol si cel al cultivarii legumelor au potential de dezvoltare in continuare datorita cererii de pe piata autohtona, nationala si internationala. Fermele de pui Flavoia urmeaza sa-si largeasca volumul de activitate. Se stie deasemenea ca punctele de lucru ale unor mari ciupercarii existente in localitatile Diosod si Panic contribuie si ele la un onorabil loc fruntas in ierarhia nationala de profil, creind in acest sens, pina la aceasta data, o adevarata traditie a judetului Salaj.

Datorita resurselor naturale exstente cit si a traditiilor incetatenite in zona, agricultura ecologica, serviciile si agro-turismul constituie deasemenea domenii de mare actualitate a caror raze de actiune s-ar intreprunde in mod fericit cu specificul comunei si potentialul acesteia.

2.6. Circulatia

Circulatia in comuna Hereclean este realizata in principal prin intermediul retelelor rutiere si al celor de cale ferata. Drumurile nationale sunt reprezentate de DN1F si DN1H constituind principalele legaturi spre mun. Zalau si spre mun. Satu Mare si respectiv spre orasul Simleu Silvaniei cu legatura spre mun. Oradea. Starea acestor

drumuri cu imbracaminte asfaltica este relativ buna in raport cu alte drumuri. DN1F strabate localitatile Panic, Hereclean si Badon, aceste sate fiind practic deja legate intre ele din cauza constructiilor existente. Din drumul national DN1F, pe teritoriul satului Badon se face legatura spre satul Guruslau prin intermediul drumului judetean DJ110 A, drum cu imbracaminte asfaltica usoara aflat in stare rea. Satele Diosod si respectiv Bocsita (situat la 7 km distanta de Guruslau) au legatura prin intermediul DC7, drum impietruit aflat in stare rea. Drumul comunal 7A face legatura spre Monumentul lui Mihai Viteazul pe un drum cu imbracaminte asfaltica usoara in lungime de 1,5 km, aflat in stare buna.

Limitele teritoriului administrativ al comunei Hereclean in raport cu traseul DN1F corespunde pozitilor kilometrice Km 91+662 si respectiv km 91+842 m. pentru intrarea in satul Panic si Km 96+860 m la limita administrativa de la iesirea din satul Badon. Pentru DN1H limita administrativa la iesirea din satul Hereclean corespunde pozitiei Km 67+368. Perimetrul constructibil existent al localitatii Panic raportat la DN1F are doua trupuri localizate intre pozitile kilometrice Km 91+662 si Km 92+242 m. si respectiv Km 92+961 si Km 93+211. Pentru localitatea Hereclean intravilanul existent este la pozitia Km 93+661m, (exact cit urmeaza sa se extinda intravilanul propus pentru satul Panic) si pina la Km. 94+580m. Satul Badon are intravilanul existent situat intre pozitile Km 94+270, respectiv 94+580m si 96+200.

Pentru drumul national DN1H care parcurge satul Hereclean intravilanul existent este reprezentat de limita actuala a locuintelor in dreptul pozitiei Km. 68+663m si respectiv limita incintei existente a abatorului de ovine de la Km. 68+188. Pozitiile existente ale indicatoarelor rutiere F47/F49 sunt la rindul lor figurate pe plansele cu situatia existenta a celor trei localitati strabatute de drumurile nationale, Panic, Hereclean si Badon. Acestea sunt F46-Km 68+663, F47-Km 93+680 si F48-Km 94+270.

Limita constructiilor si imprejmuirilor existente se incadreaza in prevederile tehnice ale O.G. 43/1997. Pe plansele de reglementari ale fiecarei localitati au fost figurate profilele transversale ale fiecarei categorii de drum care se regaseste pe teritoriul satului respectiv.

Alaturi de reseaua rutiera mentionata mai sus amintim pe teritoriul localitatilor Panic, Hereclean si Badon, existenta retelei de cale ferata cu legaturi spre Zalau si Sarmasag. Localitatile Hereclean si Guruslau au si in prezent cantoane CFR.

2.7. Intravilan existent. Zone functionale. Bilant teritorial

Intravilanul existent este cel aprobat prin Hotarirea Consiliului Local Nr. 25/1999, in baza unui plan urbanistic general intocmit in anul 1997/98 de catre firma S.C. Proconsal S.A.- proiect nr. 3000/1997.

Valorile inregistrate pentru intravilanele celor 6 sate, Hereclean, resedinta de comuna, si Badon, Bocsita, Diosod, Guruslau si Panic sate apartinatoare, includ localitatile propriu-zise si o serie de trupuri reprezentand functiuni si unitati izolate. Acestea sunt reprezentate pe plansele cuprinzind Situatia existenta si in bilantul teritorial anexat prezentului memoriu general.

Bilantul teritorial al categoriilor de folosinta pe intreaga suprafata a teritoriului

administrativ este prezentat in tabelul anexat.

Se constata ca cele sase localitati au structuri ale tesutului construit, dictate de evolutia in timp a localitatii respective raportata la spatiul geografic aferent si in strinsa legatura cu retelele rutiere. Satul Diosod, localitatea cu cel mai mare numar de locuitori de-a lungul timpului si-a format o structura compacta, o structura asemanatoare are si satul badon, in timp ce localitatile Panic si Hereclean datorita evolutiei in timp si aparitiei unor noi unitati au capatat aspect bipolar. Satele Guruslau si Bocsita s-au dezvoltat mai mult liniar si ramificat, de-a lungul cailor de acces si cel al vailor locale existente. Majoritatea constructiilor mai vechi sunt de tip parter, in general din materiale durabile , cu mici exceptii inregistrate la nivelul unor case de locuit sau mai des la nivelul anexelor gospodaresti care sunt din lemn sau caramida nearsa. Mentionam insa faptul ca majoritatea constructiilor noi sunt cu mai multe niveluri, cel mai adesea cu demisol, parter si mansarda sau etaj.

Terenurile prezinta in general valori de vanzare ridicate in comparatie cu alte comune si se inregistreaza mai putin prezenta unor terenuri libere in zonele intravilan existente.

Primaria a sintetizat propuneri privind extinderea limitei intravilan ca urmare a solicitarilor formulate de cetateni si societatile comerciale in vederea construirii de locuinte cit si pentru noi unitati economice. O alta categorie de cereri se refera la construirea unor ferme pentru cresterea animalelor.

S-a tinut cont ca parcelele de teren sa fie cuprinse integral in intravilan potrivit solicitarilor venite din partea oficiului de cadastru si publicitate imobiliara judetean. Deasemenea au fost cuprinse toate cladirile noi autorizate in ultimii ani cit si toate terenurile care au facut obiectul studiului pentru planuri urbanistice aprobate potrivit legii.

Au fost cuprinse in intravilan toate constructiile existente si s-au rezervat amplasamente cu acest statut si pentru serviciile si dotarile tehnico-edilitare pe care le va avea in viitor comuna in cele sase sate apartinatoare (statii de alimentare cu apa, rezervoare de apa, statii de epurare, etc.)

2.8. Zone cu riscuri naturale

Cutremure de pamant

Caracteristicile geofizice ale terenului de pe amplasament, conform normativului P100/2006 sunt:

- valoarea de vârf a accelerației terenului pentru proiectare $a_g = 0,08g$, cu interval mediu de recurență a cutremurului $IMR = 100$ ani

- perioada de control (colț) a spectrului de răspuns $T_c = 0,7s$ pentru componentele orizontale ale mișcării seismice, corespunzând conform echivalenței după coeficientul seismic cu gradul VI al intensității cutremurelor, scara MSK (SR -11100-93).

Inundatii

Cursul principal de apă în zona studiată este pârâul Zalău, care primește afluenți de stânga: pârâul Panic (care vine dinspre localitatea cu același nume), valea Rece, valea Badonului și Sârmașului, iar afluentul din dreapta pârâul Guruslău, care vine dinspre localitatea Guruslău.

Prin localitatea Bocșița curge valea Bocșiței, afluent al Sălajului, iar prin Dioșod valea Dișodului, afluent al Pârâului Mare.

Pârâurile sunt însoțite de lunci relativ întinse (sute de metri), parte mlăștinoase și dezvoltate asimetric, mai mult pe malul stâng. Formațiunile fiind predominant monoclinale, versanții sunt asimetrici, versantul drept mai abrupt, afectat de ravene și torenți, iar malul stâng mai domol. Mentionam ca în anii cu precipitații crescute pe teritoriul comunei au fost înregistrate inundații locale, în zonele de lunca dar acestea nefiind ocupate de construcții nu s-au înregistrat pagube deosebite.

Zone cu riscuri de tasare diferențială

Asemenea probleme sunt puțin caracteristice în zona de luncă din localitatea Hereclean și partea sudică a localității Guruslău (zona grajdurilor).

În lunca pârâurilor sunt zone, unde se găsesc strate nisipoase, prăfoase cu grad de îndesare mic și lentile de mâl. Grosimea acestor strate este mică, precum și adâncimea la care apar acestea este mică, în general pot fi depășite cu adâncimi de fundare relativ mici (1,50 – 2,00m).

Caracteristic acestor zone este și nivelul destul de ridicat al apelor freatice precum și agresivitatea lor.

Pentru construcțiile din această zonă se recomandă studii aprofundate înainte de începerea proiectării. Nu se impun restricții în ceea ce privește regimul de înălțime a viitoarelor construcții.

Această zonă, conform normativului NP 074/2006, se încadrează în general în categoria geotehnică 2, cu risc geotehnic moderat, sau categoria 3, cu risc geotehnic major.

Condițiile de fundare recomandate sunt următoarele:

Adâncimea de fundare poate varia în funcție de metoda de fundare aleasă și în funcție de grosimea stratului de umplutură

În cazul fundării pe radier general sau pe teren îmbunătățit (pe pat de balast cilindrat sau piatră spartă compactată cu maiul greu)

$$D_{\min} = 1,00 - 1,20\text{m}$$

față de cota terenului amenajat. În cazul fundării pe teren îmbunătățit, grosimea minimă a patului de balast sau piatră spartă va fi de 1,00 – 1,50m.

Pentru predimensionarea fundațiilor se va lua presiunea convențională de bază:

$$p_{\text{conv}} = 200 \text{ kPa}$$

Pentru definitivarea capacității portante a terenului îmbunătățit se vor efectua încercări de probă pe placă executate conform STAS 8942/3 – 89 „Determinarea modulului de deformare liniară prin încercări pe teren cu placă”.

Se vor respecta prevederile normativelor: C 251 – 94 „Instrucțiuni tehnice pentru proiectarea, executarea și recepționarea lucrărilor de îmbunătățire a terenurilor slabe de fundare prin metoda îmbunătățirii cu materiale locale de aport, pe cale mecanică” și C 29 – 95 „Normativ privind îmbunătățirea terenurilor de fundare slabe prin procedee mecanice (Caietele I – VI).

Pentru construcțiile foarte importante (și cele industriale) se recomandă fundarea de adâncime, pe piloți, în stratul de bază sau de pietriș cu grad de îndesare mare. În acest caz se vor respecta prescripțiile STAS 2561/3 –90 ”Teren de fundare. Fundații pe piloți. Prescripții generale de proiectare”, STAS 2561/2 – 81 ”Teren de fundare. Fundații pe piloți. Încercarea în teren a piloților de probă”, STAS 2561/1 –83 ”Teren de fundare. Piloți. Clasificare și terminologie” și a normativului C 160 – 75 „Normativ privind alcătuirea și executarea piloților pentru fundații”.

Datorită nivelului ridicat al apei subterane, în cazul subsolurilor, în această zonă se vor lua măsuri speciale de

- epuizare a apelor subterane
- hidroizolații.

În perioadele cu precipitații foarte bogate în aceste zone sunt posibile și inundații.

Datorită nivelului ridicat al apei subterane, în această zonă nu se indică subsoluri, dar în cazul executării, se vor lua măsuri speciale de hidroizolații.

În anul 1970 și mai târziu, de mai multe ori, în anii cu precipitații foarte abundente, în zonele joase de pe Valea Zalău, parte din localitatea Hereclean (partea de luncă joasă) și pe afluenți: Panic, Guruslău și Bocșița au fost inundații. Din acest motiv în zonele joase, în apropierea pâraurilor, la eliberarea certificatului de urbanism se va solicita pe lângă studiu geotehnic și **întocmirea de studiu de risc natural** la inundații.

Zone cu riscuri de alunecare

Această zonă cuprinde versanții cu pantă peste 9 - 12⁰, care prezintă alunecări vechi, sau stabilizate, fenomene de curgere lentă, plastică, cu coeficient de stabilitate mic, pericolul de alunecare fiind iminent în cazul executării unor lucrări sau intervenții neadecvate (excavații sau taluzări mai înalte de 1,50 m, front de săpături mai lung de 10 – 15 m, supraîncărcarea taluzelor, etc.).

Zone cu riscuri de alunecare apar pe toată suprafața localității Dioșod, aproape toată suprafața localităților Hereclean, Badon, Panic și Bocșița (zonele de versant). De obicei localnicii au evitat amplasarea construcțiilor pe terenuri în pantă foarte mare.

Pe versanți apare deluviu argilos provenit din alterarea în loc a argilei marnoase de bază, în zonele cu pantă mare, apare un relief vălurit, în trepte. Prezența oglinzilor de fricțiune în masa de deluviu argilos – prăfos denotă tensiuni, care se descarcă în prezent prin mișcări de curgere lentă. Aceste suprafețe sunt ocupate de obicei de livezi. Străzile de pe versanți sunt pietruite, dar lipsite de obicei de șanțuri de scurgere a apelor pluviale, astfel este favorizată infiltrarea.

Din această cauză construcțiile, amplasate în această zonă, cu structură slabă (fundații din zidărie de piatră, beton simplu, fără centuri în fundație și în suprastructură) au suferit degradări. Pentru remedierea degradărilor au fost luate măsuri improvizate, fără o expertiză sau proiect prealabil și mai ales în funcție de puterea materială a proprietarului.

Construcțiile executate pe baza proiectelor, cu fundații și structură adecvate, la care s-au luat în considerare caracteristicile geotehnice ale terenului, nu prezintă semne de degradare.

Măsuri și recomandări

Această zonă, conform normativului NP 074/2006, se încadrează în categoria geotehnică 3, cu risc geotehnic major.

- adâncimea de fundare este variabilă în funcție de grosimea stratului de sol vegetal și umplutură și de caracterul contractil al stratului de fundare și anume:

$$D_{\min} = -1,50 - 2,00\text{m}$$

față de cota terenului natural.

- În calculul terenului de fundare se va lua presiunea convențională de bază:

$$p_{\text{conv}} = 200 - 300\text{kPa}$$

Caracteristica principală a terenului de fundare de pe teritoriul comunei Hereclean **este contractilitatea foarte mare**. Se vor respecta prevederile din „Cod de proiectare și execuție pentru construcții fundate pe pământuri cu umflări și contracții mari (PUCM) indicativ NE 0001- 96 „.

În aceste zone, pentru a preveni declanșarea alunecărilor, sunt necesare luarea unor măsuri speciale, atât în ce privește amenajarea suprafeței terenului (nivelarea, ziduri de sprijin, amenajarea de șanțuri de gardă pentru scurgerea apelor de suprafață), cât și constructive (fundații cu centuri armate sus-jos, subsol monolit casetat, realizarea unor stâlpișori, planșee monolite), drenarea apei subterane și de infiltrație.

Fiecare amplasament din zonă trebuie studiat în parte, nu se vor elibera certificate de urbanism, decât pe baza studiilor geotehnice și topografice, care vor indica măsurile de consolidare generale și locale (drenarea apelor subterane, susțineri în forță, înălțimea maximă a taluzelor libere, măsurile constructive, plantări de protecție, etc.), pentru fiecare construcție în parte, în funcție de natura și gradul de instabilitate.

Se impune, de asemenea, oprirea infiltrațiilor naturale și antropice, prin realizare sistemului de canalizare .

Loturile neconstruite vor fi dotate cu locuințe de până la P+2.

Se va interzice în zonă traficul greu.

Proprietarii de case din zonă vor fi informați de către serviciul de urbanism și amenajare a teritoriului din cadrul Primăriei, asupra modului de utilizare a terenului (de preferință livezi sau vii, se vor evita culturile irigate), despre obligativitatea întreținerii șanțurilor, a rețelei edilitare din gospodăriile lor (dacă există). De asemenea nu se vor autoriza efectuarea unor săpături sau umpluturi, fără un studiu prealabil.

Zone cu alunecări active

Acest fenomen se găsește doar în partea sud-estică a localității Hereclean la intrare în localitate, pe valea Rece, pe DN 1H , în dreptul abatorului de ovine. Aici există o alunecare, care afectează drumul pe toată lățimea și se datorează eroziunii bazale exercitate de vale.

Drumul se remediază periodic, prin umplerea fisurilor, reîncărcarea rambleului și refacerea covorului asfaltic. Pentru soluționarea fenomenului sunt necesare lucrări definitive de susținere de mal cu zid de sprijin, bazate pe studii și proiecte speciale. Si localitatea Badon inregistreaza asemenea fenomene dar pe terenurile figurate in acest sens nu au existat constructii si nu se propun nici pe viitor.

2.9. Echipare edilitara

Alimentarea cu apă potabilă

În prezent comuna Hereclean dispune de sisteme centralizate de alimentare cu apă potabilă recent realizate, în baza documentațiilor tehnice întocmite în anul 2006 de către SC ELMEX-IMP SRL.

Alimentarea cu apă potabilă a comunei s-a realizat astfel:

- sursa de alimentare cu apă a localităților Diosod și Bocsita este un put forat amplasat în localitatea Diosod, dotat cu o stație de pompare, de unde apa este pompată spre rezervorul de înmagazinare cu un volum de 150 mc.

Apă se distribuie de la rezervor la cele două localități în mod gravitațional, prin conducte de polietilenă cu dn 110-63 mm.

- alimentarea cu apă potabilă a localității Panic este realizată prin intermediul conductei de aducțiune Varsolt – Zalău cu diametrul de 1000 mm din oțel. Cuplarea rețelei de distribuție s-a realizat în căminul existent de pe conducta de aducțiune, la limita estică a localității, spre Zalău. Este prevăzută o rețea separată, de la conducta de aducțiune până la rezervorul de înmagazinare, amplasat la o cota superioară localității.

Distribuția apei se realizează în mod gravitațional, prin conducte de pământ cu dn 110-63 mm.

- localitățile Hereclean, Badon și Guruslau sunt alimentate cu apă potabilă prin intermediul rețelei de alimentare cu apă a localității Bocsa, realizată din conducte de polietilenă de înaltă densitate cu diametrul de 200 respectiv 180 mm. Datorită deficitului de presiune existent, în localitatea Hereclean s-a prevăzut o stație de pompare a apei, în localitatea Badon două stații, datorită configurației terenului iar în localitatea Guruslau o stație de pompare și un rezervor de acumulare cu volumul de 100 mc.

Sistemul de distribuție, preponderent ramificat, din localități, dispune de rețele de apă cu diametrul minim de 63 mm care sunt dotate cu cămine de vane amplasate la intersecții, cămine de golire, de aerisire și hidranți de incendiu.

Sistemul de alimentare cu apă este funcțional și controlat.

Ape subterane cu proprietăți terapeutice.

Comuna Hereclean a realizat în anul 2008 un foraj de mare adâncime pentru captarea apelor cu proprietăți terapeutice. Forajul a fost executat la o adâncime de 265 m din tuburi de PVC cu diametrul de 160 mm, în localitatea Guruslau, în incinta fostului CAP. Debitul de apă înregistrat este de 0.13 l/s iar temperatura apei de 21 °C în condiții de temperaturi exterioare de 6° C.. Conform studiului realizat de către Institutul Național de Recuperare, Medicină Fizică și Balneoclimatologie din cadrul Ministerului Sănătății în luna octombrie 2008, apele captate prezintă interes terapeutic pentru cura externă în cazuri de afecțiuni reumatismale, posttraumatice, neurologice periferice cronice, ginecologice cronice, etc.

În prezent, din păcate, izvorul captat nu este utilizat, apa fiind deversată la rigole stradale.

Canalizarea menajeră

În prezent localitățile comunei nu dispun de sisteme de canalizare menajeră,

evacuarea apelor uzate efectuandu-se individual la nivelul unor fose septice amplasate in interiorul gospodăriilor.

Comuna Hereclean a depus spre finantare un studiu de fezabilitate intocmit de catre SC ELMEX-IMP SRL in anul 2008, pentru estimarea costurilor si posibilitatilor de realizare a sistemului de canalizare menajera. Varianta propusa in acest studiu presupune realizarea unei statii de epurare in localitatea Diosod in zona paraului Diosodului, care va deservi si localitatea Bocsita. Apele uzate din localitatea Bocsita vor fi evacuate spre statia de epurare prin intermediul unei statii de pompare a apelor uzate menajere.

Pentru epurarea apelor uzate din localitatile Hereclean, Panic, Badon si Guruslau s-a propus realizarea unei singure statii, in zona Vaii Zalaului la intrarea in localitatea Guruslau.

Alimentarea cu energie termică

În zona studiată nu există rețele de energie termică pentru asigurarea apei calde menajere și încălzirea locuințelor.

Rețele de telefonie

Situatia existenta

Localitatile comunei sunt racordate la rețeaua de telefonie fixa prin centrala telefonica automata (CTA-800 numere) montata in localitatea Hereclean.

Centrala telefonica este racordata la rețeaua de telefonie aeriana Zalau-Sarmasag realizata din cablu cu fibra optica montat pe stalpi de lemn.

In extravilan intre sate rețeaua telefonica este executata aerian pe stalpi de lemn proprii.

In intravilan rețelele de telefonie sunt montate pe stalpii rețelelor de distributie de joasa tensiune.

Repartizarea posturilor de telefonie fixa pe sate este :

- Hereclean	- 134 buc
- Panic	- 143 buc
- Badon	- 107 buc
- Guruslau	- 116 buc
- Diosod	- 194 buc
- Bocsita	- 20 buc

Semnalul de la telefonie mobila este slab sau deloc in localitatile Bocsita si Diosod, fiind bun in restul localitatilor.

Alimentarea cu energie electrică

Situatia energetica existenta :

Alimentarea cu energie electrica a localitatilor apartinatoare comunei Hereclean (satele Hereclean, Badon, Guruslau, Diosod, Bocsita) este rezolvata de la posturile de

transformare racordate la axa de 20 KV Zalau –Sarmasag, iar satul Panic este racordat la axa de 20 KV Zalau-Crasna.

Fermele zootehnice si firmele din localitatea Panic sunt alimentate prin posturile de transformare racordate la doua linii de de 20 KV alimentate de la Statia de conexiuni Panic .

Amplasarea posturilor de transformare ,precum si puterea lor sunt conform tabelului de mai jos :

Nr crt.	Localitatea	Nr. Locuitori	Nr. gos pod.	Nr. consu matori An 2004	PTA			L Retea 0.4kv (km)
					Nr. PT A	Denumirea postului De transformare	P (KVA)	
0	1	2	3	4	5	6	7	8
1	Panic				8	PTA Sat PTA Sediu-Avicola PTA –Alber PTZ -Pui PTA –IAS PTZ –ISCIP PTZ –Avicola PTA- Iepuri	100 250 250 400 100 400 250 160	5,4
2	Hereclean				4	PTA-Sat PTA- Scoala PTA-Ferma PTA –Mara Plan	100 160 100 40	
3	Badon				2	PTA-Badon1 PTA-Badon2	100 40	7,5
4	Guruslau				1	PTA-Sat	160	4,0
5	Diosod				2	PTA-Sat PTA-SMA	250 100	9.7
6	Bocsita				1	PTA-Sat	63	3,3
	Total				20			

Liniile electrice de joasa tensiune din localitati sunt executate cu conductori clasici de aluminiu tip funie, sau torsadate montate pe stalpi de beton armat

Alimentarea cu gaze naturale

In prezent incalzirea locuintelor se face pe baza de combustibili solizi (lemne de foc) iar prepararea hranei se realizeaza cu lemne de foc si gaze lichefiate (butelii). Combustibilii solizi au un randament de ardere de 60% iar gazele naturale au un randament de ardere de peste 90%.

Localitatile comunei Hereclean nu sunt prevazute cu sisteme de distributie a gazelor naturale combustibile. In cadrul unui studiu de fezabilitate intocmit de catre SC WYA PROJECT SRL in anul 2008, s-au evaluat posibilitatile de alimentare cu gaze naturale a comunei prin infiintarea unei statii de reglare masurare amplasata in vecinatatea magistralei de transport existenta in localitatea Panic, in zona de traversare a drumului DN 1F. Pana in prezent nu s-a afirmat nicio societate agrementata in domeniul gazelor naturale dispusa sa realizeze si sa exploateze sistemul de distributie din comuna.

Magistrala de distributie a gazelor naturale care strabate teritoriul comunei intre localitatile Panic si Hereclean este realizata din conducte de otel cu diametrul de 350 mm, presiune inalta.

Gospodarie comunală

Actualmente la nivelul comunei colectarea si depozitarea deseurilor se realizeaza prin serviciul local de gospodarie comunală organizat de primarie. Potrivit estimarilor conducerii comunei, incepind cu anul 2010 activitatea va fi preluata de firma AVE societatea comerciala care desfasoara activitate de profil la Zalau si alte localitati invecinate. Punctele de depozitare a deseurilor de pe raza comunei au fost inchise. Deseurile se depoziteaza actualmente la rampa de la Criseni, urmind ca pe viitor sa aiba loc depozitarea la depozitul de deseuri ce se va realiza pe peritориul loc. Dobrin.

Comuna Hereclean alaturi de alte unitati administrative vecine va demara un proiect comun privind dezvoltarea colectarii selective a deseurilor in microregiune.

Localitatile arondate la acest proiect comun privind realizarea unei statii de transfer sunt cele care apartin de urmatoarele unitati administrative: Zalau, Cehu Silvaniei, Jibou, Agrij, Benesat, Buciumi, Coseiu, Creaca, Criseni, Dobrin, Hereclean, Mirsid, Napradea, Romanasi, Salatig, Somes Odorhei, si Treznea. Populatia deservita se estimeaza la 116.172 locuitori

Gospodaria apelor

In anii care au inregistrat precipitatii mai bogate intr-un interval scurt de timp si pe teritoriul comunei au avut loc anumite inundatii locale in zonele de lunca dar fara pagube semnificative si fara afectarea unor zone construite.

Asigurarea debitului de apa necesar pentru alimentarea cu apa in sistem centralizat al localitatilor comunei se realizeaza din lacul de acumulare de la Virsolt.

Principalele disfunctionalitati existente actualmente in gospodaria apelor constau in insuficienta epurare a apelor uzate, drept pentru care realizarea sistemului centralizat de epurare este una dintre cele mai mari prioritati figurare in actuala documentatie. Se propune deasemenea ca pe teritoriul localitatii Guruslau sa se puna in valoare calitatile terapeutice ale apei din forajul de mare adincime realizat in incinta fostului CAP. Se propune in acest sens realizarea unui parteneriat public-privat si accesarea unor finantari externe pentru realizarea unui centru de tratament si agrement in aceasta locatie.

2.10. Probleme de mediu

Comuna beneficiaza de un amplasament favorabil din punct de vedere al retelei de localitati, al reliefului si a conditiilor geotehnice. Clima este blanda, temperat continentala iar versantii beneficiaza de vegetatie bogata in marea majoritate a anului. Cursurile de apa confera un plus de varietate peisajului local.

In ceea ce priveste monumentele istorice pana in prezent comuna Hereclean figureaza pe Listele aprobate prin Ordinul Ministrului Culturii si Cultelor nr. 2314 cu urmatoarele obiective:

Nr. crt.	Cod LMI 2004	Denumire	Localitate	Adresa	Datare
28	SJ-I-s-B-04847	Situl arheologic de la Badon, punct "La Doaste"	sat BADON com. HERECLEAN	"La Doaste"	sec. II-III p. Chr.
29	SJ-I-m-B-04847.01	Asezare	sat BADON com. HERECLEAN	"La Doaste"	sec. II-III p. Chr. Epoca romana
30	SJ-I-m-B-04847.02	Necropola	sat BADON com. HERECLEAN	"La Doaste"	sec. II-III p. Chr. Epoca romana
31	SJ-I-s-B-04848	Asezare	sat BADON com. HERECLEAN (se va modifica sat BORLA com. BOCSA)	La 200 m nord de "Dealul lui Mihai"	Neolitic
32	SJ-I-s-B-04849	Asezare	sat BADON com. HERECLEAN	In partea de est a intravilanului, nr. 57	Epoca bronzului
194	SJ-I-s-B-04930	Asezare	sat PANIC com. HERECLEAN	La marginea satului	Neolitic, cultura Tisa
195	SJ-I-s-B-04931	Situl arheologic de la Panic, punct "La Blocuri"	sat PANIC, com. HERECLEAN si mun. ZALAU	"La Blocuri"	sec. II-III p. Chr.
196	SJ-I-m-B-04931.01	Asezare	sat PANIC, com. HERECLEAN si mun. ZALAU	"La Blocuri"	sec. VI Epoca migratiilor
197	SJ-I-m-B-04931.02	Asezare	sat PANIC, com. HERECLEAN si mun. ZALAU	"La Blocuri"	sec. II-III p. Chr. Epoca romana
198	SJ-I-m-B-04931.03	Asezare	sat PANIC, com. HERECLEAN si mun. ZALAU	"La Blocuri"	sec. II-III p. Chr. Latene
199	SJ-I-m-B-04931.04	Asezare	sat PANIC, com. HERECLEAN si mun. ZALAU	"La Blocuri"	Hallstatt
342	SJ-II-m-B-05022	Biserica de lemn "Sf. Arhangheli Mihail si Gavriil"	sat BOCSITA com. HERECLEAN	9	inc. sec. XVIII
440	SJ-II-m-B-05090	Conacul Sebes, azi camin cult.	sat PANIC com. HERECLEAN	100	1834

515	SJ-III-m-B-05155	Monument comemorativ pe locul luptei lui Mihai Viteazul din august 1601	sat GURUSLAU com. HERECLEAN	-	1976
-----	------------------	---	--------------------------------------	---	------

Aceste obiective au fost figurate pe plansele PUG in masura in care se regasesc si in studiul intocmit de catre specialistii Muzeului Judetean de Istorie si Arta si sunt pe teritoriul comunei. Mentionam ca din totalul de 11 pozitii in lista apartinand domeniului arheologic se pastreaza in urma analizelor doar 10, pozitia cu nr. 31, Cod SJ-I-s-B-04848, s-a dovedit a se regasi pe teritoriul administrativ vecin al com. Bocsa sat Borla, urmind a se regasi in consecinta in documentatia PUG Bocsa. Pozitiile 195-199 Cod SJ-I-s-B-04931 se vor regasi deasemenea si la PUG mun. Zalau deoarece situl se intinde pe doua teritorii administrative vecine. Toate monumentele istorice amintite de pe teritoriul comunei Hereclean au fost figurate pe plansele de reglementari urbanistice a localitatii de care apartin impreuna cu zona lor de protectie. In interiorul acestor zone, pentru eliberarea autorizatiilor de construire este obligatorie obtinerea prealabila a avizelor de specialitate din partea Directiei Judetene pentru Cultura si Patrimoniul Național Salaj.

In plus, in cazul in care pe amplasamentul delimitat de prezentul P.U.G. se constata ca apar zone cu potential arheologic evidentiat intamplator ca urmare a actiunilor umane, altele decat cercetarea arheologica (lucrari de constructii, lucrari de prospectiuni geologice, lucrari agricole) sau ca urmare a actiunii factorilor naturali (seisme, alunecari de teren, eroziunea solului, etc.) se vor respecta deasemenea prevederile legislatiei privind protectia patrimoniului arheologic - Ordonanta Guvernului nr. 43/2000 – republicata, privind protectia patrimoniului arheologic si declararea unor situri arheologice ca zone de interes .

In ceea ce priveste prezenta monumentelor naturale subliniem si aici faptul ca pe liste, in lege se regasesc doua rezervatii naturale pe teritoriul padurii Panic, dar a fost figurat doar un obiectiv din cele doua, pe plansa de incadrare in zona (SC 1:25000) si detaliat in anexa la prezentul memoriu general. Este vorba despre Palcul de stejar rosu in suprafata de 2,2 ha. Rezervatia naturala constituita din “Palc de stejar de balta” in suprafata de 1,7 ha este pe teritoriul mun. Zalau si in consecinta trebuie sa apara in planul urbanistic general al resedintei de judet.

Comuna Hereclean nu are pana in prezent pe teritoriul ei obiective industriale sau agricole generatoare de factori poluanti sau zone periculoase. Unitatile existente au intocmit studii de specialitate si au parcurs etapele de conformare.

Aceasta situatie se doreste a fi pastrata si pe viitor de actuala conducere a comunei. Zonele nou cuprinse in intravilan sunt figurate aparte si urmeaza a fi studiate prin intermediul unor planuri urbanistice zonale care vor parcurge etapele de incadrare si pe linie de protectia mediului in functie de activitatea care se va desfasura pentru fiecare amplasament.

Reteaua principala de cai de comunicatie este constituita din drumuri nationale, drumuri comunale si judetene, completata cu drumuri de camp.

Asa cum s-a mai amintit starea unor drumuri judetene si comunale este rea, contribuind in mod negativ la viata economica si sociala a comunei.

In ceea ce priveste depozitarea deseurilor, colectarea lor se produce in mod controlat potrivit normelor de protectia mediului atat la societatile comerciale cit si la populatie. Rampele locale de depozitare a deseurilor au fost inchise iar transportul se face pentru o perioada la rampa de la Criseni.

2.11. Disfuncionalitati

Cadrul natural de care se bucura comuna ofera conditii deosebit de favorabile.

Trebuie subliniat insa faptul ca in cazul unor topiri masive de zapada sau de precipitatii abundente, in zona cursurilor de apa se pot produce deversari pe portiuni restranse si in cantitati reduse. Si in aceste conditii sunt necesare lucrari hidrotehnice de amenajare si de prevenire impotriva inundatiilor. In vederea maririi capacitatii de preluare a volumului de apa se recomanda executarea si a unor lucrari de decolmatare cu inlaturarea vegetatiei spontane.

In zonele deluroase, in portiunile cu inclinari mari, fenomenele de siroire sunt pe alocuri insotite de fenomene de eroziune.

Combaterea acestor fenomene se va realiza prin infiintarea de santuri de scurgere pentru preluarea torentilor de versant.

Serioase disfuncionalitati semnalam in cartierul de locuit de etnie rroma. Se impune rezervarea unor suprafete de teren pentru extinderea zonei de locuinte, solutionarea gravelor probleme tehnico - edilitare si de natura sanitara.

Masuri de protectie suplimentare necesita monumentele istorice prin instituirea zonelor de protectie aferente si punerea in valoare a acestora dupa efectuarea lucrarilor de specialitate care se impun .

Se recomanda intocmirea unor documentatii tehnice privind restaurarea si reconditionarea monumentelor si accesarea unor programe de finantare, și prin alte modalități decât prin intermediul Ministerului Culturii si Patrimoniului Național, potrivit legislatiei specifice.

Este necesara deasemenea intocmirea unor documentatii tehnice pentru rezolvarea lipsei sistemului centralizat de canalizare si epurare a apelor uzate a celor sase localitati.

O alta problema majora este cea aferenta cailor de transport care necesita serioase lucrari de reabilitare si modernizare cit si realizarea unor lucrari noi necesare pietonilor si biciclistilor.

Sintetizam pe localitati si pe domenii in tabelul de mai jos principalele disfuncionalitati si prioritatile generate de acestea.

Localitatea HERECLEAN

<i>Domenii</i>	<i>Disfuncionalitati</i>	<i>Prioritati</i>
<i>Circulatie</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Starea degradata a drumului comunal care asigura accesul in localitate-zona veche2. Strazi cu imbracaminte provizorie3. Strazi cu imbracaminte din piatra degradate4. Colmatarea santurilor stradale5. Lipsa trotuarelor6. Lipsa unor piste pentru biciclisti7. Neamenajarea unor intersectii	<ol style="list-style-type: none">1. Reabilitarea acestei cai rutiere2. Executarea de imbracaminti definitive3. Repararea portiunilor degradate4. Masuri pentru intretinerea santurilor5. Executarea trotuarelor6. Executarea de piste pentru biciclisti7. Modernizarea acestora
<i>Fond construit</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Lipsa de spatiu pentru functionarea primariei	<ol style="list-style-type: none">1. Proiectarea si realizarea unui sediu nou
<i>Spatii plantate, agrement, sport, turism</i>	<ol style="list-style-type: none">1. Lipsa infrastructura in turism	<ol style="list-style-type: none">1. Amenajarea unor pensiuni turistice si functiuni cu profil turistic

Probleme de mediu	1.Lipsa sistemelor centralizate pentru: - canalizare menajera si statie de epurare	1. Infiintarea sistemelor centralizate pt: - canalizare menajera si statie de epurare apa
Protejarea zonelor	1. Lipsa protectiei fata de traseul retelelor de utilitati 2. Zone cu pericol de inundatii pe valea Zalaului 3. Lipsa zonelor de protectie fata de siturile arheologice	1. Infiintare culoare de protectie 2. Realizarea lucrarilor hidrotehnice de protectie impotriva inundatiilor 3. Instituirea zonelor de protectie si punerea in valoare a acestora

Localitatea BADON

Domenii	Disfunctionalitati	Prioritati
Circulatie	1. Strazi cu imbracaminte provizorie 2. Strazi cu imbracaminte din piatra degradate 3. Colmatarea santurilor stradale 4. Lipsa trotuarelor 5. Intersectii nemodernizate	1. Executarea de imbracaminti definitive 2. Repararea portiunilor degradate 3. Masuri pentru intretinerea santurilor 4. Executarea trotuarelor 5. Modernizarea intersectiilor
Fond construit	1. Lipsa urmatoarelor dotari: punct sanitar	1. Construire si/sau amenajare in spatii existente
Spatii plantate, agrement, sport	1. Lipsa terenuri de sport modernizate 2. Lipsa unor parcuri amenajate	1. Modernizare terenuri de sport 2. Amenajarea unor parcuri
Probleme de mediu	1. Lipsa sistemelor centralizate pentru: - canalizare menajera si statie de epurare	1. Infiintarea sistemelor centralizate pt: - canalizare menajera si statie de epurare
Protejarea zonelor	1. Lipsa zonelor de protectie fata de culoarele tehnice si sanitare 2. Lipsa zonelor de protectie fata de siturile arheologice 3. Zone cu pericol de inundatii	1. Infiintarea zonelor de protectie tehnice si sanitare 2. Instituirea zonelor de protectie si punerea in valoare a acestora 3. Realizarea lucrarilor hidrotehnice de protectie

Localitatea BOCSITA

Domenii	Disfunctionalitati	Prioritati
Circulatie	1. Strazi cu imbracaminte provizorie 2. Strazi cu imbracaminte din piatra degradate 3. Colmatarea santurilor stradale 4. Lipsa trotuarelor 5. Intersectii nemodernizate	1. Executarea de imbracaminti definitive 2. Repararea portiunilor degradate 3. Masuri pentru intretinerea santurilor 4. Executarea trotuarelor 5. Modernizarea intersectiilor
Fond construit	1. Lipsa urmatoarelor dotari: punct sanitar 2. Starea degradata a unor dotari: caminul cultural, scoala si lipsa unui punct sanitar,etc	1. Construire si/sau amenajare in spatii existente 2. Reabilitarea caminului cultural si a scolii si amenajare punct sanitar
Spatii plantate, agrement, sport	1. Lipsa terenuri de sport modernizate 2. Lipsa unor parcuri amenajate	1. Modernizare terenuri de sport 2. Amenajarea unor parcuri
Probleme de mediu	1. Lipsa sistemelor centralizate pentru: - canalizare menajera si statie de epurare	1. Infiintarea sistemelor centralizate pt: - canalizare menajera si statie de epurare

Protejarea zonelor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lipsa zonelor de protecție fata de culoarele tehnice și sanitare 2. Zone cu pericol de inundații 3. Stare degradată a bisericii de lemn, monument istoric 4. Lipsa unei delimitări a zonei de protecție pentru biserica de lemn. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inițierea zonelor de protecție tehnice și sanitare 2. Realizarea lucrărilor hidrotehnice de protecție 3. Restaurare monument istoric prin atragere de fonduri 4. Delimitarea zonei de protecție pentru biserica de lemn.
---------------------------	--	--

Localitatea DIOSOD

Domenii	Disfuncționalități	Priorități
Circulație	<ol style="list-style-type: none"> 1. Străzi cu îmbracaminte provizorie 2. Străzi cu îmbracaminte din piatră degradate 3. Colmatarea santurilor stradale 4. Lipsa trotuarelor 5. Intersecții nemodernizate 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Executarea de îmbracaminti definitive 2. Repararea porțiunilor degradate 3. Măsuri pentru întreținerea santurilor 4. Executarea trotuarelor 5. Modernizarea intersecțiilor
Fond construit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lipsa următoarelor dotări: punct sanitar și farmacie 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Construire și/sau amenajare în spații existente
Spații plantate, agrement, sport	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lipsa terenuri de sport modernizate 2. Lipsa unor parcuri amenajate 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizare terenuri de sport 2. Amenajarea unor parcuri
Probleme de mediu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lipsa sistemelor centralizate pentru: - canalizare menajeră și stație de epurare 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inițierea sistemelor centralizate pt: - canalizare menajeră și stație de epurare
Protejarea zonelor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lipsa zonelor de protecție fata de culoarele tehnice și sanitare 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inițierea zonelor de protecție tehnice și sanitare

Localitatea GURUSLAU

Domenii	Disfuncționalități	Priorități
Circulație	<ol style="list-style-type: none"> 1. Străzi cu îmbracaminte provizorie 2. Străzi cu îmbracaminte din piatră degradate 3. Colmatarea santurilor stradale 4. Lipsa trotuarelor 5. Intersecții nemodernizate 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Executarea de îmbracaminti definitive 2. Repararea porțiunilor degradate 3. Măsuri pentru întreținerea santurilor 4. Executarea trotuarelor 5. Modernizarea intersecțiilor
Fond construit	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lipsa următoarelor dotări: punct sanitar și punct farmaceutic 2. Starea neadecvată a unor dotări: căminul cultural 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Construire și/sau amenajare în spații existente 2. Construirea căminului cultural nou
Spații plantate, agrement, sport	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lipsa terenuri de sport modernizate 2. Lipsa unor parcuri amenajate 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizare terenuri de sport 2. Amenajarea unor parcuri
Probleme de mediu	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lipsa sistemelor centralizate pentru: - canalizare menajeră și stație de epurare 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inițierea sistemelor centralizate pt: - canalizare menajeră și stație de epurare
Protejarea zonelor	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lipsa zonelor de protecție fata de culoarele tehnice și sanitare 2. Lipsa unei delimitări a zonei de protecție pentru monumentul comemorativ. 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Inițierea zonelor de protecție tehnice și sanitare 2. Delimitarea zonei de protecție pentru monumentul comemorativ.

Localitatea PANIC

<i>Domenii</i>	<i>Disfunctionalitati</i>	<i>Prioritati</i>
<i>Circulatie</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Strazi cu imbracaminte provizorie 2. Strazi cu imbracaminte din piatra degradate 3. Colmatarea santurilor stradale 4. Lipsa trotuarelor 5. Intersectii nemodernizate 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Executarea de imbracaminti definitive 2. Repararea portiunilor degradate 3. Masuri pentru intretinerea santurilor 4. Executarea trotuarelor 5. Modernizarea intersectiilor
<i>Fond construit</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lipsa urmatoarelor dotari: punct sanitar 2. Lipsa unor dotari: anexe scoala etc 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Construire si/sau amenajare in spatii existente 2. Construirea anexelor
<i>Spatii plantate, agrement, sport</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lipsa terenuri de sport modernizate 2. Lipsa unor parcuri amenajate 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Modernizare terenuri de sport 2. Amenajarea unor parcuri
<i>Probleme de mediu</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lipsa sistemelor centralizate pentru: - canalizare menajera si statie de epurare 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Infiintarea sistemelor centralizate pt: - canalizare menajera si statie de epurare
<i>Protejarea zonelor</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Lipsa zonelor de protectie fata de culoarele tehnice si sanitare 2. Lipsa delimitării zonei de protectie fata de monumentul istoric 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Infiintarea zonelor de protectie tehnice si sanitare 2. Delimitarea zonei de protectie,

2.12. Necesitati si optiuni ale populatiei

Dorintele populatiei si cele ale conducerii primariei sunt cele legate de dezvoltarea armonioasa a comunitatilor din cele sase sate in strinsa corelare cu normele de mediu si cerintele unui trai decent din toate punctele de vedere. Proiectantul este favorabil acestui demers in acest sens fiind formulate si propunerile din Planul Urbanistic General.

3. PROPUNERI DE DEZVOLTARE URBANISTICA

3.1. Studii de fundamentare

Asa cum s-a mai mentionat, studiile de fundamentare intocmite sunt Studiul topografic, intocmit pe baza ortofotoplanurilor - baza cartografica digitala a teritoriului comunei Hereclean pe baza careia au fost figurate obiectele noi aparute (cladiri, drumuri, proprietati, etc.), Studiul hidrologic si geotehnic al comunei si Studiul de fundamentare pentru definirea, instituirea si delimitarea zonelor protejate care cuprind patrimoniu istoric.

3.2. Evolutie posibila, prioritati

Evolutia viitoare a comunei Hereclean este strict legata de potentialul sau natural, economic si uman. La potentialul economic se adauga deosebitele resurse din domeniul

peisagistic si avantajele care decurg din specificul interrelationarilor localitatilor din jur. Directiile de dezvoltare formulate au tinut cont de prevederile formulate in Planul de Dezvoltare Judetean 2007-2013. Comuna apartine de Unitatea Teritoriala de Planificare Zona Meses alaturi de alte 12 comune si avind pol de influenta si de dezvoltare municipiul Zalau. Zona dispune de o multime de puncte tari si oportunitati legate de resurse naturale si antropice, forta de munca, traditii si mediu prielnic de afaceri in zona.

Comuna va dispune de fonduri substantiale pentru etapele urmatoare atat de la nivel extern cat si central si local prin grija autoritatilor locale si judetene.

3.3. Optimizarea relatiilor in teritoriu

Propunerile formulate urmeaza a contribui la optimizarea pozitiei comunei Hereclean in raport cu localitatile vecine.

Cele mai importante modificari vor apare ca urmare a crearii conditiilor in vederea dezvoltarii unitatilor economice existente si posibilitatea dezvoltarii altora noi. Se prevad o diversitate de obiective noi cu functiuni de productie si servicii. O alta problematica importanta este cea legata de figurarea unor unitati agro-economice si ferme pentru cresterea animalelor, atit existente cit si viitoare.

In consecinta unele suprafete din terenul extravilan vor capata statut intravilan prin functiunile majore amintite. La acestea se vor adauga suprafetele ce se introduc in intravilan in scopul crearii de utilitati tehnico edilitare si amplasarea utilajelor aferente

Dezvoltarea in teritoriu a comunei va contribui la dezvoltarea intregii zone si a judetului.

3.4. Dezvoltarea activitatilor

Dezvoltarea activitatilor de pe teritoriul comunei urmaresc alaturi de consolidarea si dezvoltarea domeniilor existente, crearea conditiilor pentru o dezvoltare durabila si sanatoasa si in sectoare economice noi.

Se remarca lipsa unor servicii suficiente si in special a celor axate pe problema turismului. Accentul se va pune si pe acest sector important.

Deocamdata in localitatile comunei nu exista oferte suficiente legate de agroturism. Acestea si incurajarea acestui gen de activitati s-ar putea plia intr-un mod fericit pe potentialul existent al comunei.

Frumusetea peisajului si conditiile speciale existente au condus la propuneri in acest domeniu in fiecare din localitatile componente.

3.5. Evolutia populatiei

Asa dupa cum s-a mai prezentat, numarului populatiei comunei a cunoscut o scadere intre cele 2 recensaminte ale populatiei de 181 locuitori in timp de zece ani.

Din pacate in ultimii ani populatia inregistreaza permanent valori descrescatoare care estimam ca vor continua inca o bucata de timp.

O data cu recesiunea si egalizarea valorilor retributiei fortei de munca, o buna parte a populatiei ocupata in strainatate a revenit. Asa dupa cum am amintit un fenomen demografic aparte cunoaste populatia de etnie rroma. Media de crestere a populatiei intre doua recensaminte de 41% in mediul rural nu se regaseste atit de pregnant la comuna

Hereclean, dar contribuie probabil la inregistrarea unor evolutii pozitive ale populatiei doar la loc. Panic unde aceasta comunitate, este prezenta in numar mai mare decit in alte localitati.

Mentionam deasemenea necesitatea accesarii unor programe de ocupare a fortei de munca pentru acest segment de populatie .

3.6. Organizarea circulatiei

Trama stradala existenta a fost propusa pentru modernizare prin lucrari de investitii si reparatii. Alaturi de aceste lucrari se impune executarea de trotuare, santuri si rigole in vederea evitarii neajunsurilor cauzate de lipsa acestora cat si modernizarea unor intersectii si statii de transport in comun.

Daca proiectele si lucrarile mai sus amintite vizeaza in linii mari traseele existente ale retelei rutiere existente, probleme aparte cunosc zonele propuse pentru extinderea intravilanului. Potrivit legislatiei in vigoare construirea in aceste sectoare se va putea face numai pe baza unor planuri urbanistice zonale care sa propuna si trasee de strazi noi in functie de situatia concreta de pe fiecare amplasament si proprietatile asupra terenurilor.

Teritoriul intravilan propus urmeaza sa cuprinda potrivit cerintelor de profil toate constructiile existente. In acest sens localitatea Panic se va intinde pina la limita cu mun. Zalau si respectiv cea cu satul Hereclean adica: Km 91+662 (91+842) si respectiv Km 93+661. Intravilanul propus al satului Hereclean continua de la limita cu satul Panic pina la limita constructiilor existente spre Badon, adica Km 94+580. Extinderea intravilanului satului Badon, spre com. Bocsa se produce pina la Km 96+790. Pe traseul DN1H intravilanul propus va respecta limita existenta pentru abatorul de ovine a Km 68+188. Mentionam ca pe traseul DN 1F de-a lungul satului Panic, fiind o zona mai aglomerata, pe ambele parti au fost propuse drumuri colectoare. Accesul la aceste drumuri colectoare se va realiza prin intermediul unor intersectii giratorii care se vor pozitiona cite unul in fiecare localitate dupa cum urmeaza: satul Panic - Km 92+314 m, satul Hereclean – Km 93+774 m, satul Badon – Km 95+752 m. Accesele auto existente care s-au pastrat in relatie directa cu drumul national sunt cele care se incadreaza in prevederile Normativului C 173/1986. Mentionam ca pentru realizarea lucrarilor va fi necesara intocmirea unor documentatii tehnice de profil care vor respecta toate etapele de avizare si aprobare potrivit legii (in principal fiind necesara si avizarea din partea Companiei Nationale de Autostrazi si Drumuri Nationale din Romania S.A.)

Toate constructiile din zona drumurilor vor respecta normele tehnice de proiectare avind grija la pastrarea zonelor de protectie a drumurilor conform Ordonantei de Guvern nr. 43/1997. Limita imprejmuirilor si a constructiilor va pastra distantele de min. 26 m pt. drumuri nationale, 24 m pt. cele judetene si respectiv 20 m pt. drumurile comunale. Aceste distante sunt necesare pentru amplasarea tuturor lucrarilor edilitare specifice mediului urban. Se va rezolva cu atentie circulatia pietonala prin prevederea de trotuare si acolo un de este posibil se vor prevedea si piste pt. biciclisti. Se vor respecta deasemenea distantele minime prevazute in profilele transversale figurate pe plansele de reglementari urbanistice ale localitatilor pentru fiecare categorie de drumuri.

O atentie deosebita se va acorda realizarii unor rigole pluviale pereate si santuri de protectie in vederea tratarii problemei scurgerii apelor pluviale pentru toate caile rutiere.

Se vor respecta deasemenea distantele minime prevazute in profilele transversale figurate pe plansele de reglementari urbanistice ale localitatilor pentru fiecare categorie

de drumuri. Atragem atentia asupra obligativitatii respectarii zonelor de siguranta figurate cu nuante mai inchise in profilele de strada prezente pe fiecare plansa de reglementari urbanistice (cite 13, 12, respectiv 10 metri din ax pentru DN, DJ, respectiv DC). Mentionam ca zonele de protectie pentru drumurile nationale, judetene si respectiv comunale sunt figurate cu nuante mai deschise in aceleasi profile si fata de axul drumului au valorile de 22, 20 si respectiv 18 metri. Reamintim deasemenea ca pe tot traseul acestor zone de siguranta si de protectie hasurate cu linii paralele pe plansele de reglementari urbanistice este obligatorie obtinerea avizelor din partea directiilor de specialitate anterior oricarei interventii si/sau autorizari de construire. Mentionam ca pentru comuna Hereclean nu exista probleme deosebite la nivelul fondului construit existent in ceea ce priveste pastrarea zonelor de siguranta si de protectie la nivelul drumurilor de pe teritoriul acesteia.

In localitatea Hereclean, pe DN 1H limita perimetrului constructibil propus nu depaseste limita constructiilor abatorului existent iar vis-a-vis, intre parcajul apartinand unei investitii a ministerului transporturilor si valea Recii este propus un spatiu verde.

Alaturi de intersectiile de tip giratoriu propuse in plansele de reglementari este necesara reabilitarea si modernizarea tuturor intersectiilor existente care se pastreaza si pentru fiecare caz in parte se vor intocmi documentatii adecvate care se vor aviza si autoriza potrivit actelor normative in vigoare.

3.7. Intravilan propus. Zonificare functionala. Bilant teritorial

Ca urmare celor prezentate anterior, extinderile propuse in cadrul noului Plan Urbanistic General vizeaza urmatoarele domenii:

- locuire si functiuni complementare - extinderea zonelor existente de locuire prin cuprinderea integrala a parcelelor existente si cuprinderea unor suprafete noi pentru care s-au formulat cereri;
- spatii pentru dezvoltarea firmelor existente si aparitia unor firme noi cu profil nepoluant, din sectorul de productie economica, din turism, agroturism- servicii de agrement, cazare, alimentatie publica, sport, etc.- cuprinderea suprafetelor de teren aferente in intravilan
- dezvoltarea activitatilor agricole in sere si solarii, pentru cresterea animalelor si ferme de productie; cuprinderea celor existente, dezvoltarea acestora si prevederea unor obiective noi.
- rezolvarea tuturor utilitatilor tehnico-edilitare potrivit normelor europene si cuprinderea in intravilan a suprafetelor de teren necesare amplasarii utilajelor aferente.
- efectuarea unor corecturi care sa tina cont de conturul teritoriilor administrative furnizat de Oficiul Judetean de Cadastru si Publicitate Imobiliara cat si de contururile de proprietate delimitate potrivit ortofotoplanurilor efectuate in ultimii ani.

Prezentam in continuare tabelele cu bilanturile teritoriale propuse pentru cele 6 sate si bilantul cu teritoriul intravilan propus pe trupuri.

Bilant teritorial pe categorii de folosinta pentru terenurile din intravilan

LOCALITATEA HERECLEAN

ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT		PROPUS	
	Suprafata (ha)	Procent % din total intravilan	Suprafata (ha)	Procent % din total intravilan
LOCUINTE SI FUNCTIUNI COMPLEMENTARE	89.52	75.58	193.43	74.50
UNITATI INDUSTRIALE SI DEPOZITE	2.35	1.98	5.61	2.16
UNITATI AGRO-ZOOTEHNICE	5.25	4.43	17.07	6.57
INSTITUTII SI SERVICII DE INTERES PUBLIC	3.40	2.87	3.38	1.30
CAI DE COMUNICATIE SI TRANSPORT din care:				
RUTIER	11.80	9.96	16.48	6.35
FEROVIAR	0.65	0.55	2.70	1.04
SPATII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECTIE	1.20	1.01	13.12	5.06
CONSTRUCTII TEHNICO-EDILITARE	-	-	-	-
GOSPODARIE COMUNALA, CIMITIRE	3.45	2.92	3.88	1.49
DESTINATIE SPECIALA	-	-	-	-
TERENURI LIBERE	-	-	-	-
APE	0.83	0.70	3.97	1.53
PADURI	-	-	-	-
TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-	-	-
TOTAL INTRAVILAN	118.45	100,00	259,64	100,00

Extindere intravilan localitatea Hereclean = 141,19

LOCALITATEA BADON

ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT		PROPUS	
	Suprafata (ha)	Procent % din total intravilan	Suprafata (ha)	Procent % din total intravilan
LOCUINTE SI FUNCTIUNI COMPLEMENTARE	118.97	89.44	176.97	81.50
UNITATI INDUSTRIALE SI DEPOZITE	0.10	0.07	7.08	3.26
UNITATI AGRO-ZOOTEHNICE	5.68	4.08	2.16	0.99
INSTITUTII SI SERVICII DE INTERES PUBLIC	0.75	0.54	2.97	1.37
CAI DE COMUNICATIE SI TRANSPORT din care:				
RUTIER	9.80	7.04	11.85	5.46
FEROVIAR	-	-	-	-
SPATII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTEC.	-	-	11.95	5.51
CONSTRUCTII TEHNICO-EDILITARE	-	-	0.07	0.03
GOSPODARIE COMUNALA, CIMITIRE	3.25	2.33	2.57	1.18

DESTINATIE SPECIALA	-	-	-	-
TERENURI LIBERE	-	-	-	-
APE	0.70	0.50	1.51	0.70
PADURI	-	-	-	-
TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-	-	-
TOTAL INTRAVILAN	139.25	100,00	217,13	100,00

Extindere intravilan localitatea Badon = 77,88 ha

LOCALITATEA BOCSITA

ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT		PROPUS	
	Suprafata (ha)	Procent % din total intravilan	Suprafata (ha)	Procent % din total intravilan
LOCUINTE SI FUNCTIUNI COMPLEMENTARE	28.55	72.93	50,06	83.93
UNITATI INDUSTRIALE SI DEPOZITE	0.06	0.15	0.25	0,42
UNITATI AGRO-ZOOTEHNICE	0.85	2.17	0.83	1.39
INSTITUTII SI SERVICII DE INTERES PUBLIC	0.42	1.07	0.83	1.39
CAI DE COMUNICATIE SI TRANSPORT din care:				
RUTIER	3.22	8.23	3.22	5.40
FEROVIAR	-	-	-	-
SPATII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECTIE	4.85	12.38	3.11	5.22
CONSTRUCTII TEHNICO-EDILITARE	-	-	-	-
GOSPODARIE COMUNALA, CIMITIRE	0.85	2.17	0.82	1.37
DESTINATIE SPECIALA	-	-	-	-
TERENURI LIBERE	-	-	-	-
APE	0.35	0.90	0.52	0.88
PADURI	-	-	-	-
TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-	-	-
TOTAL INTRAVILAN	39.15	100.00	59,64	100.00

Extindere intravilan localitatea Bocsita = 20,49 ha

LOCALITATEA DIOSOD

ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT		PROPUS	
	Suprafata (ha)	Procent % din total intravilan	Suprafata (ha)	Procent % din total intravilan
LOCUINTE SI FUNCTIUNI COMPLEMENTARE	102.85	76.90	158.23	85.36
UNITATI INDUSTRIALE SI DEPOZITE	1.10	0.82	0.67	0.36
UNITATI AGRO-ZOOTEHNICE	1.70	3.55	5.42	2.92
INSTITUTII SI SERVICII DE INTERES PUBLIC	2.25	1.68	1.90	1.02
CAI DE COMUNICATIE SI TRANSPORT din care:				
RUTIER	18.90	14.43	12.14	6.55
FEROVIAR	-	-	-	-
SPATII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECTIE	0.80	0.60	2.24	1.22
CONSTRUCTII TEHNICO-EDILITARE	-	-	0.45	0.24

GOSPODARIE COMUNALA, CIMITIRE	2.95	2.21	3.94	2.13
DESTINATIE SPECIALA	-	-	-	-
TERENURI LIBERE	-	-	-	-
APE	0.15	0.11	0.38	0.20
PADURI	-	-	-	-
TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-	-	-
TOTAL INTRAVILAN	133.75	100,00	185,37	100,00

Extindere intravilan localitatea Diosod = 51,62 ha

LOCALITATEA GURUSLAU

ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT		PROPUS	
	Suprafata (ha)	Procent % din total intravilan	Suprafata (ha)	Procent % din total intravilan
LOCUINTE SI FUNCTIUNI COMPLEMENTARE	58.95	74.64	112.44	77.26
UNITATI INDUSTRIALE SI DEPOZITE	0.10	0.13	7.56	5.19
UNITATI AGRO-ZOOTEHNICE	2.55	3.23	4.50	3.09
INSTITUTII SI SERVICII DE INTERES PUBLIC	1.85	2.34	2.67	1.83
CAI DE COMUNICATIE SI TRANSPORT din care:				
RUTIER	6.90	8.73	7.04	4.83
FEROVIAR	0.10	0.13	0.80	0.55
SPATII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECTIE	3.45	4.37	3.47	2.38
CONSTRUCTII TEHNICO-EDILITARE	-	-	0.54	0.37
GOSPODARIE COMUNALA, CIMITIRE	3.23	4.09	4.54	3.12
DESTINATIE SPECIALA	-	-	-	-
TERENURI LIBERE	-	-	-	-
APE	1.85	2.34	2.02	1.38
PADURI	-	-	-	-
TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-	-	-
TOTAL INTRAVILAN	78.98	100,00	145,58	100,00

Extindere intravilan localitatea Guruslau = 66,60 ha

LOCALITATEA PANIC

ZONE FUNCTIONALE	EXISTENT		PROPUS	
	Suprafata (ha)	Procent % din total intravilan	Suprafata (ha)	Procent % din total intravilan
LOCUINTE SI FUNCTIUNI COMPLEMENTARE	74.20	30.96	160.59	40.79
UNITATI INDUSTRIALE SI DEPOZITE	98.05	40.91	141.28	35.88
UNITATI AGRO-ZOOTEHNICE	49.70	20.74	22.69	5.76
INSTITUTII SI SERVICII DE INTERES PUBLIC	1.85	0.77	3.67	0.93
CAI DE COMUNICATIE SI TRANSPORT din care:				
RUTIER	8.65	3.61	17.33	4.40
FEROVIAR	-	-	-	-
SPATII VERZI, SPORT, AGREMENT, PROTECTIE	1.50	0.63	38.98	9.91
CONSTRUCTII TEHNICO-EDILITARE	-	-	-	-

GOSPODARIE COMUNALA, CIMITIRE	4.83	2.01	7.80	1.98
DESTINATIE SPECIALA	-	-	-	-
TERENURI LIBERE	-	-	-	-
APE	0.90	0.37	1.38	0.35
PADURI	-	-	-	-
TERENURI NEPRODUCTIVE	-	-	-	-
TOTAL INTRAVILAN	239.68	100,00	393,72	100,00

Extindere intravilan localitatea Panic = 154,04 ha

Total extindere intravilan comuna Hereclean = 511,82 ha

Bilant al teritoriului intravilan propus pe trupuri

LOCALITATEA HERECLEAN

SIMBOL TRUP	DENUMIRE TRUP	SUPRAFATA (ha)
A1	Localitatea propriu-zisa	259.64
	TOTAL	259,64

LOCALITATEA BADON

SIMBOL TRUP	DENUMIRE TRUP	SUPRAFATA (ha)
B1	Localitatea propriu-zisa	217.13
	TOTAL	217,13

LOCALITATEA BOCSITA

SIMBOL TRUP	DENUMIRE TRUP	SUPRAFATA (ha)
C1	Localitatea propriu-zisa	59.64
	TOTAL	59,64

LOCALITATEA DIOSOD

SIMBOL TRUP	DENUMIRE TRUP	SUPRAFATA (ha)
D1	Localitatea propriu-zisa	184.96
D2	Statia de epurare	0,41
	TOTAL	185,37

LOCALITATEA GURUSLAU

SIMBOL TRUP	DENUMIRE TRUP	SUPRAFATA (ha)
E1	Localitatea propriu-zisa	120.57
E2	Cimitir	0.31
E3	Rezervor de apa	0,11
E4	Cimitir	1,41
E5	Zona halta CFR	17.60

E6	Ferma de animale	3,08
E7	Statie de epurare	0,42
E8	Zona de agrement	1,03
E9	Monumentul lui Mihai Viteazul	1,05
	TOTAL	145,58

LOCALITATEA PANIC

SIMBOL TRUP	DENUMIRE TRUP	SUPRAFATA (ha)
F1	Localitatea propriu-zisa	393.00
F2	Cimitir	0,72
	TOTAL	393,72

Total teritoriu intravilan=1261,08 ha

3.8. Masuri in zonele cu riscuri naturale

Pentru zonele cu riscuri naturale inventariate si delimitate pe planuri se impun urmatoarele masuri:

- interdictie de construire atat in zonele afectate de inundatii periodice cat si in cele cu alunecari active de teren pana la eliminarea producerii lor;
- promovarea unor lucrari de investitie pentru eliminarea cauzelor (amenajari hidrotehnice si diguri de aparare, amenajari, plantatii de fixare si consolidari de versanti in cazul alunecarilor de teren;

3.9. Dezvoltarea echiparii edilitare

Alimentarea cu apă

Toate localitatile comunei dispun de retea centralizata de alimentare cu apa. Zonele cuprinse suplimentar in intravilan vor dispune de documentatii de specialitate pentru extinderea retelelor existente conform propunerilor figurate pe plansele de specialitate

Situatia estimativa a retelelor de alimentare cu apa in comuna Hereclean va fi urmatoarea :

Localitate	Retea apa existenta [m]	Retea apa propusa [m]	Rezervor de inmagazinare [buc]	Statii de pompare [buc]
Hereclean	8680	-	-	1
Badon	4400	720	-	2
Panic	5300	5100	1	-
Guruslau	6300	1100	1	1
Diosod	8000	2000	1	1
Bocsita	2750	-	-	-

Soluții privind instalațiile cu hidranți de incendiu exteriori

Echipare tehnică

Pentru asigurarea cantităților de apă necesară combaterii incendiilor, se propune realizarea instalațiilor cu hidranți de incendiu exteriori (potrivit prevederilor Normativului NP 086 - 2005), adică rețeaua de distribuție a apei potabile va fi echipată cu hidranți exteriori, care trebuie să asigure condițiile de debit și presiune necesare stingerii incendiilor după caz.

Destinația zonei conform P.U.G., este pentru locuințe individuale și colective mici, deci soluția propusă satisface cerința de apă pentru combaterea incendiilor. Pentru alte funcțiuni se vor prevedea condiții suplimentare pe baza unor Planuri urbanistice zonale și de detalii.

Soluții tehnice de realizare

Hidranții de incendiu exteriori vor fi hidranți supraterani, amplasați pe conducte cu diametre de 100 mm.

Hidranții se dotează cu accesorii, în funcție de scenariile de siguranță la incendiu, întocmite pentru situațiile cele mai nefavorabile, în conformitate cu normele de dotare.

Jeturile de apă realizate cu ajutorul hidranților exteriori, trebuie să atingă toate punctele combustibile ale clădirilor protejate, considerând raza de acțiune a hidranților în funcție cu lungimea furtunului. Distanța între hidranții de incendiu exteriori va fi de maxim 120 m, la rețelele la care presiunea apei asigură lucru direct de la hidranți.

Hidranții, se amplasează la distanță de minim 5 m de zidul clădirilor pe care le protejează și la 15 m de obiectivele care radiază intens căldură în caz de incendiu.

Poziția hidranților de incendiu exteriori și a căminelor de vane pentru instalații de incendiu se marchează prin indicatoare. Standardul de referință este STAS 1478 - 1990.

Numărul hidranților exteriori se determină astfel încât fiecare punct al clădirilor să fie atins de numărul de jeturi în funcțiune simultană, debitul însumat să asigure debitul de apă de incendiu prescris pentru fiecare tip de clădire.

Hidranții exteriori de incendiu se vor amplasa la 2 m distanță de bordura părții carosabile a drumului. Debitul specific al hidranților de incendiu exteriori s-a considerat de 5 l/s.

Pentru asigurarea condițiilor necesare privind executarea instalațiilor de stingere a incendiilor, conform indicativ NP 086 - 05, s-au prevăzut să se monteze 23 bucăți hidranți supraterani, (3 buc. pentru satul Hereclean, 2 pt. Badon, 1 la Bocsita, 2 pt. Diosod, 2 la Guruslau și 13 pentru satul Panic), dotați cu toate accesoriile pentru situațiile cele mai nefavorabile în situații de incendiu. Amplasarea lor se va face conform planurilor anexate, cu respectarea condițiilor tehnice de montare a acestora.

Canalizarea menajeră și pluvială

Comuna Hereclean a depus spre finanțare un studiu de fezabilitate întocmit de către SC ELMEX-IMP SRL în anul 2008, pentru estimarea costurilor și posibilităților de realizare a sistemului de canalizare menajeră. Varianta propusă în acest studiu presupune realizarea unei stații de epurare în localitatea Diosod în zona paraului Diosodului, care va deservi și localitatea Bocsita. Apele uzate din localitatea Bocsita vor fi evacuate spre

statia de epurare prin intermediul unei statii de pompare a apelor uzate menajere.

Pentru epurarea apelor uzate din localitatile Hereclean, Panic, Badon si Guruslau s-a propus realizarea unei singure statii, in zona Vaii Zalaului la intrarea in localitatea Guruslau.

Sistemul de evacuare si epurare al apelor uzate menajere propus este constituit dintr-un ansamblu de conducte colectoare realizate din material plastic (PVC), camine de vizitare, de racord, statii de pompare ape uzate și stații de epurare compacte.

Calitatea apei deversate catre emisare va respecta prevederile din NTPA 001/02.

Pentru statiile de pompare ale apelor uzate menajere se vor utiliza pompe submersibile cu tocător, amplasate in camine vizitabile, comandate prin intermediul unor traductoare de nivel. Conductele de refulare ale pompelor vor fi din polietilenă cu dn 63 mm

Panta de montaj a conductelor va urmări panta terenului și va asigura transportul apei uzate la o viteză minimă de autocurățire de 0,7 m/s pentru un grad de umplere de maxim 85%. In cazul in care, datorită pantei prea mari de montaj a conductei, se depășește viteza maximă admisă de 4 m/s se vor prevedea cămine de rupere de pantă. Diametrul conductelor din rețeaua de canalizare va fi de minim 250 mm. Curgerea apelor uzate menajere se realizeaza gravitational spre statiile de epurare, amplasate la o distanta de 300 m fata de intravilanul localitatilor. In zonele in care nu se poate asigura curgerea gravitationala a apei uzate se propune utilizarea statiilor de pompare.

Sistemele de evacuare a apelor uzate menajere propuse sunt date de urmatorul tabel:

Localitatea	Lungime retea [m]	Camine de canalizare [buc]	Statii de epurare [buc]
Hereclean	9200		1
Badon	5200	110	
Panic	9900	170	
Guruslau	5800	120	
Diosod	10800	200	1
Bocsita	2900	60	

Dintre posibilitatile de realizare a sistemului de evacuare a apelor uzate menajere din comuna Hereclean, se afla in discutie si posibilitatea dirijarii apelor uzate spre statia de epurare a localitatii Zalau, prin intermediul mai multor statii de pompare.

Alimentarea cu gaz metan

Localitatile comunei Hereclean nu sunt prevazute cu sisteme de distributie a gazelor naturale combustibile. In cadrul unui studiu de fezabilitate intocmit de catre SC WYA PROJECT SRL in anul 2008, s-au evaluat posibilitatile de alimentare cu gaze naturale a comunei prin infiintarea unei statii de reglare masurare amplasata in vecinatatea magistralei de transport existenta in localitatea Panic, in zona de traversare a drumului DN 1F. Pana in prezent nu s-a oferit nici o societate agrementata in domeniul gazelor naturale dispusa sa realizeze si sa exploateze sistemul de distributie din comuna.

Magistrala de distributie a gazelor naturale care strabate teritoriul comunei intre localitatile Panic si Hereclean este realizata din conducte de otel cu diametrul de 350 mm, presiune inalta.

Sistemul de distributie a gazelor naturale combustibile propus, va fi realizat din conducte de polietilena cu montaj ingropat, dupa cum urmeaza:

Localitatea	Lungime retea [m]	Camine de vane [buc]
Hereclean	9100	12
Badon	5200	8
Panic	8400	11
Guruslau	5500	8
Diosod	11000	20
Bocsita	2800	5

Rețele de telefonie și cablu TV

Deocamdata nu se impune extinderea rețelei de telefonie fixa.

Pe străzile nou create prin Planul Urbanistic General sunt prevăzute rețele de telefonie și TV cablu prin extinderi din rețelele existente.

Acestea se vor realiza pe baza unor documentații tehnice întocmite și avizate de organele abilitate în acest scop, realizând traseele prezentate în acest proiect.

Pe străzile nou create și pentru cele existente unde nu sunt rețele de telefonie, se propune realizarea acestora ca rețele aeriene pe stalpi.

O alta variantă pentru realizarea rețelelor de telefonie ar fi realizarea acestora în variantă subterană în canale de beton prefabricate, în condiții de coexistență cu rețelele electrice de joasă tensiune, sau montarea în subteran a rețelelor în țevă de protecție. La aceste variante sunt necesare montarea cutiilor de distribuție în vederea racordării abonaților la rețea.

Dimensionarea și executarea rețelelor de telefonie noi propuse se vor face, prin proiecte tehnice, întocmite și avizate de organele abilitate în acest scop.

Ca urmare solicitărilor cetățenilor se propune extinderea rețelei de telefonie mobilă în zona Diosod, Bocsita.

Alimentarea cu energie electrică

Capacitatea de transport și starea rețelelor de 20 kv existente sunt corespunzătoare și satisfac necesitățile de energie ale populației.

Pentru alimentarea stației de epurare pentru Hereclean, prevăzută a fi amplasată lângă drumul spre Guruslau, se propune montarea unui PTA racordat la semiaxa LEA 20 KV Guruslau- Bocsita, ce trece în apropiere.

Puterea PTA-lui va fi în funcție de necesarul de putere al consumatorilor stației.

Rețelele de distribuție de joasă tensiune existente în intravilanul localităților sunt corespunzătoare, extinderea lor făcându-se în funcție de solicitările de putere pentru locuințele nou construite.

3.10. Protecția mediului

Ca urmare la Studiul de fundamentare pentru definirea, instituirea și delimitarea zonelor protejate care cuprind patrimoniu istoric , (anexat prezentului memoriu general), prin grija specialistilor de la Muzeul Județean de Istorie și Artă Salaj - Zalău a fost identificată prin cercetările de teren sau sistematice și adusă în prim plan o zonă deosebit de bogată din punct de vedere arheologic și istoric. Au fost identificate numeroase puncte cu descoperiri începând cu perioada neolitică până în evul mediu, notate pe planșele de REGLEMENTARI –și figurate cu aria lor de protecție. Acestea, funcție de teritoriul fiecărei localități sunt următoarele:

La **Panic**, pe teritoriul localității este pomenită o descoperire întâmplătoare, un topor din piatră descoperit în condiții necunoscute, cândva în secolul XIX (Lako 1981, p. 61). Tot din literatura veche este cunoscută o descoperire în condiții necunoscute a unui topor de bronz, care a fost donat MNM din Budapesta (Lako 1983, p. 83).

Pentru perioada epocii bronzului și perioada epocii fierului, avem pomenite în literatura mai veche, o sabie de bronz descoperită în condiții necunoscute la **Guruslău**, care la un moment dat se află în colecția Szikszai din Zalău, dar care, la preluarea colecției de MJIA Zalău nu mai există. O altă descoperire importantă provine tot de la **Guruslău**, din hotarul satului spre gara CFR. În anul 1939 în această zonă a fost descoperit un depozit de bronzuri format din pandantive, celturi, brățări și falere. Depozitul se află în colecția MJIA Zalău (Lako 1983, p. 77).

Panic „La marginea satului”. În acest punct este pomenită o altă așezare neolitică, sit aflat în Lista Monumentelor cu codul SJ-I-s-B-04930. Este posibil ca acest sit să fie situl identificat pe teritoriul orașului Zalău punctul Urojkert, iar o mică parte din sit să se întindă și pe teritoriul localității Panic. Așezarea de la Urojkert este amplasată pe un bot de deal și pe coasta dinspre valea Panicului aflată la sud-vest, la N situl începe la 150 m de DN1F. Panta dinspre valea Panicului a fost integral distrusă în urma exploatării pietrei necesare terasamentului de cale ferată (Stanciu, Matei 2000, p. 70).

Panic- „ISCIP”- Situl binecunoscut în literatura de specialitate a beneficiat de cercetări sistematice realizate în anii 1984/1985, 1987, cercetări realizate de Al. V. Matei, fiind identificate urme de locuire din epoca bronzului, Latene, epoca romană și evul mediu timpuriu (Matei, Stanciu, 2000, p. 103-104). Situl este amplasat pe terasa înaltă din partea stângă a văii Zalăului, zona cu descoperiri începe la E la aproximativ 100 m de șoseaua Zalău-Satu Mare, la N este mărginită de un pârâu cu debit variabil, la S clădirile Fermei Avicola, iar la V merge până la aproximativ 50 m de liziera pădurii. Zona de protecție include teritoriul cuprins între șosea la E, pârâu la N, liziera pădurii la V, clădirile fermei la S.

Hereclean- „ Dâmbul IAZ-ului” Situl de la Dâmbul IAZ-ului a fost identificat cu ani în urmă, în acest punct efectuându-se cercetări preventive cu ocazia reabilitării DN1F, în anul 1998 și anul 1999 iar mai apoi în anul 2004 cu ocazia magistralei de gaz care a stăbătut situl. Cu această ocazie s-a constatat că zona cu descoperiri se întinde de o parte și de alta a DN1F, fiind tăiat de acesta. Situl este amplasat pe un promontoriu pe partea stângă a văii Zalăului, la N începe la 50 m de la un pârâu cu debit variabil, la S zona mlăștinoasă a văii Zalăului, la E 50 m de calea ferată, la V merge aproximativ 50 m de la DN1 F. Zona de protecție cuprinde terenul aflat între calea ferată la E, zona mlăștinoasă a văii Zalăului la S, la N limita de proprietate care merge perpendicular pe DN1F și limita de proprietate a fermelor avicole spre V și SV.

Cercetările preventive efectuate s-au soldat cu descoperiri aparținând culturii Coțofeni (morminte de incinerare), epoca romană și ev mediu timpuriu (Matei, Stanciu, 2000, p. 48-51, Matei, Băcueț, Cârstea, 2005, p. 174-175).

Hereclean „La Toduț”. Situl de la Toduț a fost cercetat în anul 2004 cu ocazia implementării magistralei de gaz. Au fost identificate materiale și complexe care datează situl în epoca bronzului și epoca romană. Cea mai importantă descoperire se referă la identificarea unui sistem de fortificare-șanț din epoca romană, datat cu o monedă de la Hadrian (Matei, Băcueț, Cârstea, 2005 A, p. 176-177). Situl este amplasat pe partea dreaptă a văii Zalăului, la 150m V de vale, la E este mărginit de un drum de țară care trece pe la baza terasei înalte a văii Zalăului, la S este mărginit de un canal de drenaj iar la N limita este la 90 m de rampa de gunoi. Zona de protecție include aria cuprinsă între Valea Zalăului la V, baza terasei înalte la E, canalul de dren la S, iar la N rampa de gunoi.

Hereclean- „partea stângă a drumului care urcă spre sat” se situează în mare parte în spatele primelor case; este o așezare preistorică și de epocă romană identificată în anul 1999 cu ocazia unor cercetări de teren. Pe baza răspândirii materialului la suprafață, situl este amplasat pe terasa din partea dreaptă a văii Zalăului la aproximativ 200-250 m de această. Marginea de SE începe la cca 100 m de drumul care urcă spre sat, la N -NV atinge baza terasei înalte a văii Zalăului, la E o limita de proprietate, la V drum de țară paralel cu valea Zalăului. Zona de protecție cuprinde și casele cu numerele 31/A și 33 situate în dreapta drumului, la N- NV baza terasei înalte pe limita de proprietate, la V drumul de țară.

Hereclean- „fostele grajduri CAP și sediul CAP”. Situl a fost identificat în urma cercetărilor de teren efectuate în anul 1993 de H Pop și Al. V. Matei. Au fost recoltate fragmente ceramice care datează situl în epoca romană (Pop. 1997, p. 461, Matei Stanciu 2000, p. 51). Situl este amplasat pe un bot de deal care coboară spre DN81/DN1F, la N este mărginit de limita de proprietate a firmei Leasing Rom, la S panta botului de deal, la E buza terasei înalte iar la V limita este marcată de actualele grajduri ale firmei Leasing Rom. Zona de protecție cuprinde spațiul aflat între limitele: la S și SE marginea grădinilor caselor aflate de-a lungul DN1H, la E și NE limita grădinilor caselor aflate de-a lungul DN1F, la N limita de proprietate a Fermei, iar la V limita de proprietate a fostei ferme CAP.

Badon- „Nove/Pietriș” În LMI în această zonă apare un sit cu nr. SJ-I-s-B-04849, sit de epoca bronzului „în partea de est a intravilanului la nr 57”, descoperit în momentul săpării fundației la casa lui Săbăduș Ioan în anul 1971 (de fapt numărul de casă a fost 157 nu 57) număr actual 112 și 112a, sit cercetat de Al. V. Matei în anii 1975-1976. Cu această ocazie au fost identificate complexe și materiale arheologice aparținând epocii bronzului, epocii romane și evului mediu timpuriu (Matei, Stanciu 2000, p. 28). Situl este amplasat pe o terasă din partea sud-vestică a văii Zalăului, începe pe partea stângă a drumului care urcă în sat la 30 m S de acesta, la E începe la 70 m de DN1F, la N se întinde pe platoul terasei până la solarii iar la V până la casele din sat. Zona de protecție este cuprinsă între DN1F la E, la S valea Badonului, la V strada paralelă cu DN1F aflată la 275m de șosea, la N zona de protecția atinge zona de protecție a sitului de la Doaște.

Badon „La Doaște” cod LMI- Sj-I-s-B-04847. Pe baza cercetărilor arheologice întreprinse aici între anii 1987-1989, se poate afirma că această zonă a fost locuită în epoca bronzului, epoca romană, sec. V-VII, evul mediu timpuriu sec. VIII, și sec. XI-XII, fiind

cercetată și o necropolă de incinerare de epoca romană. Situl este amplasat în spatele Haltei CFR, la capătul terasei (în zona cea mai înaltă a acesteia) aflată în partea nord-estică a satului Badon. Este mărginit la N de buza terasei, la E începe la 85m de DN1F, la S o șanțuire care desparte partea înaltă a terasei de zona mai joasă, la V strada de case paralelă cu DN1F. Zona de protecție începe la N cu strada de case care urcă din DN1F, la E - DN1F iar la V strada paralelă cu DN1F. Întreaga suprafață cuprinsă între latura S a sitului de la Doaște și N a sitului de la Nove se instituie ca zonă de protecție comună.

Badon „La răstignire”-identificat în anul 1999 cu ocazia cercetărilor preventive efectuate pentru reabilitarea DN1F (D.Băcucț Crișan 2007, p. 41-42). Cu acest prilej au fost cercetate complexe arheologice, locuințe, databile în sec. VIII-IX. Situl este amplasat pe terasa din partea stângă a văii Zalăului, fiind tăiat de DN1F, latura de N începe la 50 m de pâraul Badonului, la S limita de proprietate, la E marginea terasei aflată la 80 m de calea ferată. Zona de protecție este cuprinsă în pâraul Badonului la N, calea ferată la E și NE, la S limita de proprietate, la V limita de proprietate paralelă cu DN1F.

Guruslău- „Ter” situl a fost identificat în urma cercetărilor de teren efectuate în anul 1999 de către S și D Băcucț, H. Pop fiind cunoscut în literatura de specialitate ca situl medieval dintre Pustă și Ter. Cu această ocazie a fost recoltat numeros material ceramic, inclusiv fragmente dintr-o sobă de cahle databile în sec. XVI-XVII dar și materiale mai timpurii databile în sec. X-XI. Din literatura de specialitate se cunoaște existența în acest perimetru a unui sat care a fost distrus în timpul bătăliei de la Guruslău.

Situl de mari dimensiuni se întinde pe terasa înaltă din partea dreaptă a văii Zalăului, la S începe la aproximativ 50 m de un drum de țară prin care se face accesul la terenurile din zonă, urcă spre N pe terasa înaltă, la V marginea este marcată de buza terasei de unde continuă spre E încă aproximativ 370 m. Limita de protecție începe astfel de la drumul de țară aflat la S, la N este mărginită de un alt drum de țară, la V limita de proprietate (buza terasei), la E limita de proprietate (aflata la 450 m de limita vestică).

Guruslău „ Ter 1” (cunoscut în literatura arheologică sub denumirea de Pusta, localizat greșit în acest punct). Situl a fost identificat în cadrul aceleași cercetări efectuate în anul 1999, când au fost recoltate materiale ceramice care datează situl în sec.VII-IX, sporadic mai apar și materiale din sec. XVI-XVII. Situl este amplasat pe terasa înaltă a văii Zalăului fiind de fapt continuată de partea de hotar denumită Ter. Limitele sitului sunt cuprinse la S și SE de un drum de țară, la N panta înaltă a terasei la 175 m de drumul de țară, la V zona joasă a terasei marcată de un torent al văii Zalăului și merge spre E 100 m. Zona de protecție este cuprinsă între drumul de țară la S și SE, la N o ravenă naturală (aflata la baza terasei) și limita de proprietate, la E zona joasă a terasei (limita de proprietate) iar la V torentul văii Zalăului (limita de proprietate).

Situl cuprins în Lista Monumentelor Istorice, cod Sj-I-s-B-04849 „la 200 m N de Dealul lui Mihai”s-a dovedit a aparține de localitatea Borla, comuna Bocșa, în cadrul cercetărilor de teren fiind identificat un sit de epocă romană și nu de neolitic.

După cum se observă din descrierea siturilor, cea mai densă locuire s-a înregistrat în epoca romană, situație normală dacă avem în vedere rolul de magistrală a văii Zalăului spre Poarta Meseșană. Pentru preistorie sunt destul de puține descoperiri, în general cultura Coțofeni a fost identificată la Hereclean Dâmbul IAZ-ului (locuințe și morminte de incinerare), epoca bronzului fiind ceva mai bine reprezentată prin siturile de la Badon „Nove” și „Doaște”. De o bună reprezentare se bucură și perioada medievală timpurie sau clasică, cele mai cunoscute fiind siturile de la Badon „La răstignire”, „Doaște” și „Nove”, Guruslău „Ter” și „Ter 1”. Interesant este faptul că prin cercetările de teren a fost

identificată și o localitate, azi dispărută, care apare în literatura de specialitate ca fiind distrusă în timpul bătăliei de la Guruslău

Panic “La Blocuri” este un sit care în Lista monumentelor are Codul SJ-I-s-B-04931 și este situat majoritar la limita vestică a zonei administrative a mun. Zalău, la capătul B-dului M. Viteazu, pe partea dreaptă a șoselei Zalău – Satu Mare, în dreptul caselor cu nr. 104-106 (case ale angajaților fostului IAS Zalău-Ferma nr.2). A fost cercetat prin săpături sistematice ca sit arheologic cu urme de locuire din perioada eneolitică, perioada târzie a epocii bronzului, Latène C, din sec. II-IV d. Hrs., respectiv VII-VIII și XI-XII. Situl mai apare menționat în literatura de specialitate drept „Panic – La Blocuri”, în prezent este înglobat majoritar în teritoriul administrativ al Zalăului. Situl cu o suprafață de cca 200 x150 m. se află amplasat pe o mică terasă puțin mai înaltă din lunca direct inundabilă a văii Zalăului. Situl se amplasează aproximativ în dreapta șoselei în mijlocul suprafeței descrisă mai jos. Zona sa de protecție, este delimitată după cum urmează: la sud de șoseaua Zalău-Satu Mare, la nord de aliniamentul căii ferate Zalău-Carei, la est de un afluent al Văii Zalăului ce izvorăște din pădurea aflată în stânga șoselei (zona vechii pepiniere silvice amenajată aici încă din anii 1960), iar la vest de Pârâul Panicului. În ciuda nivelărilor și lucrărilor agricole care au schimbat morfologia terenului, se observă că zona este puțin mai ridicată față de terenul din jur, fiind ferită astfel de inundațiile provocate de Valea Zalăului și afluentul acesteia, Pârâul Panicului ce curge pe la vest.

Cercetările arheologice preventive efectuate pe teritoriul loc. Panic în anul 2002, pe partea stângă a șoselei Zalău-Satu Mare, pe locul în care este amplasat un atelier de confecționat țigle de beton, au dus la identificarea unor urme sporadice aparținând Hallstattului. În acest caz, deși situl de la Mihai Viteazu 104-106 este amplasat în cea mai mare parte pe teritoriul orașului Zalău, o parte din sit se întinde și pe teritoriul comunei Hereclean. Astfel se prelungește limita de protecție a sitului și pe teritoriul Panicului cuprinzând integral incintele sediului Jandarmeriei Zalău și a S.C. Mozaic Prod Com S.R.L.

La aceste monumente istorice de natura arheologică se adaugă prezenta a trei construcții monumentale istorice, pentru care s-a făcut delimitarea zonelor de protecție, după cum urmează:

Bocsita - Biserica de lemn “Sf. Arhangheli Mihail și Gavril” monument istoric din satul Bocsita situat la poziția nr. 342 în Lista monumentelor istorice, Cod SJ-II-m-B-05022. Cladirea datează de la începutul sec. XVIII, este situată în zona centrală a localității, în mijlocul cimitirului ortodox din localitate, pentru care s-a figurat de asemenea zona de protecție a monumentului, materializată prin cuprinderea integrală a conturului proprietății aparținând bisericii cit și toată zona centrală figurată a localității, având în vedere necesitatea întocmirii unui P.U.Z. comun cu zona de protecție.

Zona de protecție se delimitează astfel:

- În partea de S limita se stabilește la 100 m. de limita sudică a cimitirului și paralelă cu aceasta, spre vest se continuă până la limita intravilanului.
- Spre vest zona de protecție este pe limita intravilanului până la limita de V a parcelei aferente magazinului ABC+Bar, se continuă pe această limită și se încheie la limita vestică (imprejmuirea) celei de a treia gospodării aflate la vest de magazinul sătesc.
- La N, zona de protecție cuprinde curțile primelor trei gospodării aflate la vest de magazinul sătesc și de școala generală care sunt și ele cuprinse cu incintele

aferente, cit și următoarele două gospodării situate la est de școala generală. Limita nordică este delimitată de împrejurimile imobilelor amintite.

- În partea de est limita se situează în continuarea gardului de est al celei de-a doua case amintite anterior, este cuprinsă împrejmuirea estică a primei parcele de teren care este delimitată de ramificația de drumuri din zona cât și gardul de est al primei case existente la est de magazinul ABC+bar. Conturul se prelungește pe limita intravilanului până la distanța de 100 m față de limita de S a cimitirului.

În biserică nu se țin slujbe iar clădirea este foarte degradată impunându-se de urgență măsuri de restaurare și conservare. O biserică nouă ortodoxă, cu acces direct din strada principală a fost construită în ultimii ani. Șanse reale de finanțare a lucrărilor de restaurare care se impun la monument par a fi posibile doar din afara, posibilitățile banesti ale localnicilor, și așa în număr tot mai restrâns, fiind foarte reduse.

Panic - Conacul „Sebes” La poziția nr. 440 din aceeași Listă, Cod SJ-II-m-B-05090 se află menționată o altă clădire monument istoric, Conacul Sebes datând din anul 1834, astăzi aici funcționează căminul cultural al satului Panic, situat în zona centrală a satului Panic la nr.100. Clădirea a fost recondiționată și se află în stare bună. Și în acest caz există obligativitatea legală de a întocmi un plan urbanistic zonal atât pentru zona centrală cât și pentru zona de protecție a conacului. În mod fericit și aici cele două zone corespund. Zona de protecție cuprinde integral incintele principalelor clădiri publice și casele vecine astfel:

- Spre vest limita este constituită de gardul terenului de sport, drumul existent și gardurile aparținând școlii, caselor aflate la nord de aceasta, bisericii ortodoxe și următoarei case spre nord.

- În partea de nord zona de protecție cuprinde prima gospodărie aflată la nord de biserică ortodoxă și cele trei incinte de gospodării aflate la nord de biserică reformată,

- Spre est limita continuă până la drumul paralel cu strada principală

- spre sud limita este constituită de drumul perpendicular pe strada principală și incinta curții locuinței aflate la sud de conac, pe aliniament cu terenul de sport.

Guruslau - Monumentul comemorativ aflat pe locul luptei lui Mihai Viteazul din august 1601 - se găsește pe Lista monumentelor istorice la poziția cu nr. 515, Cod SJ-III-m-B-05155. Aflat pe teritoriul loc. Guruslau, monumentul care este opera valorosului sculptor salajean Victor Gaga, a fost construit în anul 1976, necesită lucrări de amenajări exterioare și de întreținere. Are în prezent asigurat accesul prin intermediul DC 7A, drum cu îmbrăcăminte asfaltică ușoară. Și în acest caz, pe planșa de reglementări a localității, a fost figurată zona de protecție aferentă monumentului.

Având în vedere că zona de protecție cuprinde teren din extravilan și nu sunt identificate parcele, delimitarea s-a făcut în coordonate geografice în proiecție ST. 70, având forma conform planului adițional anexat. Conturul zonei de protecție are forma poligonală neregulată urmând aproximativ baza dealului și se situează perimetral în jurul monumentului incluzând la sud partea nordică a drumului de cîmp care intersectează DC 7A cât și zona de agrement adiacentă.

Facem mențiunea ca în conformitate cu legislația în vigoare, în lipsa unor planuri urbanistice zonale adecvate, avizate și aprobate potrivit legii, este interzisă construirea de noi imobile în conturul de protecție al celor trei monumente istorice construite amintite.

Intervențiile la monumentele istorice și în zona de protecție a acestora, stabilită prin PUG, se vor face pe baza avizului emis de DJCPN, în conformitate cu Legea 422/2001 republicată.

Recomandam contactarea institutiilor mai sus amintite, prealabil demararii oricarui demers investitional in zonele mentionate si figurate pe plansele de reglementari ale celor sase localitati.

In cazul in care pe amplasamentul delimitat de prezentul P.U.G. se constata ca apar zone cu potential arheologic evidentiat intamplator ca urmare a actiunilor umane, altele decat cercetarea arheologica (lucrari de constructii, lucrari de prospectiuni geologice, lucrari agricole) sau ca urmare a actiunii factorilor naturali (seisme, alunecari de teren, eroziunea solului, etc.) se vor respecta prevederile legislatiei privind protectia patrimoniului arheologic - **Ordonanta Guvernului nr. 43/2000** - republicata (M. Of. 352/2005) privind protectia patrimoniului arheologic si declararea unor situri arheologice ca zone de interes national).

In vederea eliminarii surselor de poluare se formuleaza urmatoarele propuneri si masuri:

- In cel mai scurt timp, executia si punerea in functiune a sistemului de canalizare, apa menajera si statii de epurare pentru toate satele comunei.

- Realizarea investitiei comune privind colectarea selectiva a deseurilor in microregiune, proiect care se va finanta in comun in sistem zonal de catre toate localitatile arondate : Zalau, Agrij, Coseiu, treznea, Bocsa, Criseni, Hereclean si Mirsid. Dezafectarea si ecologizarea rampei provizorii existenta s-a realizat in termenul stabilit pentru anul 2009. Amenajarea celor 30 puncte de colectare selectiva a deseurilor prevazute pe raza comunei vor respecta amplasamentele indicate pe plansele de reglementari.

- Realizarea lucrarilor de stabilizare a terenurilor si a celor privind taluzarea impotriva inundatiilor ocazionale cat si a lucrarilor de spatii verzi de protectie prevazute.

- Executia sistemelor de spatii verzi de protectie si de agrement propuse.

- Respectarea zonelor de protectie instituite indiferent de natura lor.

3.11. Reglementari urbanistice

Interventiile urbanistice au urmarit realizarea unei structuri compacte a teritoriului intravilan cu trupuri strict delimitate de functiunile pe care natura activitatii o impune (localitatea propriu zisa, trupuri apartinand constructiilor existente, statie de epurare ape uzate, etc.).

Au fost figurate si instituite zonele de protectie pentru obiectivele cu valoare istorica conform Listei monumentelor istorice (2004) si studiului istoric elaborat de Muzeul judetean de istorie.

Deși nu poate fi vorba de o zonă protejată în adevăratul sens al cuvântului, reamintim deasemenea necesitatea păstrării țesutului urban locativ din satul Panic, adiacent zonei centrale, conform plansei de Reglementări cit și reglementărilor prevazute în regulamentul local de urbanism.

În localitatea Panic la intrarea în localitate dinspre Zalau, pe o lungime de 750 m a drumului principal, în vecinătatea celor două biserici a zonei centrale, cea reformată și cea ortodoxă, țesutul urban existent este foarte dens construit, cu fronturi variind în jurul

valorilor de 12-17 m. deschidere. Aici amplasarea caselor respectă alinierea la strada, cu orientarea curtilor și a ferestrelor de camere spre sud și poziționarea dosului de casă spre nord, în imediată vecinătate a gardului. Acest gen de poziționare, născut din nevoia de spațiu, regăsit de altfel foarte frecvent în județul Sălaj, a creat o ritmicitate urbanistică ce se impune a fi păstrată și în cazul puținelor loturi rămase neconstruite în zona menționată mai sus cit și în situația demolării și construirii de noi case pe aceeași parcelă.

Zonele de protecție sanitară și tehnică față de diversele obiective, rețele tehnico-edilitare și elemente naturale sunt cele menționate în anexa la prezentul memoriu tehnic.

Pentru zonele nou introduse în intravilanul satelor, menționate în planșa de Reglementări, acolo unde nu sunt rețele tehnico-edilitare și rețele stradale, s-a instituit interdicție temporară de construire în vederea întocmirii unor planuri urbanistice zonale pentru clarificarea tuturor aspectelor de urbanism necesare.

Mentionăm necesitatea respectării interdicției definitive de construire în zonele care prezintă riscuri naturale și servituti de protecție. Reglementările urbanistice formulate în planșele de Reglementări se vor aplica în mod cumulativ cu prevederile formulate în Regulamentul local de urbanism cit și cu legislația specifică fiecărui domeniu de activitate.

3.12. Obiective de utilitate publică

Lista obiectivelor de utilitate publică prevăzute în P.U.G. este următoarea:

Localitatea HERECLEAN

Nr. crt.	Domenii (Denumirea)	Categorია de interes			Supra-fata	Lungimea	Observatii
		N	J	L			
INSTITUTII PUBLICE SI SERVICII							
1.	Construire sediu nou primarie			•			
2.	Construire pensiuni agro-turistice			•			Initiative particulare sau public-privat
GOSPODARIE COMUNALA							
1.	Ecologizare rampa provizorie de colectare deseuri			•			Contributie la punerea în funcțiune a stației zonale de transfer deseuri,
2.	Amenajarea a 7 puncte de colectare selectivă a deșeurilor			•			
CAI DE COMUNICATIE							
1.	Realizarea drumului comunal propus (paralel cu DN 1F)			•			
2.	Modernizarea imbracamintilor rutiere existente			•			
3.	Executare de trotuare și rigole			•			
4.	Modernizare intersecții de străzi			•			
5.	Amenajarea unor piste pentru biciclisti			•			
INFRASTRUCTURA MAJORA							

	<i>Alimentare cu apa</i>						
1.	Construire hidranti						3 buc.
	<i>Canalizare menajera</i>						
2.	Infiintare retea canalizare menajera			•		9200 m	
	<i>Rețele electrice si telefonie</i>						
3.	Extinderea rețelei existente de energie electrica			•			Pt zonele nou introduse in intravilan
4.	Extinderea rețelei existente de telefonie			•			idem
	<i>Alimentare cu gaze naturale</i>						
5.	Infiintare retea de alimentare cu gaze naturale si constructie SRM			•		9100 m intrav.	
SALVAREA, PROTEJAREA SI PUNEREA IN VALOARE A PARCURILOR NATURALE, REZERVATIILOR NATURALE SI A MONUMENTELOR ISTORICE							
1.	Amenajarea parcurilor si terenurilor de sport si protejarea monumentelor istorice			•			
SISTEME DE PROTECTIA MEDIULUI							
1.	Infiintarea de plantatii de protectie fata de: - zonele industriale - culoarele de transport rutier - valea Zalaului			•			Se vor intocmi studii hidrotehnice de specialitate privind protectia impotriva inundatiilor
2.	Infiintarea sistemului de colectare a deseurilor			•			
APARAREA TARII, ORDINEA PUBLICA SI SIGURANTA NATIONALA							

Localitatea BADON

Nr. crt.	Domenii (Denumirea)	Categoria de interes			Suprafata	Lungimea	Observatii
		N	J	L			
INSTITUTII PUBLICE SI SERVICII							
1.	Amenajare punct sanitar si farmacie			•			
2.	Construire pensiuni agro-turistice			•			Initiative particulare sau public-privat
GOSPODARIE COMUNALA							
1.	Amenajarea a 5 puncte de colectare selectiva a deseurilor			•			
CAI DE COMUNICATIE							
1.	Modernizare drum colector paralel cu DN 1F			•			
2.	Modernizarea imbracamintilor rutiere existente			•			
3.	Executare de trotuare si rigole			•			
4.	Modernizare intersectii de strazi			•			

5.	Amenajarea unor piste pentru biciclisti			•			
INFRASTRUCTURA MAJORA							
	<i>Alimentare cu apa</i>						
1.	Construire put forat, rezervor apa si statie pompare			•			
2.	Extindere retele de alimentare cu apa			•		720 m	
3.	Construire retea de hidranti			•			2 bucati
4.	Construire statii pompare			•			2 bucati
	<i>Canalizare menajera</i>						
5.	Infiintare retea canalizare menajera			•		5200 m	
6.	Statie epurare ape uzate			•			
7.	Camine de vizitare canal			•			110 bucati
	<i>Retele electrice si telefonie</i>						
8.	Extinderea retelei existente de energie electrica			•			Pt zonele nou introduse in intravilan
9.	Extinderea retelei existente de telefonie			•			
	<i>Alimentare cu gaze naturale</i>						
10.	Infiintare retea de alimentare cu gaze naturale			•		5200 m	
SALVAREA, PROTEJAREA SI PUNEREA IN VALOARE A PARCURILOR NATURALE, REZERVATIILOR NATURALE SI A MONUMENTELOR ISTORICE							
1.	Amenajarea parcurilor si terenurilor de sport si protejarea monumentelor istorice			•			
SISTEME DE PROTECTIA MEDIULUI							
1.	Infiintarea de plantatii de protectie fata de: - zonele agro-industriale - culoarele de transport rutier - valea Badonului			•			Efectuarea unor lucrari hidrotehnice de prevenire a inundatiilor
2.	Infiintarea sistemului de colectare a deseurilor			•			
APARAREA TARII, ORDINEA PUBLICA SI SIGURANTA NATIONALA							

Localitatea BOCSITA

Nr. crt.	Domenii (Denumirea)	Categorii de interes			Suprafata	Lungimea	Observatii
		N	J	L			
INSTITUTII PUBLICE SI SERVICII							
1.	Reabilitare cladire scoala, amenajare punct sanitar si farmacie			•			

2.	Construire pensiuni agro-turistice			•			Initiative particulare sau public-privat
GOSPODARIE COMUNALA							
1.	Amenajarea a 2 puncte de colectare selectiva a deseurilor			•			
CAI DE COMUNICATIE							
1.	Reabilitarea DC 7			•			
2.	Modernizarea imbracamintilor rutiere existente			•			
3.	Executare de trotuare si rigole			•			
4.	Modernizare intersectii de strazi			•			
5.	Amenajarea unor piste pentru biciclisti			•			
INFRASTRUCTURA MAJORA							
	<i>Alimentare cu apa</i>						
1.	Construire retea de hidranti			•			1 bucata
	<i>Canalizare menajera</i>						
2.	Infiintare retea canalizare menajera			•		2900 m	
3.	Camine de vizitare canal			•			60 bucati
	<i>Rețele electrice si telefonie</i>						
4.	Extinderea rețelei existente de energie electrica si schimbarea celei necorespunzatoare			•			Ext. pt. zonele nou introduse in intravilan
5.	Extinderea rețelei existente de telefonie			•			
	<i>Alimentare cu gaze naturale</i>						
6.	Infiintare retea de alimentare cu gaze naturale			•		2800 m	
SALVAREA, PROTEJAREA SI PUNEREA IN VALOARE A PARCURILOR NATURALE, REZERVATIILOR NATURALE SI A MONUMENTELOR ISTORICE							
1.	Restaurarea si punerea in valoare a bisericii de lemn monument istoric			•			Se vor intocmi documentatii si se vor solicita finantari si de la Min. Culturii si Cultelor
2.	Amenajarea parcurilor si terenurilor de sport			•			
SISTEME DE PROTECTIA MEDIULUI							
1.	Infiintarea de plantatii de protectie fata de: - culoarele de transport rutier - valea Bocsitei			•			Se vor intocmi studii hidrotehnice de specialitate privind protectia impotriva inundatiilor
2.	Infiintarea sistemului de colectare a deseurilor			•			
APARAREA TARII, ORDINEA PUBLICA SI SIGURANTA NATIONALA							

Localitatea DIOSOD

Nr. crt.	Domenii (Denumirea)	Categorii de interes			Suprafata	Lungimea	Observatii
		N	J	L			
INSTITUTII PUBLICE SI SERVICII							
1.	-amenajare punct sanitar si farmacie			•			
2.	Construire pensiuni agro-turistice			•			Initiative particulare sau public-privat
GOSPODARIE COMUNALA							
1.	Amenajarea a 5 puncte de colectare selectiva a deseurilor			•			
CAI DE COMUNICATIE							
1.	Reabilitarea DC 7			•			
2.	Modernizarea imbracamintilor rutiere existente			•			
3.	Executare de trotuare si rigole			•			
4.	Modernizare intersectii de strazi			•			
INFRASTRUCTURA MAJORA							
	<i>Alimentare cu apa</i>						
1.	Extindere retele de alimentare cu apa			•		2000 m	
2.	Construire retea de hidranti			•			2 bucati
	<i>Canalizare menajera</i>						
3.	Infiintare retea canalizare menajera			•		10800 m	
4.	Statie epurare ape uzate			•			
5.	Camine de vizitare canal			•			200 bucati
	<i>Rețele electrice si telefonie</i>						
6.	Extinderea retelei existente de energie electrica			•			Pt zonele nou introduse in intravilan
7.	Extinderea retelei existente de telefonie			•			
	<i>Alimentare cu gaze naturale</i>						
8.	Infiintare retea de alimentare cu gaze naturale			•		11000 m	
SALVAREA, PROTEJAREA SI PUNEREA IN VALOARE A PARCURILOR NATURALE, REZERVATIILOR NATURALE SI A MONUMENTELOR ISTORICE							
1.	Amenajarea parcurilor si terenurilor de sport		•				
SISTEME DE PROTECTIA MEDIULUI							
1.	Infiintarea de plantatii de protectie fata de: - zonele agro-industriale - culoarele de transport rutier			•			
2.	Infiintarea sistemului de colectare a deseurilor		•				

APARAREA TARII, ORDINEA PUBLICA SI SIGURANTA NATIONALA

Localitatea GURUSLAU

Nr. crt.	Domenii (Denumirea)	Categoria de interes			Suprafata	Lungimea	Observatii
		N	J	L			
INSTITUTII PUBLICE SI SERVICII							
1.	Construire camin cultural -amenajare punct sanitar si farmacie			•			
2.	Construire baza de tratament si pensiuni agro-turistice			•			Initiative particulare sau public-privat
GOSPODARIE COMUNALA							
1.	Amenajarea a 5 puncte de colectare selectiva a deseurilor			•			
CAI DE COMUNICATIE							
1.	Reabilitarea DJ 110 si constructie pod			•			
2.	Modernizarea imbracamintilor rutiere existente			•			
3.	Executare de trotuare si rigole			•			
4.	Modernizare intersectii de strazi			•			
INFRASTRUCTURA MAJORA							
	<i>Alimentare cu apa</i>						
1.	Extindere retele de alimentare cu apa			•		1330 m	
2.	Construire retea de hidranti			•			2 bucati
	<i>Canalizare menajera</i>						
4.	Infiintare retea canalizare menajera			•		5800 m	
5.	Statie epurare ape uzate			•			
6.	Camine de vizitare canal			•			120 bucati
	<i>Retele electrice si telefonie</i>						
7.	Extinderea retelei existente de energie electrica			•			Pt zonele nou introduse in intravilan
8.	Extinderea retelei existente de telefonie			•			
	<i>Alimentare cu gaze naturale</i>						
9.	Infiintare retea de alimentare cu gaze naturale			•		5500 m	
SALVAREA, PROTEJAREA SI PUNEREA IN VALOARE A PARCURILOR NATURALE, REZERVATIILOR NATURALE SI A MONUMENTELOR ISTORICE							
1.	Amenajare parcuri si terenuri de sport, protejarea monumentelor ist.		•				
SISTEME DE PROTECTIA MEDIULUI							
1.	Infiintarea de plantatii de protectie fata de: - zonele agro-industriale - culoarele de transport rutier			•			

2.	Infiintarea sistemului de colectare a deseurilor		•				
APARAREA TARII, ORDINEA PUBLICA SI SIGURANTA NATIONALA							
Localitatea PANIC							
Nr. crt.	Domenii (Denumirea)	Categorია de interes			Suprafata	Lungimea	Observatii
		N	J	L			
INSTITUTII PUBLICE SI SERVICII							
1.	Realizarea anexelor scolare si a terenului de sport pt. scoala		•				
2.	Construire pensiuni agro-turistice		•				Initiative particulare sau public-privat
GOSPODARIE COMUNALA							
1.	Amenajarea a 6 puncte de colectare selectiva a deseurilor		•				
CAI DE COMUNICATIE							
1.	Reabilitarea DC 74 si constructie pod		•				
2.	Modernizarea imbracamintilor rutiere existente		•				
3.	Executare de trotuare si rigole		•				
4.	Modernizare intersectii de strazi		•				
INFRASTRUCTURA MAJORA							
	<i>Alimentare cu apa</i>						
1.	Extindere retele de alimentare cu apa		•			5100 m	
2.	Construire retea de hidranti		•				13 bucati
	<i>Canalizare menajera</i>						
3.	Infiintare retea canalizare menajera		•			9900 m	
4.	Camine de vizitare canal		•				170 bucati
	<i>Rețele electrice si telefonie</i>						
7.	Extinderea rețelei existente de energie electrica		•				Pt zonele nou introduse in intravilan
8.	Extinderea rețelei existente de telefonie		•				idem
	<i>Alimentare cu gaze naturale</i>						
9.	Infiintare retea de alimentare cu gaze naturale		•			8400 m	
SALVAREA, PROTEJAREA SI PUNEREA IN VALOARE A PARCURILOR NATURALE, REZERVATIILOR NATURALE SI A MONUMENTELOR ISTORICE							
1.	Amenajarea parcurilor si terenurilor de sport si protejarea monumentelor istorice		•				
SISTEME DE PROTECTIA MEDIULUI							
1.	Infiintarea de plantatii de protectie fata de: - zonele agro-industriale - culoarele de transport rutier		•				

2.	Infiintarea sistemului de colectare a deseurilor		•				
APARAREA TARII, ORDINEA PUBLICA SI SIGURANTA NATIONALA							

Nota: Pentru zonele propuse a fi introduse in teritoriul intravilan al comunei se recomanda potrivit Legii nr. 350/2001 privind amenajarea teritoriului si urbanismul (modificata si completata) intocmirea unor Planuri urbanistice zonale si de detaliu.

In functie de configuratia propunerilor concrete aprobate in aceste documentatii de urbanism vor rezulta caracteristicile dimensionale ale principalelor obiective de utilitate publica necesare acestor zone (drumuri, retele tehnico-edilitare, etc.)

Identificarea tipului de proprietate asupra terenurilor se efectueaza in baza Legii nr. 213/1998 privind proprietatea publica si regimul juridic al acesteia (republicata) si a setului de acte normative privind proprietatile asupra terenurilor.

Prin H.G. nr. 966/2002 (completata prin H.G. ulterioare), privind atestarea domeniului public al judetului Salaj precum si al municipiului Zalau, oraselor si comunelor din judetul Salaj a fost aprobat si domeniul public al comunei Hereclean care include toate cele 6 sate

In seria terenurilor proprietate publica de interes national amintim suprafetele ocupate de piriuri si afluenti. Terenurile proprietate publica de interes judetean sunt doar cele aferente drumurilor judetene in cazul comunei Hereclean.

In categoria terenurilor proprietate publica de interes local intra drumurile comunale si vicinale, piata publica, retelele de alimentare cu apa si cele de canalizare care urmeaza a se executa in viitorul apropiat cu terenurile ocupate de dotarile, instalatiile si constructiile aferente, terenurile ocupate de institutiile publice locale precum primaria, biblioteca, caminul cultural, dispensarul, gradinitile si scolile, fantanile, etc.

In comuna nu sunt terenuri proprietate privata (a statului) de interes national si nici terenuri private ale administratiei teritoriale de interes judetean.

Marea majoritate a terenurilor apartin proprietatii private a persoanelor fizice sau juridice.

Prin achizitionarea unor suprafete din aceasta categorie urmeaza a se rezolva amplasarea unor dotari de utilitate publica precum cai de acces pentru terenurile nou introduse in intravilan.

Mentionam ca anumite categorii de obiective pot sa fie realizate si cu initiative private putand face obiectul atentiei unor investitori privati (punct sanitar, terenuri de sport si agrement, etc.) context in care terenurile aferente vor ramane in aceasta categorie.

Granitele intre incadrarea proprietatilor pe viitor ca fiind particulare sau publice pentru constructiile propuse nu sunt foarte rigid trasate, ele trebuind sa se adapteze modificarilor economice si sociale pe care le-a cunoscut si le va cunoaste societatea.

4. CONCLUZII - MASURI IN CONTINUARE

- Principalele directii de dezvoltare sunt cele care au fost prevazute in planurile de dezvoltare regionale si judetene ele vizand urmatoarele domenii:

- Echiparea tehnica a teritoriului in toate cele sase sate, inclusiv realizarea drumurilor colectoare si modernizarea intersectiilor

- Implementarea intregului sistem centralizat de alimentare cu apa, de

canalizare apa menajera si statii de epurare (proiectare si identificare surse de finantare a investitiilor);

- Incurajarea dezvoltarii si a relansarii unor activitati industriale cit si a celor agricole traditionale;

- Dezvoltarea colectarii selective a deseurilor si amenajarea unor spatii verzi de protectie si agrement ;

- Reabilitarea retelei de drumuri publice de legatura cu satele apartinatoare cit si cu teritoriile administrative inconjuratoare, consolidare si constructie noua de poduri;

- Valorificarea superioara a potentialului turistic al localitatilor prin diversificarea si ridicarea calitativa a serviciilor oferite, punerea in valoare a tuturor resurselor si o corecta conservare si protejare a mediului natural și construit.

Aceasta dezvoltare ar contribui la relansarea economico-sociala a celor 6 sate sate in corelare cu programul propriu de dezvoltare.

Materializarea programului de dezvoltare ar urma sa fie posibila numai printr-o abordare pozitiva si in echipa din partea tuturor factorilor implicati: investitori locali, primarie, institutii judetene si nu in ultimul rand ministere.

Obtinerea unor finantari externe in tandem cu cele locale, a fost si este foarte importanta.

In urma analizelor efectuate, elaboratorul P.U.G. apreciaza ca nu exista constrangeri si prezenta unor limite fizice care sa franeze dezvoltarea celor sase localitati. Nu exista pozitii diferite intre proiectant si beneficiarul documentatiei, primaria com. Hereclean. Pentru continuitatea si aprofundarea propunerilor generale reglementate prin PUG este obligatorie intocmirea unor Planuri Urbanistice Zonale pentru terenurile care au instituite interdictii temporare de construire. De asemenea se vor comanda Planuri Urbanistice de Detaliu (dupa caz), studii de fezabilitate, proiecte tehnice si detalii de executie pentru toate obiectivele de utilitate publica mentionate.

Intocmit,
arh. Nejur Doina